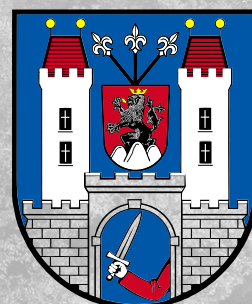

ZÁMECKÝ PARK
BZENEC
krajinařská studie

08/2025

Identifikační údaje

NÁZEV PROJEKTU:
Zámecký park Bzenec - krajinářská studie

LOKALITA:
Bzenec, zámecký park

PARCELNÍ ČÍSLA POZEMKŮ:
vlastnictví investora - 1930/1, 1930/4, 1930/5, 1931/2, 1931/3, 1931/7, 1931/11, 1934/1, 1934/2, 1934/4, 1934/5, 1936/1, 1936/2, 1936/3, 1936/4, 1936/5, 1936/6, 1936/7, 1936/8, 1936/9, 1936/10, 1937/1, 1937/4, 1937/5, 1937/6, 1937/7, 1937/8, 1938/2, 1944, 1946/7, 1946/8, 1947/1, 1947/2, 1956, 1957, 1958/1, 2504/4, 2507/2, 2508/1, 2508/2, 2509

další vlastníci - 1929/73, 1937/3, 1947/4, 2497/5, 2497/6, 2500/3, 2500/4, 2497/7, 2497/8

INVESTOR:
město Bzenec
nám. Svobody 73, 696 81 Bzenec

ZPRACOVATEL ČÁSTI KRAJINÁŘSKÁ ARCHITEKTURA:
atelier TERRA FLORIDA - krajinářští architekti

ZODPOVĚDNÝ PROJEKTANT:
Ing. Antonín Wagner
autorizovaný krajinářský architekt ČKA, č. 05387

AUTORSKÝ TÝM:
Ing. Antonín Wagner
m: +420 603 155 202
Markéta Mádrová, DiS.
m: +420 739 266 364
Ing. Lada Veselá
m: +420 776 696 630

KONTAKTNÍ ÚDAJE:
TERRA FLORIDA, v.o.s
Grafická 20
150 00 Praha 5
e: terraflorida@terraflorida.cz
w: www.terraflorida.cz
IČO: 27880770

DATUM ZPRACOVÁNÍ:

září 2024 - srpen 2025

„Bzenecký zámecký park vnímáme jako místo s významným potenciálem - nejen jako historickou památku, ale i jako živý prostor pro současné i budoucí generace.“

Představujeme příběh proměny, která spojuje respekt k minulosti s vizí funkčního a přívětivého parku. Společně vrátíme této cenné lokalitě nový život, naplňujeme očekávání občanů a zachováváme její jedinečný charakter.“

autorský tým

Obsah

Zadání, cíle studie	6
Základní údaje o místě	7
Širší krajinné vztahy	8
Místní vztahy	9
1/ Historický kontext	
Historický a kulturní kontext	12
Historické vazby - zámek a cestní síť	14
Pohledové osy a dominanty	16
Současná vazba na zámek a okolí	17
Historické fotografie ze zámeckého areálu	18
2/ Zhodnocení stavu	
Typologie okolní krajiny	22
Struktura řešeného území	23
Funkční aspekty	24
Vazba na cyklotrasy a turistické stezky	26
Prostupnost areálu	27
Kompoziční a kulturní hodnoty	28
Limity území, památková ochrana	29
SWOT analýza	30
Problémová mapa	32
3/ Návrhová část	
3.1 Cíle návrhu	36
3.2 Principy návrhu	37
3.2.1 Respekt k historické hodnotě	
1/ Respektování historických vazeb a návazností	41
2/ Zachování identity místa	42
3/ Obnova původních dochovaných prvků	43
4/ Použití materiálů a sortimentu odpovídajících historické epoše	44
3.2.2 Udržitelnost a biodiverzita	
Mapa stávající vegetace	46
Stávající vegetace s vyznačením rizikových dřevin	47
5/ Práce se stávající vegetací	50
6/ Doplnění původní vegetace domácími druhy dřevin	52
7/ Využití přírodních a recyklovaných materiálů	54
8/ Prvky na podporu biodiverzity	55
3.2.3 Prostupnost, obytnost, vybavenost	
9/ Doplnění cestní sítě	59
10/ Řešení nevyhovujících stavebních objektů a ploch	62
11/ Podpora stávajících a vytváření nových funkcí	64
12/ Obnova a doplnění mobiliáře a prvků obytné hodnoty	66

Obsah

3.3 Návrh řešení	
Návrhová situace	70
1a Předpolí zámku	74
1b Nádvoří zámku	76
1c Parkoviště před Zámeckým vinařstvím	78
2 Formální parter	80
3 Přírodně krajinářský park	82
Amfiteátr	83
4 Přírodně krajinářský park - lužní charakter	88
5 Sportoviště	90
Hřiště pro nejmenší	92
Etapizace	94
Možnost dotace v rámci realizace	97
4/ Analytická část	
Majetková mapa	100
Územní plán	101
Abiotické podmínky	102
Morfologie, voda	104
Příroda a biodiverzita	106
ÚSES	107
Průzkumy v území	108
Navazující záměry	109
Výstupy zapojení veřejnosti	110
5/ Fotodokumentace	114
ZDROJE	124
PŘÍLOHA - Návrhová situace	

Zadání, cíle studie

zadání

Krajinářská studie území zámeckého parku Bzenec je zadána městem Bzenec. Záměr obnovy řešeného parku je plánovaným komplexně řešeným projektem, který bude pracovat s etapizací. Tato studie by měla ověřit podmínky a limity pro celé území, s respektem k historickému kontextu, širším souvislostem a vazbám na okolní krajinu a město Bzenec. Krajinářská studie má zpřesnit v analýzách jak přírodní podmínky, tak obytnost a kulturní význam v širším měřítku krajiny i v detailu jednotlivých částí území.

principy

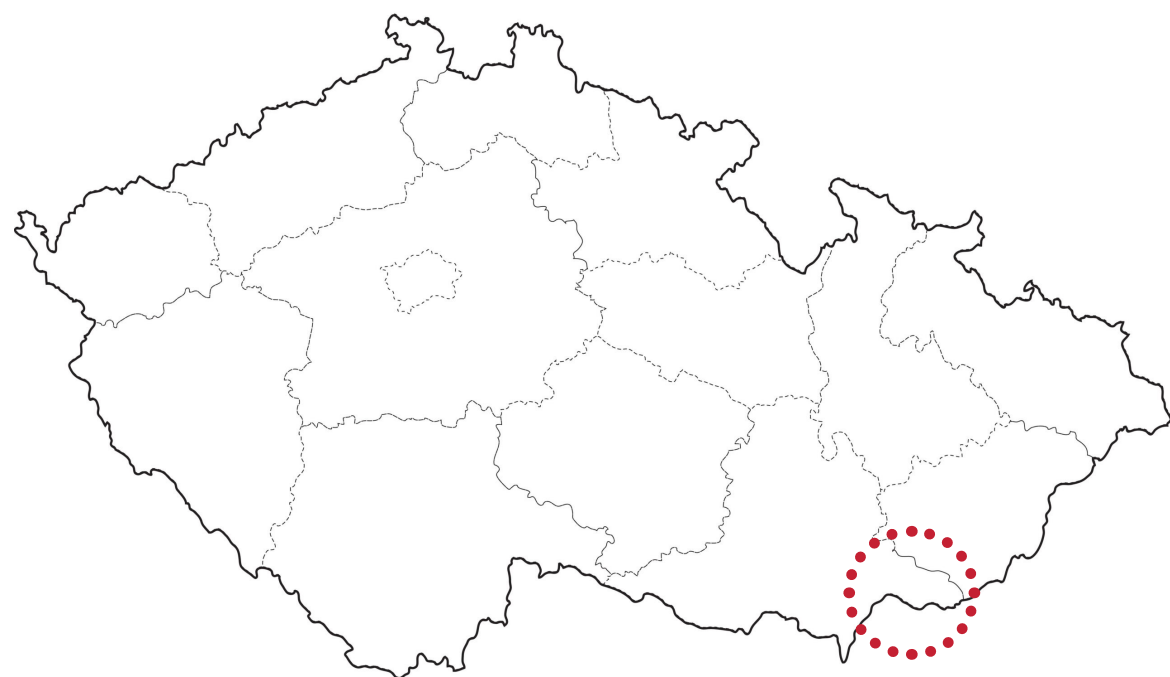
Analýzy území vycházejí z dat a mapových podkladů dodaných zadavatelem, provedených průzkumů a z veřejně dostupných dat a podkladů. Významnou částí je doplnění dat o vlastní terénní průzkumy, prováděné v několika ročních obdobích. Navazující koncepční část vychází ze syntézy dat a závěrů analytické části.

cíle studie

Analýza má na základě dostupných průzkumů zhodnotit území z hlediska krajinářské architektury a definovat východiska pro návrh. Hlavním cílem studie je vytvoření koncepčního architektonického návrhu krajinářské architektury. Vizí návrhu je definování uceleného prostoru pro člověka a přírodu se zachováním historických vazeb, místa reagujícího na současné potřeby, chránícího a posilujícího přírodní a ekologické hodnoty zároveň s potřebami jejích obyvatel. Krajina je zde vnímána jako komplexní systém, provázaný celek přírodních, sociálních a kulturních složek, propojených vzájemně přirozenými vazbami i vystavenými infrastrukturami.

obsah dokumentace

Dokument pracuje v analytické části s celou plochou území, v návrhové části bude území rozděleno do částí podle charakteru (předpolí a nádvoří zámku, parkoviště před Zámeckým vinařstvím Bzenec, formální parter, přírodně krajinářský park, sportoviště a hřiště). Základem jsou celkové analýzy krajiny, od širších krajinných návazností po konkrétní analýzu území ve všech vrstvách. Závěrem je shrnutí do situace stavu krajiny, pojmenování problémů a potenciálů a definování východisek pro návrh. Na základě těchto analýz je pak pracováno s koncepčním návrhem a navržena etapizace realizace.

Základní údaje o místě

rozloha řešeného území

103 038 m²

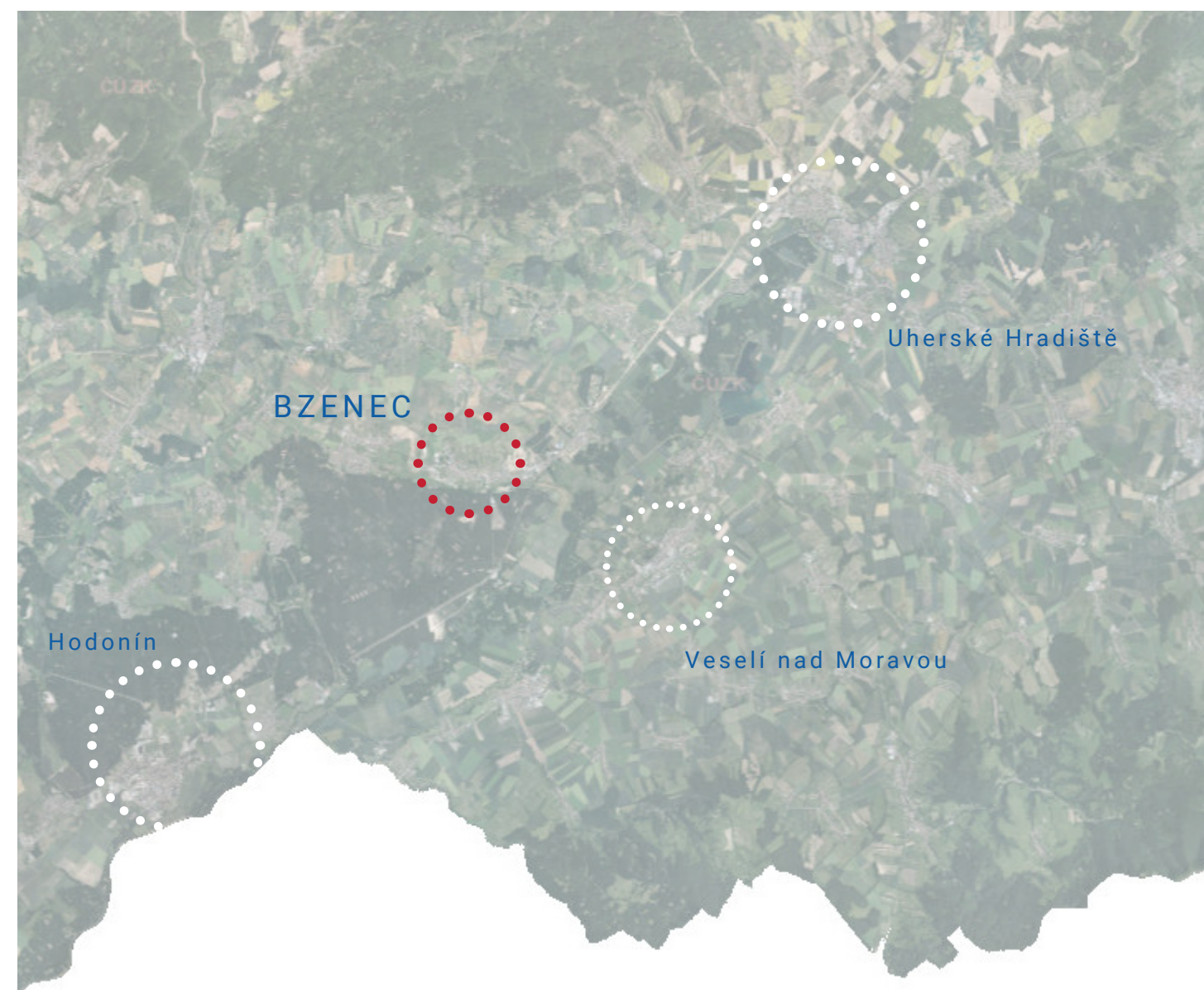
nadmořská výška

185,2 - 196,8 m n. m.

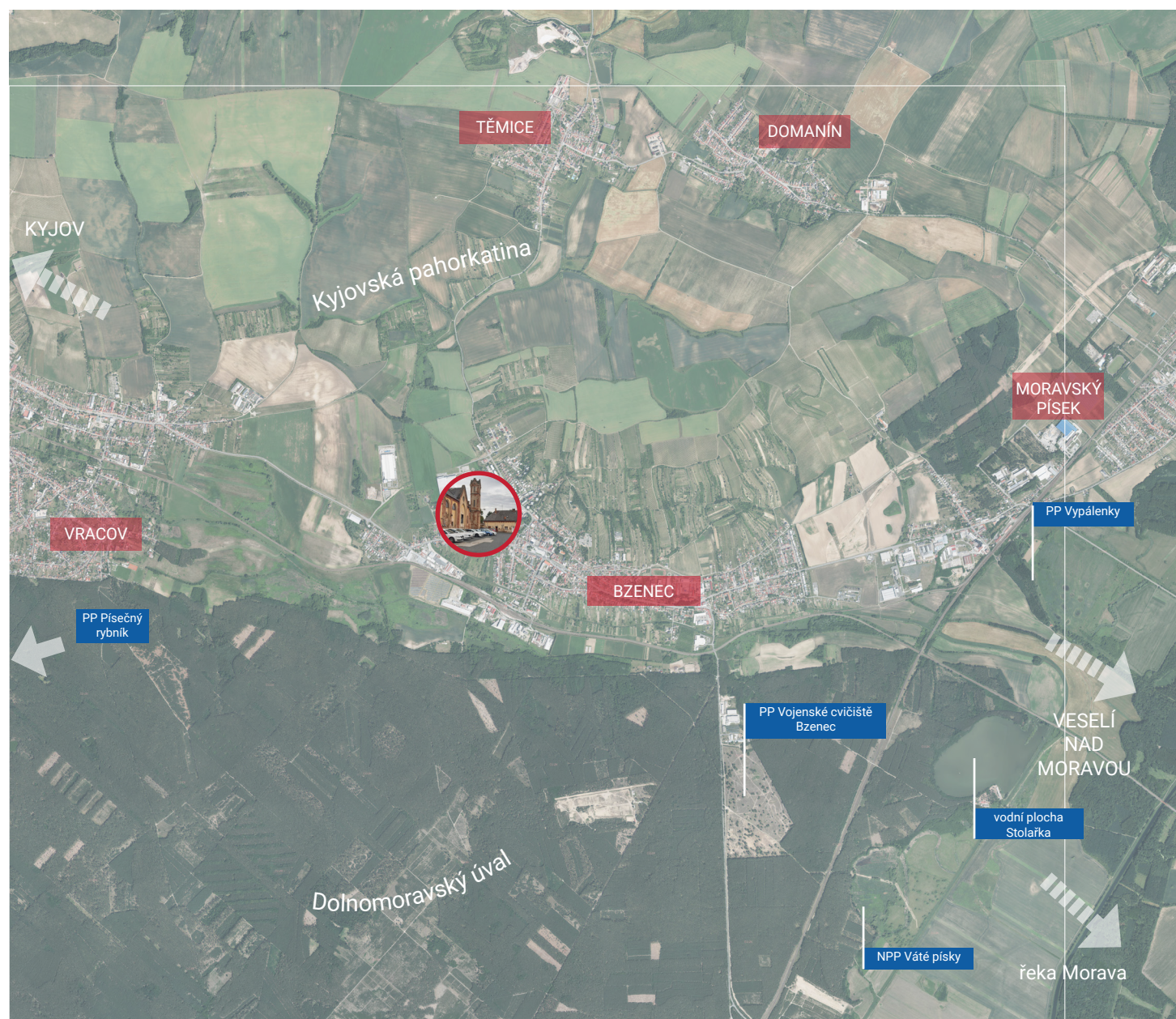
terén

Areál je složen ze dvou terénních úrovní, které jsou propojeny svahy nebo řešeny opěrnými zdmi. Jednotlivé úrovně jsou rovinaté.

Vymezení řešeného území

Širší krajinné vztahy

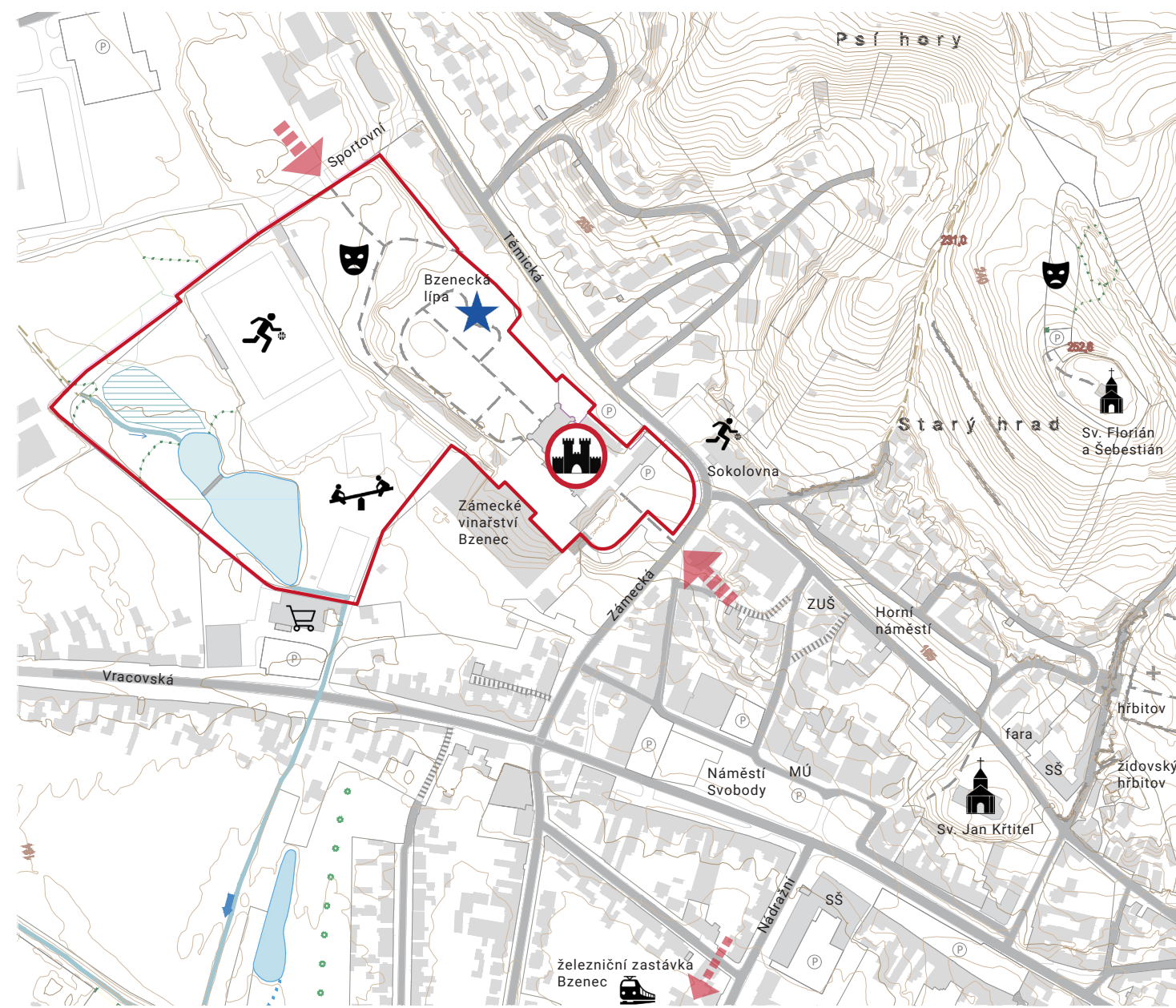
Bzenec se nachází v okrese Hodonín v Jihomoravském kraji. Jeho území je součástí krajiny plošin a pahorkatin pokračující dále severním směrem v podobě Kyjovské pahorkatiny, která má až vrchovinný ráz. Až do poloviny 19. st. se zde rozkládala velká jezera, postupně ale došlo k umělému vysušení a přeměně na ornou půdu. V současnosti je zde rozšířeno vinohradnictví a sadařství. Dolnomoravský úval (jižním směrem od Bzence) představuje oblast vátých písků s porosty borových lesů. Tato oblast (Bzenecká doubrava) je charakteristická přesypy a písečnými dunami. Je rovněž součástí Natury 2000. PP Vojenské cvičiště Bzenec - díky vojenskému využití nedošlo k zalesnění a zůstaly zde odkryté váté písky s roztroušeným porostem borovic a významnými pískomilnými rostlinnými společenstvy. NPP Váté písky - chráněné území vzhledem k výskytu travinných ekosystémů písčitých trávníků a mělkých půd. Porosty lužních lesů a nivních luk se nalézají jihovýchodně od Bzence. PP Vypálenky - mokřadní biotop údolní nivy řeky Moravy

LEGENDA:

- zámek BZENEC
- DOMANÍN název obce
- PP Vypálenky chráněná území

M 1 : 30 000

Místní vztahy

V rámci města Bzence má zámek výsadní polohu. Historicky leží na krajinné ose spojující kostel Sv. Jana Křtitele s bývalou cestou na Vrácov. Zámecký areál se nachází v severozápadní části města. Areál zámku Bzenec i navazující park je pro veřejnost otevřený, s limity průchodnosti vycházejícími z umístění sportovišť. Hlavní vstup od centra města umožňuje vstup pro pěší i vjezd na hlavní nádvoří zámku z ulice Zámecká. Dalším přístupem je plocha před Zámeckým vinařstvím, odkud je možno volně vstoupit do parku. Ze severovýchodní části území podél ulice Těmická bylo vybudováno rozlehlé parkoviště, i z této strany je možný pěší vstup do historické části parku. Severní přístup od ulice Sportovní umožňuje i vjezd pro účinkující při kulturních událostech. A dále je tu propojení od jihu od ulice Vrácovská.

LEGENDA:

- řešené území
- silnice
- ulice neprůjezdná
- objekty
- rybník
- mokřad
- vodní tok
- vodní tok povrchový
- pěšina
- cesta parková a hřbitovní
- liniové vegetační prvky
- parkoviště
- opěrná zeď
- vrstevnice po 1 m
- vjezd do areálu zámku

M 1 : 5 000

zámecký park BZENEC

1

HISTORICKÝ
KONTEXT

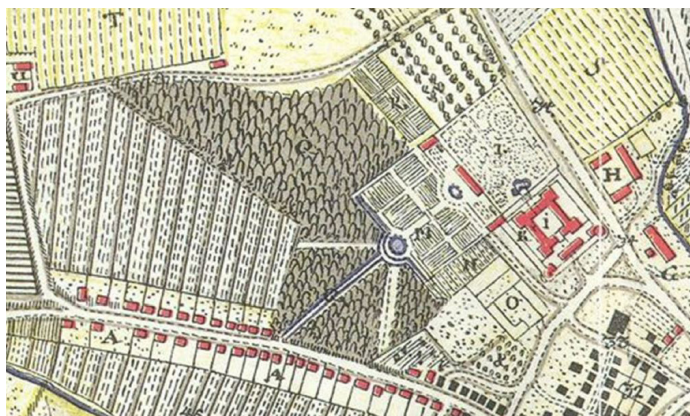
Historický a kulturní kontext

obr.1 - Zámek v Bzenci – podoba opevněného zámku ve 2. polovině 16. století; kopie obrazu, Městský úřad Bzenec. (Zdroj: SHP, Pastiglia, 2022)

obr.2 - Barokní podoba bzeneckého zámku zachycená na litografii kolem roku 1830 od F. A. Kunikeho. (Zdroj: SHP, Pastiglia, 2022)

obr.3 - Výřez zámeckého areálu z pozemkové mapy z roku 1728 (Zdroj: Expozice města Bzence, převzato ze SHP, Pastiglia, 2022)

1728 - obr. 3

Jde o nejstarší známé zobrazení zámeckých zahrad z pozemkové knihy bzeneckého panství. Zámek je v té době přestavěn do barokní podoby; zahrada obsahuje rovněž typické barokní prvky:

- dvě navzájem kolmé osy
- hlavní osa probíhá středem barokní zámecké budovy (J), ukončena na jedné straně pohledem na kostel sv. Jana Křtitele, na opačné straně vybíhá symetricky umístěnou alejí do krajiny
- křižující se druhá osa vede středem okrasné zahrady k okrasné kruhové vodní nádrži; formuje trojzubec, rozbíhající se do bažantnice (Q)
- přítomnost vodního kanálu na vedlejší ose, ramena kanálu opisují půlkruh kolem centrální vodní nádrže
- okrasná část před západním průčelím barokního zámku leží na vyvýšené terase nad opěrnou zdí (L)
- patrná přítomnost dvou kruhů s větší a menší lípou
- z terasy vede boční schodiště na nižší úroveň, přítomnost oranžerie
- po rampě lze sestoupit do pravidelně uspořádané zeleninové zahrady (M) navazující na zahradu na chřest (N)
- ze SZ navazuje na terasu štěpnice (P) a zvláštní zahrada

Historická východiska

Lokalizace a identifikace objektu

Památková ochrana: kulturní památky rejst. č. ÚSKP 26306/7-2174 – zámek

Fáze ochrany: památkově chráněno, rozsah revidován

Chráněno: od 3. 5. 1958

Areál má součásti: zámek, boční křídla, vstupní objekty, předzámčí, park, obelisk

Historie místa

Nejstarší zmínka o správním sídle v Bzenci pochází z roku 1231. Středověký hrad stával na místě dnešní barokní kaple sv. Floriána a sv. Šebestiána. Po jeho zboření v 15. století vznikla při vstupu do města tvrz, která se v druhé polovině 16. století za Michala Révaye a jeho manželky Barbory změnila na renesanční zámek. Po nich panství drželi Pruskovští z Pruskova, z jejichž iniciativy byl zámek v 17. a počátkem 18. století přestavěn do raně barokní podoby.

V 50. letech 19. století zakoupil sídlo Vilém Ota z Reichenbachu a nechal jej zcela přestavět na salonní zámek v historizujícím novogotickém slohu, který se zachoval dodnes.

V roce 1917 jej koupil hrabě Antonín Magnis. O dvě desetiletí později odkoupilo část zámku Vinařské družstvo Bzenec a zřídilo zde své sídlo. Po roce 1945 připadla část zámku státu, v roce 1948 došlo ke sloučení vinařských družstev a objekt se stal součástí národního podniku. Od roku 1991 zde působil státní podnik Víno Bzenec, později akciová společnost. Po privatizaci v roce 1998 byla výroba přesunuta do Velkých Pavlovic.

V roce 2002 odkoupilo historickou část zámku s parkem město Bzenec. O pět let později zakoupila vinařství soukromá firma, dnes Zámecké vinařství Bzenec, která si od města pronajímá sklepní prostory a sektárnu. Zámek tak zůstává nejen památkou s bohatou historií, ale i centrem vinařské tradice.

Vývoj zámecké zahrady a parku 1604

V urbáři z roku 1604 najdeme nejstarší zmínku o zahradách patřících k zámku. Jednalo se o zeleninovou zahradu, ale také o zahradu okrasnou, ve které rostly dvě mohutné lípy. Prostorové uspořádání není známo.

1827 - obr. 4

Zobrazení zahrad a parku pochází z katastrální mapy a indikační skici Bzence z tohoto roku. V zahradě a parku hranice zámecké zahrady již v současné podobě na místě bažantnice vzniká přírodně krajinářský park.

- opěrná zeď na JZ straně nejvyšší terasy přebudována do podoby dvou bastionů
- vstup do spodní části parku rampou
- v dolní části parku umělý kanál s vloženým ostrovem s jedním stromem
- trojzubec zanikl
- centrální kanál na kolmé ose lemován alejí stromů
- okrasná zahrada před zámkem rozdělena na čtyři obdélníková pole (2 pole zatravněná, 2 s porosty)
- při severním okraji zámeckého parku vysazena vinice

1875 - obr. 5

Zámek vje již po přestavbě v historizujícím stylu. Na skice je patrné vyobrazení nového půdorysu zámku a pod ním podkres původního půdorysu zámku. Zahrad se přestavba dotkla jen okrajově:

- přírodní park je více zaplněn porosty, zanikají louky přítomné na skice z r. 1827
- drobné změny v osazení parterových polí
- změny v bezprostřední blízkosti zámku a kaple
- na druhé terase u oranžerie namísto ornamentálních záhonů zobrazeny dřeviny v nádobách
- odstraněna část fortifikačního systému
- hospodářský dvůr na severovýchod od zámku zmenšen o budovu v průčelí

1917

Zámek získává hrabě Antonín Magnis. Zámek i zámecký areál ztrácí na významu. Zámek je pronajat jako skladiště léčiv vojenské správě (do roku 1923).

1938 - obr. 6

Zámek se dostává do vlastnictví Vinařského družstva v Bzenci. Družstvo si zámek, příslušné budovy i část parku přizpůsobuje ke svým účelům. Z leteckého snímku je patrné následující:

- zánik dvou parterových polí u západního průčelí zámku
- zánik zeleninové zahrady (patrně již z katastrální mapy v r. 1929)
- postupný zánik vodního kanálu na kolmé ose
- v tomto roce ještě přítomnost barokní oranžerie
- patrná přítomnost historických lip

1940 - 1965

- zánik barokní oranžerie (stržena 1940)
- zavezení původní vodní nádrže v jižní části parku (od r. 1950)
- trvalé zaplavlávání jižní části parku za účelem přírodního kluziště (od r. 1950)
- série bleskových povodní v r. 1953 s následným kácením a vysazováním nových dřevin bez historických návazností
- v r. 1954 dochází k vykácení části západního traktu zámeckého parku; vzniká zde postupně předvádětiště dobytka a poté fotbalové hřiště; likvidace 20 stromů, přesun 2 000 m³ zeminy
- snaha přeměnit zámecký park na „Park kultury a oddechu“ – do parku infiltrováno městské koupaliště, kluziště, sportoviště, prostor pro pořádání městských slavností a kulturních představení
- v r. 1956 vypracovány definitivní plány na přeměnu parku na sportovně kulturní areál

obr.4 - Výřez zámeckého areálu z indikační skici z roku 1827. (Zdroj: Archiv města Brna, dostupné online: www.mza.cz; převzato z Vývoj zámeckého parku a zahrady, Janovský P., 2023)

obr.5 - Výřez zámeckého areálu z indikační skici Bzence z roku 1875. (Zdroj: Moravský zemský archiv, dostupné online: <https://www.mza.cz/indikacniskici/skica/detail/420>; převzato z Vývoj zámeckého parku a zahrady, Janovský P., 2023)

obr.6 - Výřez zámeckého areálu z leteckého snímkování v roce 1938. (Zdroj: www.starybzenec.cz; převzato z Vývoj zámeckého parku a zahrady, Janovský P., 2023)

Historický a kulturní kontext

obr.7 - Mapa evidence nemovitostí Bzence z let 1966–1972. (zdroj: ČÚZK; převzato z SHP Zámek Bzenec, Pastiglia, 2022)

obr.8 - Současný zakres zámeckého areálu a přilehlých ploch dle katastrální mapy. (Zdroj: ČÚZK; 2025)

1966 - 80.léta - obr. 7

Na katastrální mapě z let 1966 - 1972 je patrný zánik barokní oranžerie (1940).

- od 60. let – pokračování koncepce „parku kultury a oddechu“ se sportovišti a zábavními plochami
- 1960–70. léta – výstavba fotbalových hřišť, tenisových kurtů, prostoru pro koncerty a zábavy
- s pódium a tanečním parketem
- během 70.–80. let – neodborná výsadba dřevin, úpravy terénu bez ohledu na historickou kompozici
- 80. léta – stavba dětského hřiště, zachování sportovní funkce parku
- 80. léta 20. století – výstavba skleníků pro selekci sazenic v prostoru bývalé oranžerie; výstavba dětského hřiště v jižní části parku; výstavba plynové kotelny v severní části areálu zámku
- r. 1982 odumírá mladší a menší historická lípa

80. léta - současnost - obr. 8

Na katastrální mapě z let 1966 - 1972 je patrný zánik barokní oranžerie (1940).

- 2007 a 2015 projekty na obnovu zámeckého parku v Bzenci, jde o část na terase navazující na západní průčelí zámku (parter) a na ni navazující severozápadní část parku položenou o úroveň níže (na místě původní zvláštní zahrady na zeleninu a štěpnice)
- 2019 – 21 projekt parkoviště přiléhajícího k severní části zámku, následně realizace
- 2024 - zahájena výstavba hřiště s umělým trávníkem a rekonstrukce komunikace ul. Sportovní s parkováním SZ od zámku

Nedatovaný snímek západní strany zámku při pohledu ze zahrady. Dle vikýřů pochází fotografie z doby před rokem 1952. (Expozice města Bzence, převzato starybzenec.cz)

Zámek v Bzenci - východní průčelí, 1917, fotografie na pohlednici (Zdroj: Archiv Hodonín, převzato SHP, Pastiglia, 2022)

Boční zámecká budova na nedatovaném snímku pocházejícím zřejmě z přelomu 20. a 30. let 20. století. (zdroj: Janovský P., převzato starybzenec.cz)

Dobová dokumentace do r. 1938 (Zdroj: Archiv Hodonín, převzato SHP, Pastiglia, 2022)

Historické vazby - zámek a cestní síť

Nedatovaná fotografie z druhé poloviny 20. století, která zachycuje východní část areálu zámku. Autorem snímku je bzenecký fotograf František Dias. (zdroj: rodina Čižmářova, převzato starybzenec.cz)

Snímek pořízený z ulice Zámecká zachycuje jihovýchodní část zámeckého areálu ještě bez moderní budovy vinařského družstva, která zde byla vybudována až v osmdesátých letech 20. století. (Zdroj:sbírka města Bzenec, převzato starybzenec.cz)

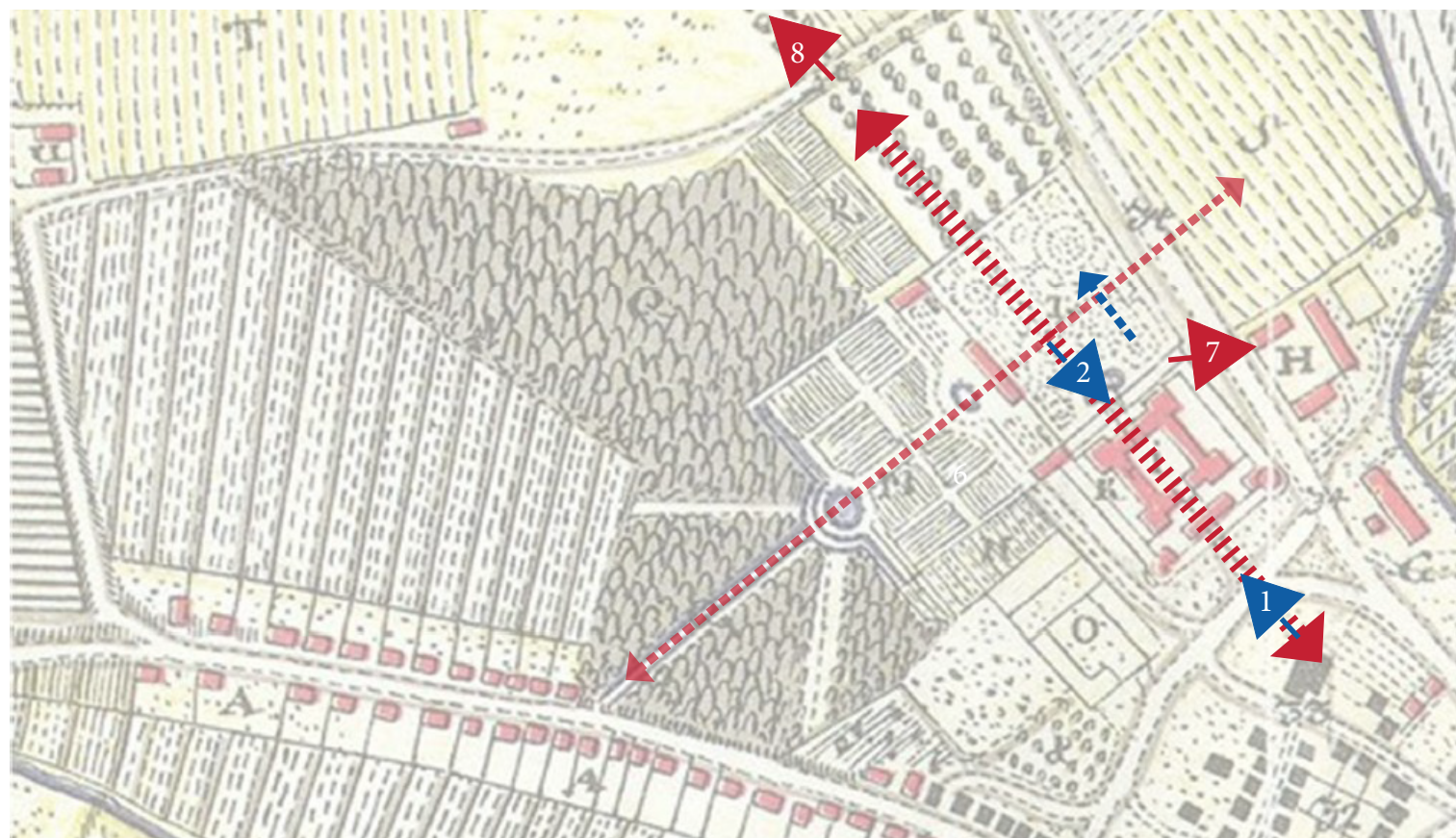
Jírovcová alej v zámeckém parku v roce 1938 na snímku od fotografa pana Lagy. (Zdroj: sbírka rodina Hiršova, převzato starybzenec.cz, 2012)

Dobová dokumentace do r. 1938 (Zdroj: Archiv Hodonín, převzato SHP, Pastiglia, 2022)

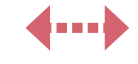
Pohledové osy a dominanty

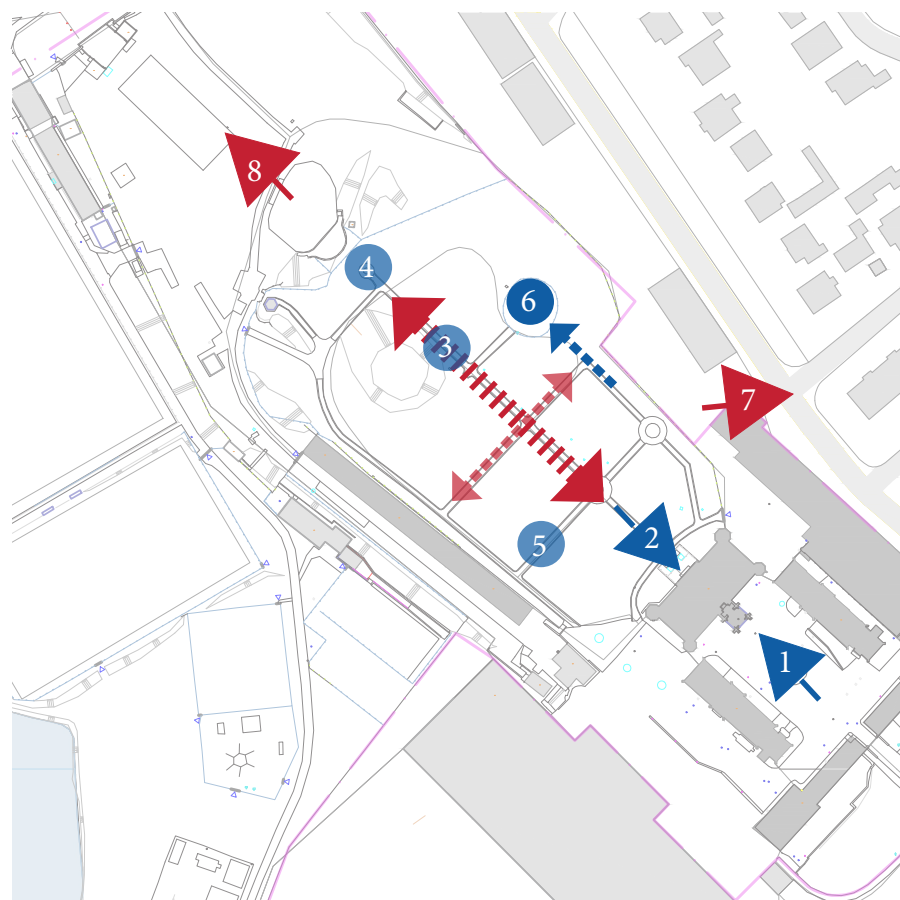
historie

současnost

LEGENDA:

- hlavní podélná osa
- hlavní příčná osa
- směr ke stoleté lípě
- pohledy v rámci území
- průhledy mimo území
- číslo fotografie na protější straně

Současná vazba na zámek a okolí

1 Čelní pohled na zámek z nádvoří

2 Pohled na zámek ze zahrady

3 Původní pohledová osa procházející zahradou, s centrálním kruhovým záhonem

4 Dominantní lípa zakončující hlavní pohledovou osu

5 Jedna ze současných příčných pohledových os

6 Osa vedoucí ke stoleté lípě

7 Průhled na kapli Sv. Floriana a Šebestiána

8 Pohled ze stávajícího jeviště do krajiny

Historické foto

2. pol. 30 let 20. st. (převzato starybzenec.cz)

Snímek z konce 50. let minulého století byl vyfotografován v zámeckém parku (převzato starybzenec.cz)

Bzenecká mládež při hře u bzeneckého zámku. (zdroj: Kumpán P., převzato starybzenec.cz)

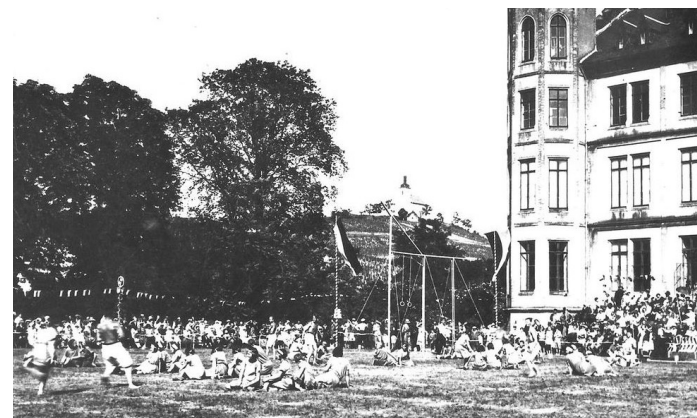
Socha Diany v zámecké zahradě před restaurováním, fotodokumentace z období mezi lety 1950 - 1960. (Zdroj: Archiv NPÚ v Brně, převzato SHP, Pastiglia, 2022)

Socha Apollona v zámecké zahradě před restaurováním, fotodokumentace z období mezi lety 1950 - 1960. (Zdroj: Archiv NPÚ v Brně, převzato SHP, Pastiglia, 2022)

Barokní oranžerie stržená v roce 1940 na snímku z 9.6.1929. (Zdroj: M. Kučerová, převzato z Vývoj zámeckého parku a zahrady, Janovský P., 2023)

Sokolský slet v zámeckém parku - třicátá léta 20. století (převzato starybzenec.cz)

11. 3. 1952 - ráno po požáru bzeneckého zámku. (foto: sbírka město Bzenec, převzato starybzenec.cz)

Stará lípa, fotodokumentace z období mezi lety 1950 - 1960. (Zdroj: Archiv NPÚ v Brně, převzato SHP, Pastiglia, 2022)

Menší stará lípa nad zámeckými sklepy, fotodokumentace z období mezi lety 1950 - 1960. (Zdroj: Archiv NPÚ v Brně, převzato SHP, Pastiglia, 2022)

2 | ZHODNOCENÍ STAVU

Typologie okolní krajiny

LEGENDA:

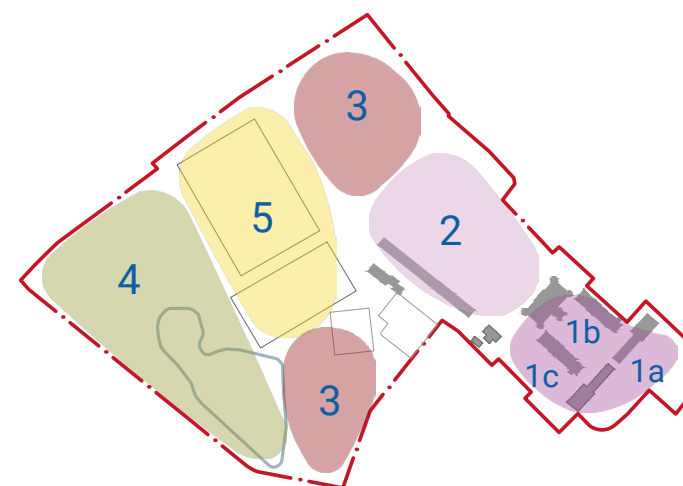
	lesní půda stromy nad 20 m		zahrady parkové		hřbitov
	lesní půda stromy 8 - 20 m		zahrady soukromé		hřiště, sportoviště
	lesní půda stromy 2,5 - 8 m		vinice		vodní plocha
	lesní půda stromy do 2,5 m		vegetace liniová		mokřad
	lesní půda s keřovými porosty		orná půda		parkoviště
	trvalý travní porost		ovocný sad		stavební objekty
					zpevněné povrchy

M 1 : 10 000

Struktura řešeného území

S ohledem na typ vegetace, využití a morfologii definujeme pět charakterů řešeného území:

1. Předpolí a nádvoří zámku
 - 1a Předpolí
 - 1b Nádvoří
 - 1c Parkoviště před vinařstvím
2. Formální parter
3. Přírodně krajinářský park
4. Přírodně krajinářský park - lužní charakter
5. Sportoviště a hřiště

1b

2

3

4

5

Funkční aspekty

Využití parku v současnosti

Zámecký park je nyní využíván nepříliš hojně, místními obyvateli příležitostně. Historický park je cílem turistů především díky existenci tisícileté lípy, která je v tomto ohledu velkým lákadlem. Tato část parku poskytuje několik míst pro posezení v podobě parkových laviček a rovněž dřevěného krytého altánu. Návštěvník pak pokračuje dále do zadní části parku, která nenabízí žádnou funkci ani prostor pro pobyt, mimo pořádané kulturní akce. Tyto akce probíhají několikrát do roka a využívají stávajících zpevněných ploch a krytého jeviště. Sportoviště (fotbalový a tenisový areál) jsou využívána hojně, vzhledem k aktivnímu působení sportovních klubů. Kromě samotných hřišť poskytují rovněž zázemí pro své členy. Přírodní část řešeného území je ponechána bez údržby, bez dalších možností využití.

Infrastruktura

- vybavenost mobiliářem

Historická část parku disponuje altánem s posezením, volně umístěnými lavičkami, odpadkovými koši.

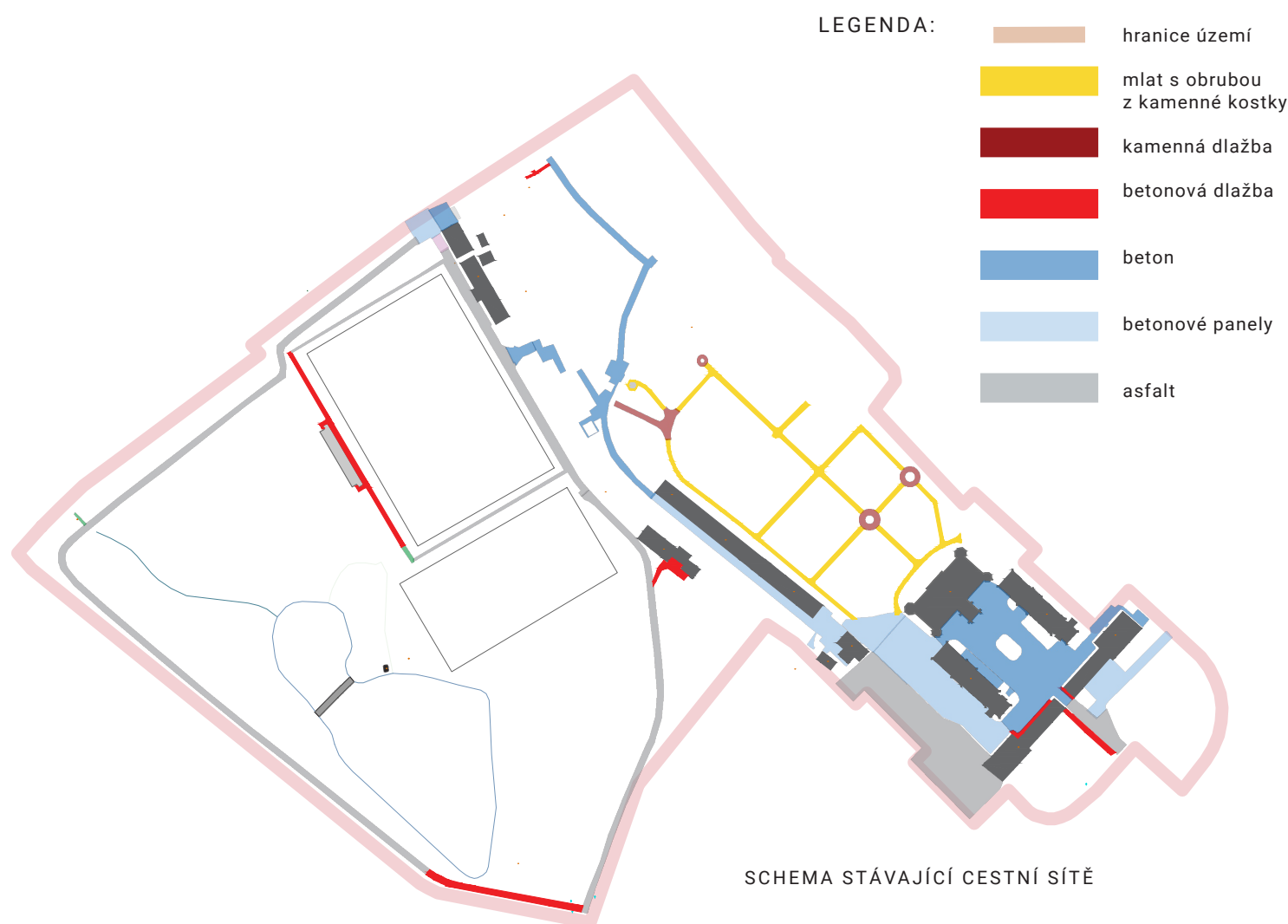
- umístění, stav budov

Podél historické zdi je v místě bývalé oranžerie umístěn skleník, který slouží jako sklad a technické zázemí. Část skleníku nemá uplatnění. Jeho stav je neuspokojivý.

Podél sportovišť se nacházejí malé objekty poskytující zázemí pro sportovce, jsou hojně využívány a průběžně udržovány.

- stav cestní sítě

V historické části parku jsou vybudovány mlatové cesty s okrajem z kamenné kostky (projekt Obnova zámeckého parku v Bzenci, Zahradní architektura Želešice, spol. s r.o., Ing. Eva Damcová, 09/2007), v dobrém stavu. V areálu parku se dále nacházejí zpevněné komunikace z betonové dlažby, asfaltu, litého betonu nebo betonových desek, jejichž stav odpovídá dlouhodobé absenci údržby a potřebných oprav.

Kulturní a sportovní aktivity

V rámci kulturního dění města jsou pořádány akce v zadní části parku, kde jsou využívány zpevněné plochy a především kryté jeviště. Akce jsou pořádány ne příliš často, pouze několikrát do roka.

Sportovní areál je hojně využíván širokou škálou obyvatel, od předškolních dětí přes aktivní mladé sportovce až po rekreační vyžití starších občanů. Je zde rovněž zřízeno dětské hřiště pro nejmenší a plocha se skate prvky pro teenagery.

Návštěvnické zázemí

- sociální vybavenost

Mimo sportovního zázemí postrádá v současné době park sociální vybavenost jako jsou veřejné toalety.

Předpokládá se, že veřejné toalety mohou být dostupné v mobilní podobě v rámci kulturních akcí. Rovněž v rámci těchto akcí funguje dočasně další zázemí v podobě občerstvení nebo laviček.

- prostory pro různé typy návštěvníků

Park dnes využívají hlavně místní obyvatelé všech věkových skupin, převážně pro pěší procházky a klidný pobyt v zeleni. Poptávka je podle výsledků ankety po aktivitách pro rodiny s dětmi (dětské hřiště, přírodní herní prvky) a sportovce (možnost okružní procházky či běžeckého okruhu, zlepšení propojení jednotlivých částí parku). Zároveň se objevuje silná poptávka po klidových zónách přírodního charakteru, určených k odpočinku a rozjímání, tedy prostoru pro seniory a návštěvníky hledající spíše intimní kontakt s přírodou.

Prostory by tak měly reflektovat potřeby různorodých návštěvníků – od dětí a mládeže, přes rodiny, až po starší generaci. Respondenti rovněž zdůrazňují význam otevřenosti a prostupnosti parku, která by umožnila pohodlný pohyb a zároveň posílila jeho využití pro společenská setkávání i individuální pobyt.

Edukativní rovina

- informovanost návštěvníka

Území postrádá jakýkoliv ucelený způsob práce s historickými informacemi z hlediska informovanosti návštěvníka. Výjimkou je infotabule u tisícileté lípy. Nachází se zde pamětní kámen s českým a německým nápisem reflektující její stáří (500 let již v roce 1604), doplněný textem o stromě. Záznam z roku 1771 potvrzuje, že lípa byla tehdy už stará více než 500 let, a o její významné roli jako pamětnice historických událostí hovoří i kroniky a odborné studie, jak je uvedeno v pamětních deskách.

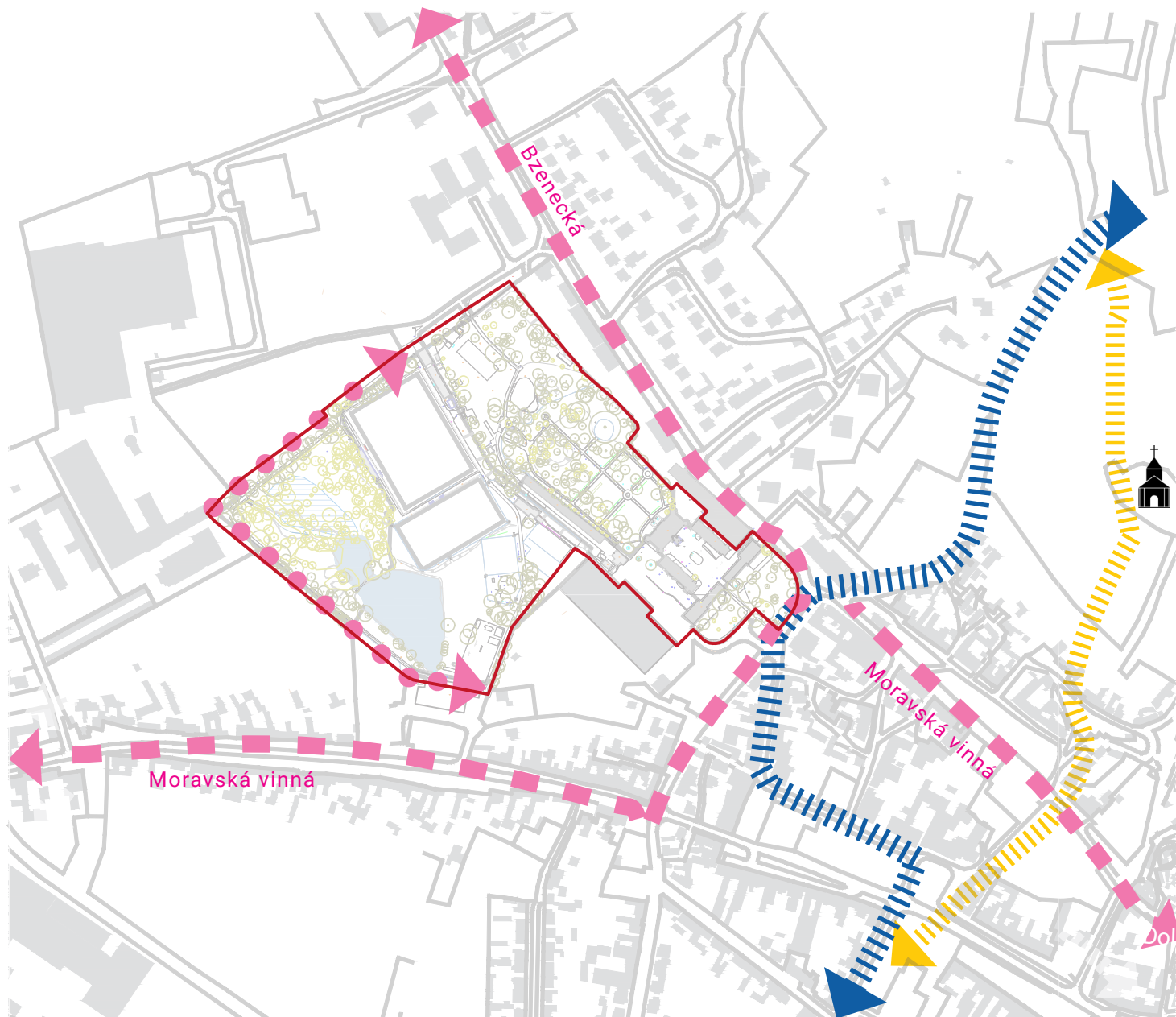
Kromě této jediné tabule a pamětní desky žádná další forma edukace či práce s historickou informací v parku k dispozici není – žádná naučná stezka, interaktivní panely, mobilní aplikace, tematické značení apod. (pozn.: existuje sice naučná stezka v areálu vinice „Pod Starým hradem“, ta však není v rámci zámeckého parku).

- propojení s místní komunitou

Bzenecké Loutkové divadlo Kašpárek je soubor spojený s T.J. Sokol Bzenec. Sídlí v areálu zámku, kde provozuje vlastní scénu a vystupuje každou druhou neděli. Navíc jezdí s pojízdnou scénou i do okolních obcí.

V rámci tradiční Bzenecké pouti se v amfiteátru zámeckého parku konají divadelní vystoupení a koncerty. Zámek a park tak slouží jako živá scéna pro hudební i divadelní produkce, které zvyšují komunitní soudržnost a přispívají k identitě místa.

Vazba na cyklotrasy a turistické stezky

Lokalita zámeckého parku je obklopena cyklotrasami (Bzeneckou a Moravskou vinnou). Ze severozápadní strany vede podél hranic území segment cyklotrasy, která vede ke komunikacím napojujícím se na zmíněné trasy.

Přímo k hlavnímu zámeckému vchodu je přivedena modrá turistická trasa, která severním směrem pokračuje ke Starému hradu - rozcestí, nedaleká žlutá trasa vede stejným směrem, ovšem přes Sv. Floriana a Šebestiana.

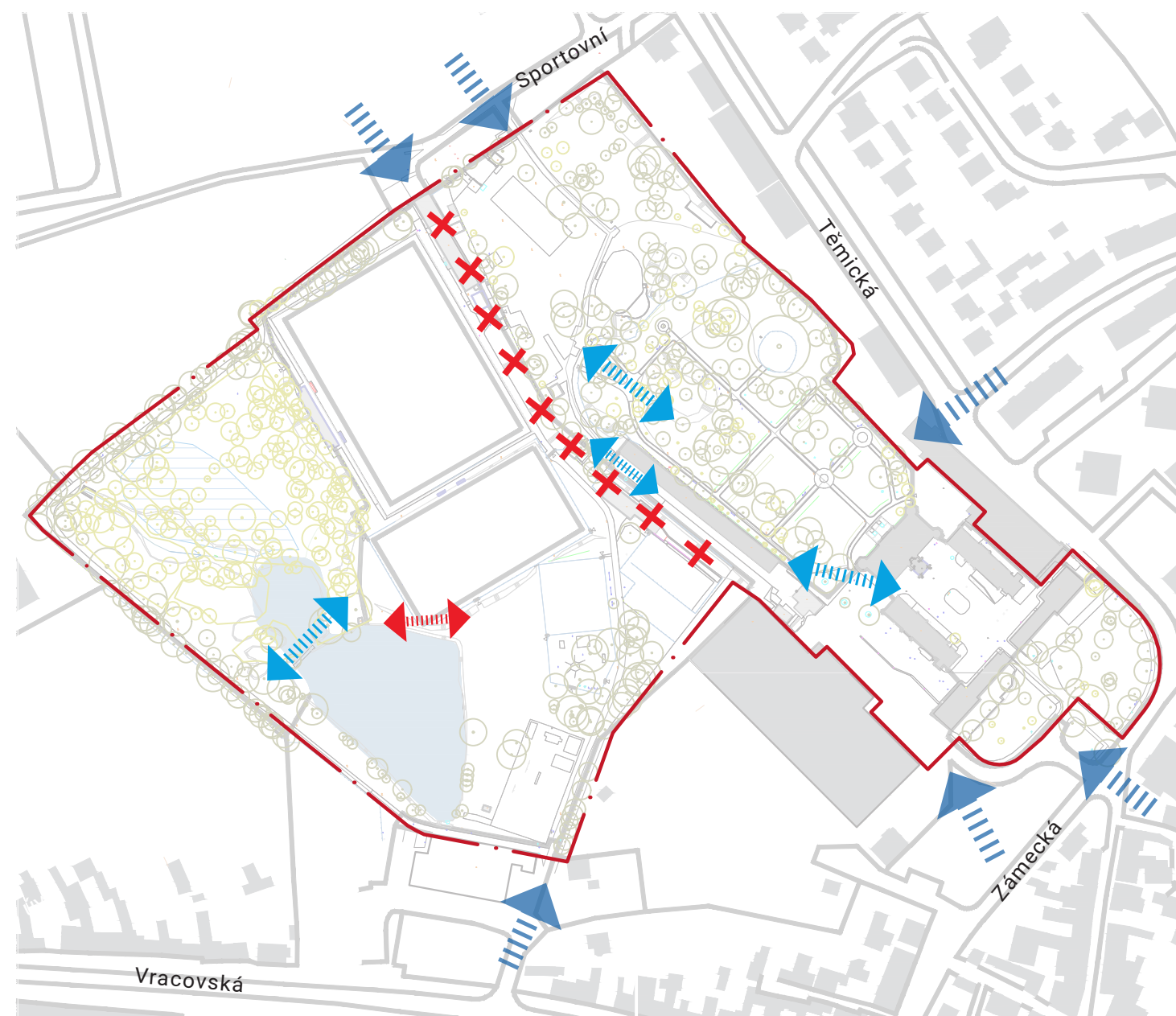
Návaznost na trasy je dostatečná, umožňuje přístup k zámku z různých směrů.

LEGENDA:

- cyklotrasa
- nepropojený úsek cyklotrasy
- turistická trasa - modrá
- turistická trasa - žlutá

M 1 : 5 000

Prostupnost areálu

Zámecký park je pro pěší přístupný z několika stran, z ulic Těmická, Zámecká, Vracovská a Sportovní.

V rámci areálu je možno do parku vstoupit z parkoviště podél ulice Těmická, z hlavního nádvoří a rovněž z prostoru před Zámeckým vinařstvím. Z historické části parku je zachováno propojení do zadní části a zároveň je možno po schodech sejít na úroveň skleníků. Citelně **chybí propojka se sportovišti a přírodně krajinářskou částí parku**. Je tedy nutno vyjít z areálu do Sportovní ulice a obejít přírodní část směrem k rybníku. Zde je umístěn můstek, ze kterého vede nekomfortní „cesta“ mezi rohem fotbalového hřiště a hranou vodní plochy.

LEGENDA:

- pěší vstup
- propojení v rámci areálu
- neprostupná bariera
- nedostatečné propojení

M 1 : 3 000

Kompoziční a kulturní hodnoty

Kompoziční hodnoty

- prostorové uspořádání

Zámecký areál v Bzenci je svébytným prostorem, jehož dnešní podoba je výsledkem dlouhého historického vývoje i mnoha zásahů. Dominantou zůstává zámecké nádvoří s hlavním vstupem, odkud vychází podélná osa směřující od kostela sv. Jana Křtitele k pozůstatku historické cesty na Vracov, kdysi lemované dvouřadou alejí. Symetrii předpolí podtrhují postranní křídla. Centrální záhon na nádvoří je zachován a připomíná původní kompoziční řád.

Tento rytmus se odráží i v navazující formální zahradě. Původně byly podélné a příčné osy vedeny tak, aby otevíraly průhledy do okolní krajiny. Ty jsou dnes zčásti zaniklé, a to vlivem nevhodných výsadeb i novodobých zásahů, zejména při budování sportovišť a rozsáhlých zpevněných ploch pro kulturní akce.

Hlavní podélná osa je dnes na horní terase parku zakončena mladou lípou srdčitou; strom zatím nepůsobí jako dominant, do budoucna ale jeho význam poroste. Tím zaniká původní barokní průhled do nyní již změněné krajiny. Hlavní příčná osa, původně střední paprsek barokního „trojzubce“ s vodním kanálem, je dnes ukončena pohledem na zadní průčelí supermarketu. Nedávno k ní přibyla další příčná osa s novým kruhovým záhonem.

Významným kompozičním prvkem je památná Bzenecká lípa na vedlejší ose, živý symbol kontinuity místa. Cenné jsou i vizuální vazby – zejména pohled od zámku ke kapli sv. Floriána a Šebestiána na návrší či výhledy na zvlněnou krajinu Kyjovských pahorkatin z vyvýšeniny u bývalého amfiteátru.

- estetická působnost

Hlavní nádvoří i předpolí zámku v současnosti postrádají reprezentativní charakter, který takovým místům náleží. Slouží nyní do značné míry pro parkování aut. Zpevněné plochy jsou rozsáhlé, neudržované, zeleň na nádvoří v podstatě chybí. Potenciál místa je jednoznačně nevyužitý.

Kompoziční uspořádání historických parkových ploch navazujících na objekt zámku odpovídá původnímu dobovému rozvržení a přináší symetrii i řád prostřednictvím pravidelné cestní sítě. Na křížení cest jsou umístěny kruhové záhony, které zvýrazňují významné body. Travnaté plochy působí otevřeně a jsou lemovány tvarovanými živými ploty. Největší hodnotu zde představují vzrostlé listnaté stromy, dodávající areálu důstojnost a historickou kontinuitu.

Estetická hodnota zadní části parku se sportovišti je menší, přesto zde zeleň i travnaté plochy hrají důležitou roli. Výjimečnou kvalitu si uchoval přírodně krajinářský park, jenž nabízí kontakt s „divokou“ přírodou v rámci města.

Vodní plochy se zrcadlením okolní zeleně vytvářejí působivé scénérie, posilující malebný charakter celého areálu.

- využití stávajících dřevin

Většina stromů v parku je dnes vzrostlá a tvoří nedílnou součást historické kompozice. Nejvýznamnějším prvkem je **tisíciletá lípa**, která má výsadní postavení v historické části. Nacházejí se zde však i méně vhodné druhy, často vysazené na místech, která by měla zůstat volná a pohledově průchodná. Historické jádro doplňují dvouřadé linie tvarovaných živých plotů, jež člení prostor na menší segmenty.

V zadní části parku rostou stromy bez jasněho uspořádání, bez zřetelné koncepce. Naopak přírodně-krajinářská část s lesními společenstvy a charakterem „divočiny“ představuje velmi hodnotnou složku celého areálu.

Kulturní hodnoty

- historický význam

Historie zámku Bzenec se významně podepsala na jeho současné podobě. Jeho existence byla vždy velice významná v rámci města, i celého kraje.

- drobná architektura

Zámecký areál je tvořen kromě objektů i drobnou architekturou. V historické části je umístěn dřevěný altán, v zadní části kryté jeviště, rybník je překlenut dřevěnou lávkou. Původně bývaly součástí areálu sochy, ty zde dnes chybí. Tyto prvky mají svou podobou reagovat na odpovídající architektonický styl jako odraz doby vzniku.

- společenská hodnota

V současnosti areál slouží především k odpočinku, zadní část je určena pro společenské setkávání a kulturní akce. V rámci města představuje významnou součást společenského dění, nabízí rozmanité možnosti a přirozeně propojuje generace.

- kulturní zázemí

Významnou funkcí je prostor pro kulturní a společenské akce - koncerty, divadelní představení, výstavy. Takovéto akce v parku příležitostně probíhají, především v zadní části. Zde je ovšem nevhodné rozmístění ploch ke shromažďování, prostor je nedostatečně využit a postrádá koncepční řešení. Nепrostopnost centrální části limituje pořádání kulturních i sportovních akcí a tudíž plné využití potenciálu parku.

Limity území, památková ochrana

Limity území

V areálu zámku Bzenec se nachází památný strom - lípa velkolistá (*Tilia platyphyllos*), kód 100969. Bylo vyhlášené **ochranné pásmo** - kruh o poloměru 25 m. <https://drusop.nature.cz/ost/chrobjekty/pstromy>

Dále je část území součástí VKP ze zákona (lesy, vodní toky a rybníky).

Pozemek není dotčen ochranným pásmem lesa.

Na řešeném pozemku se nenachází žádné další plochy, stanovené dle zákona č. 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny, pozemek není součástí ÚSES, zvláště chráněných území, soustavy Natura 2000.

Památková ochrana

Neogotický zámek Bzenec je památkově chráněn od 3.5.1958 jako **kulturní památka**.

Pod tuto ochranu spadají tyto části zámeckého areálu:

objekt 1000137473_0001 - zámek
objekt 1000137473_0002 - předzámčí
objekt 1000137473_0003 - předzámčí
objekt 1000137473_0004 - předzámčí
objekt 1000137473_0005 - předzámčí
objekt 1000137473_0006 - park
objekt 1000137473_0007 - obelisk

Bzenecká lípa, foto Jan Vilím, 1908
<https://commons.wikimedia.org/>

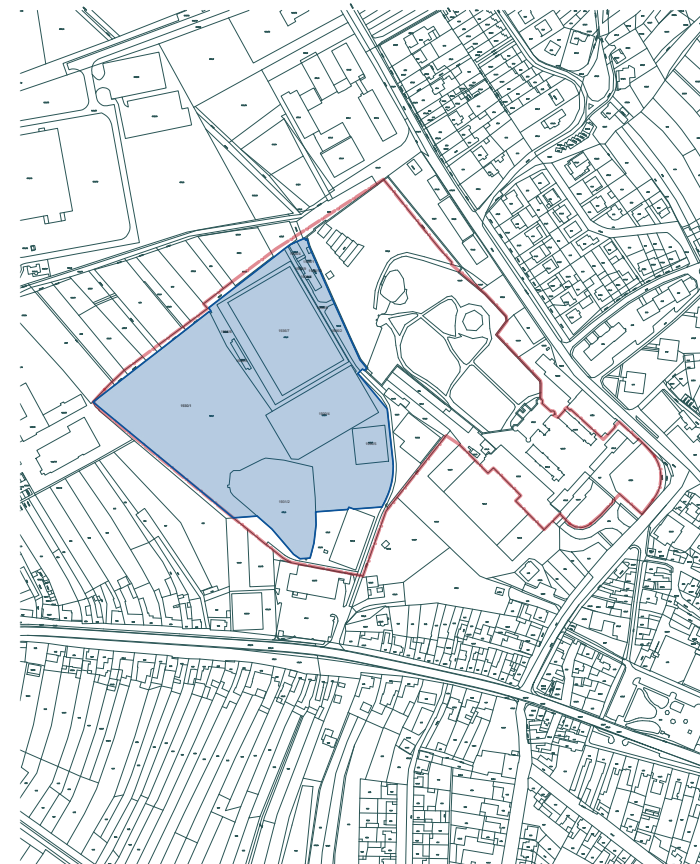
Přírodně krajinářská část i plochy hřišť, sportovišť a navazujících objektů byly roku 2017 zbaveny památkové ochrany.

Jedná se o následující pozemky v k.ú. Bzenec: 1930/1, 1930/4, 1930/5, 1931/2, 1936/1, 1936/2, 1936/3, 1936/4, 1936/5, 1936/6, 1936/7, 1936/8, 1936/9, 1936/10.

<https://www.pamatkovykatalog.cz/pravni-ochrana/zamek-137473>
https://iispp.npu.cz/mis_public/

Barokní obelisk, z pol. 18. st.
foto zdroj - https://iispp.npu.cz/mis_public/

Modře vyznačeno území vyjmuté z památkové ochrany

SWOT analýza

++ silné stránky

- jasná identita místa
- hodnotné architektonické pojetí zámku
- urbanistická vazba na historické centrum
- kulturně historické vazby
- existence tisícileté lípy
- stávající vegetace: vzrostlé a keřové patro
- přítomnost vodního prvku
- přírodní část parku - mokřad, přirozené lesní společenství

? příležitosti

- citlivé členění prostoru, účelná hierarchie ploch
- pojmenování nových funkcí parku
- doplnění prvků pro posílení kompozičních principů
- obnovení pohledových os a průhledů
- dotvoření harmonie tvarů a barev
- využití stávajících dřevin
- posílení kompozice novou výsadbou
- posílení biodiverzity
- zohlednění ekologického aspektu (práce s dešťovou vodou, s materiály a vegetací)

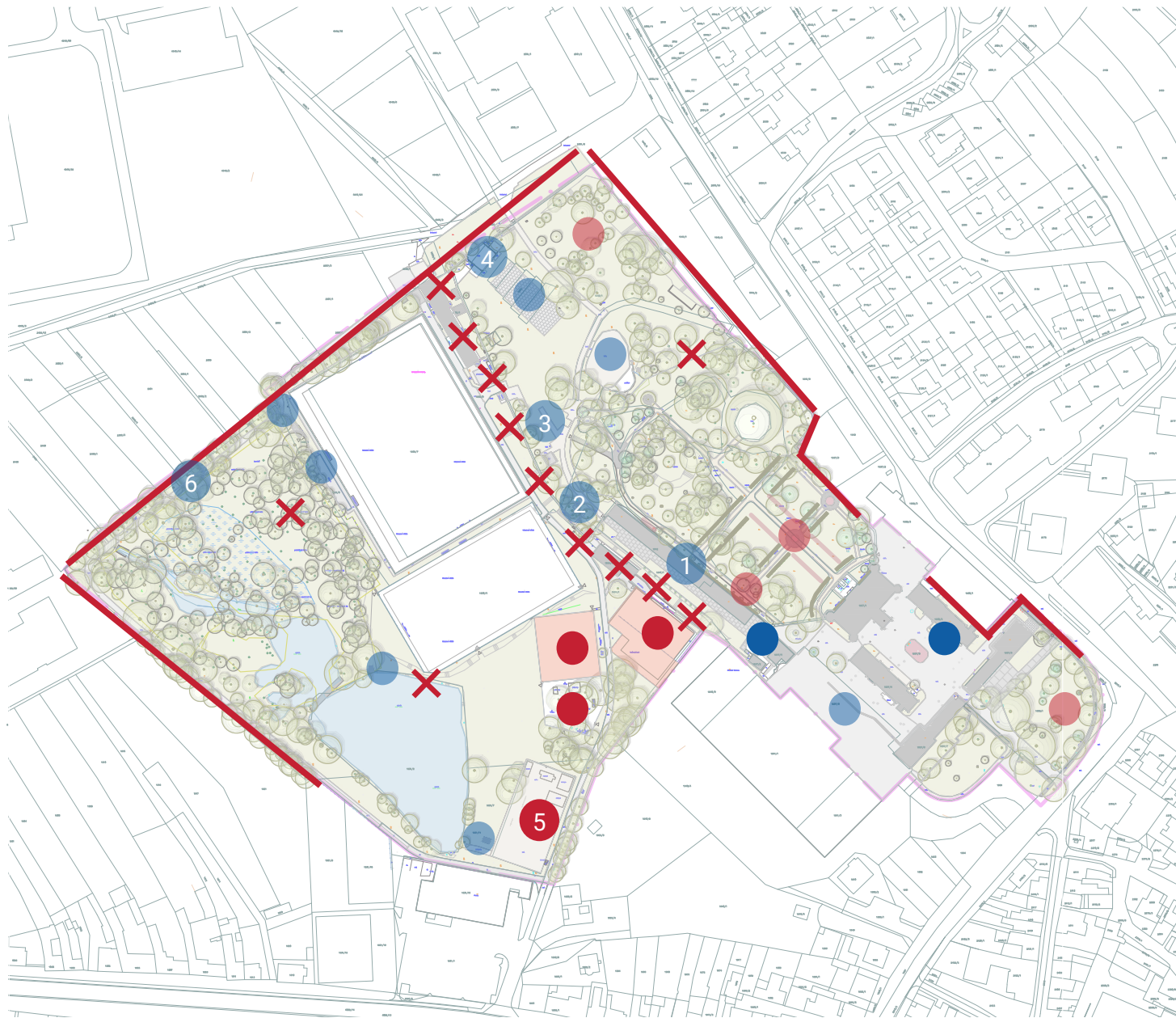
-- slabé stránky

- absence jednotné vize
- bariéry znemožňující propojení částí parku, potlačení pohledových os
- nekoncepční výsadby
- nejasné funkční zóny, nedostatek pobytových i herních míst
- nedostatečná vybavenost mobiliářem
- rozsáhlé zpevněné plochy, nepropustné povrchy, neefektivní rozmístění ploch pro shromažďování
- umístění sporovišť (fotbalová hřiště, tenisové kurty) v historické části parku, přítomnost supermarketu na okraji historického parku
- nevyužité přírodní partie

! hrozby

- nekoncepční zásahy do území
- trvalá neprůchodnost zámeckého areálu
- nepřehledný prostor, absence pocitu bezpečí
- potlačení pohledových os
- potlačení hlavního vstupu
- nadměrná automobilová doprava na nádvoří
- neefektivní uspořádání a návaznosti jednotlivých částí

Problémová mapa

LEGENDA:

- nevyužité rozpadající se objekty, nadbytečné zpevněné plochy v nevhovujícím technickém stavu
- plochy sportovišť a hřišť k řešení
- nevhovující oplocení
- nevhovující schodiště a zábradlí
- X absence pěšího vstupu/propojení
- nekoncepční výsadby

1 Nevhovující stavby v místě původní oranžerie

2 Chybějící propojení v centrální části

3 Zbytky stavebních objektů

4 Nevhodná podoba jeviště, stále využívaná

5 Nadměrná, částečně využívaná zpevněná plocha

6 Nevzhledná podoba zídky v havarijním stavu

zámecký park BZENEC

3

NÁVRHOVÁ
ČÁST

3.1 Cíle návrhu

OCHRANA JEDINEČNÉ HISTORICKÉ HODNOTY

- 1/ revitalizace historických prvků
- 2/ použití materiálů a rostlin odpovídajících době vzniku parku
- 3/ zachování původního uspořádání

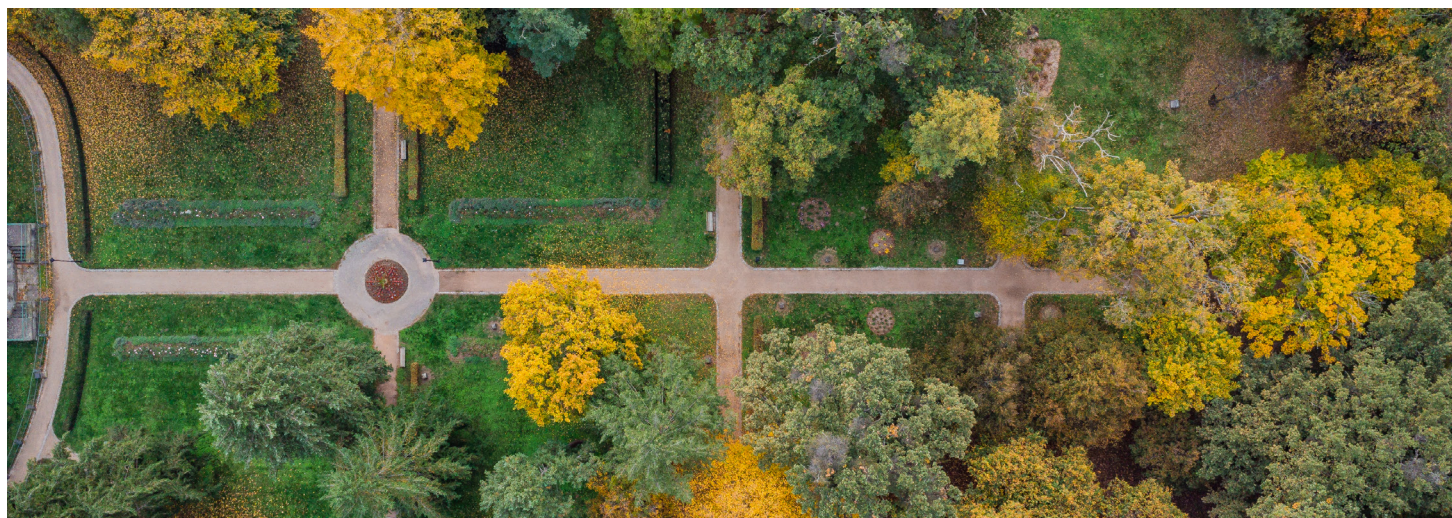
PŘÍRODNÍ HODNOTY A UDRŽITELNOST

- 4/ přírodě blízká společenstva
- 5/ využití původních druhů rostlin
- 6/ práce s vodou, použití recyklovaných materiálů
- 7/ zachování původních a vytváření nových biotopů

FUNKČNÍ PARK PRO VŠECHNY

- 8/ revitalizace historických prvků
- 9/ použití materiálů a rostlin odpovídajících době vzniku parku
- 10/ zachování původního uspořádání

3.2 Principy návrhu

RESPEKT K HISTORICKÉ HODNOTĚ

- 1/ respektování historických vazeb a návazností
- 2/ zachování identity místa a citlivá integrace nových prvků do historického kontextu
- 3/ obnova původních dochovaných prvků
- 4/ použití materiálů a sortimentů rostlin odpovídajících historické epoše

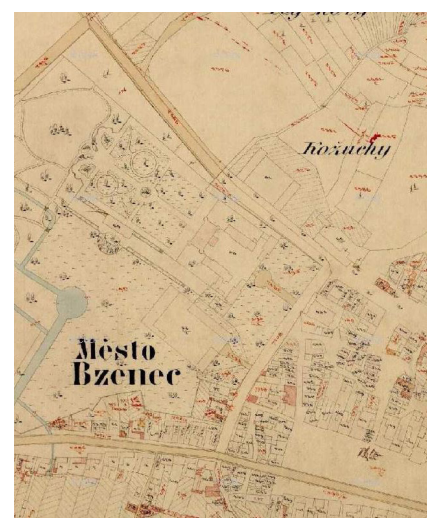
UDRŽITELNOST A BIODIVERZITA

- 5/ využití stávající vegetace a vodních ploch
- 6/ doplnění původní vegetace domácími druhy dřevin
- 7/ využití přírodních a recyklovaných materiálů
- 8/ prvky na podporu biodiverzity

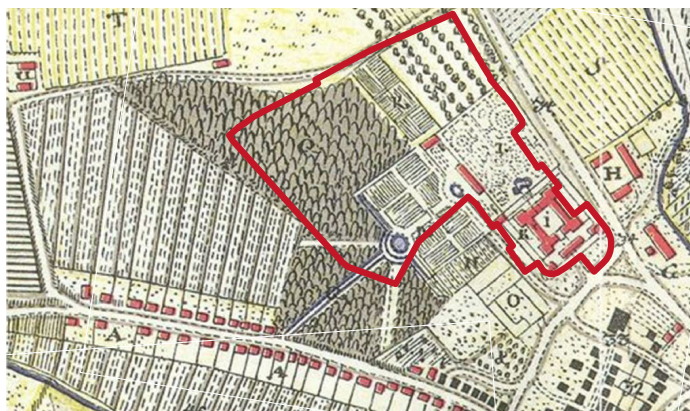
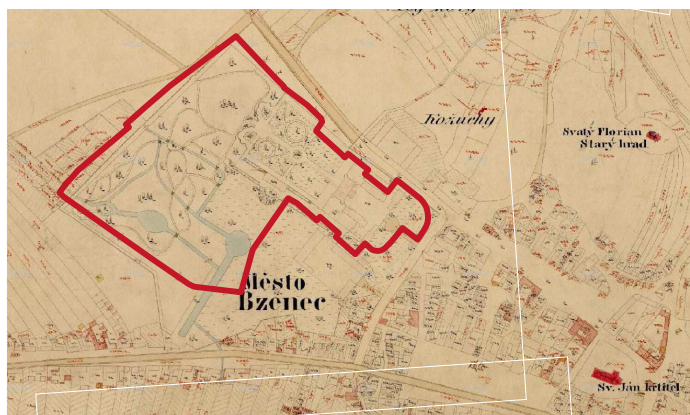

PROSTUPNOST, OBYTNOST, VYBAVENOST

- 9/ doplnění cestní sítě
- 10/ přeřešení nevyhovujících stavebních objektů a ploch
- 11/ podpora stávajících a vytváření nových funkcí s ohledem na současné požadavky
- 12/ obnova a doplnění mobiliáře a prvků obytné hodnoty

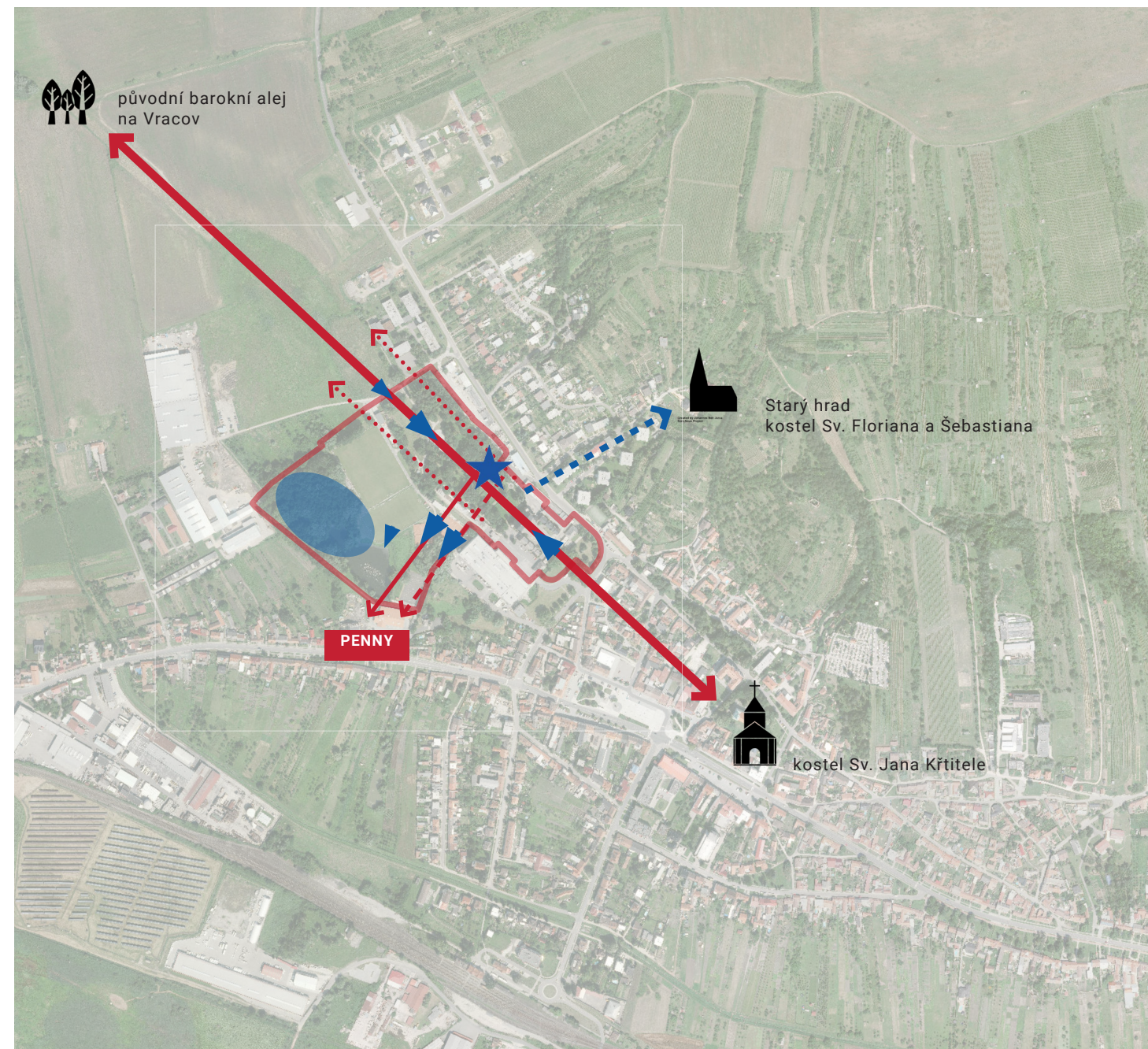

Historické souvislosti

Pozemková mapa
1728Katastrální mapa evidenční
1887-1906Císařské povinné otisky stabilního katastru
1827

Současný stav

1/ Respektování historických vazeb a návazností

LEGENDA:

	1 - hlavní podélná osa		potlačené vedlejší osy
	2 - hlavní příčná osa		pohledy v rámci parku
	2A - vedlejší příčná osa (20. století)		dominanta parku (tisíciletá lípa)
	významné krajinné průhledy		přírodně hodnotné území

2/ Zachování identity místa

- dodržení vazby na historickou kompozici
- podpora kompozičních os, průhledů, výhledů
- návaznost na historické stavební objekty, jejich doplnění odpovídající vegetací
- citlivá integrace nových prvků do historického kontextu
- respektování historického reliéfu s formální terasou

3/ Obnova původních dochovaných prvků

- abstraktní rekonstrukce stržené barokní oranžerie formou pergoly - odhalení
- historické zdi, možnost stavby altánu nebo jiné stavby se společensko kulturním využitím
- obnovení alejí
- rekonstrukce části cestní sítě v souladu s dochovanými prameny
- obnova drobných prvků krajinářské architektury

Fotografie z 9.6.1929, na které můžeme vidět původní zámeckou oranžerii.
Zdroj: starybzenec.cz

Fotografie původní zdi barokní oranžerie.
Zdroj: starybzenec.cz

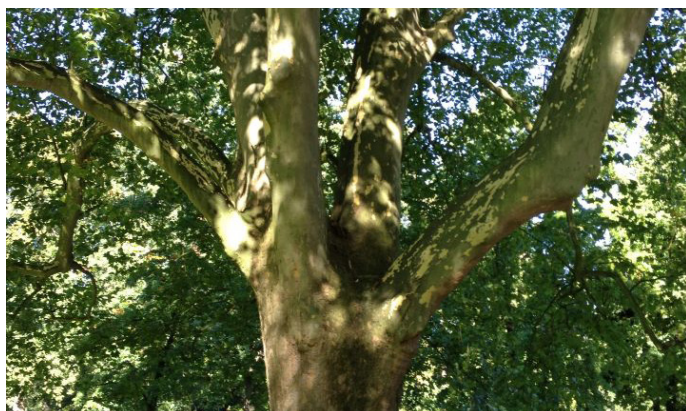

Jírovcová alej v zámeckém parku v roce 1938 na snímku od fotografa pana Lagy.
Zdroj: sbírka rodina Hiršova, starybzenec.cz

4/ Použití materiálů odpovídajících historické epoše

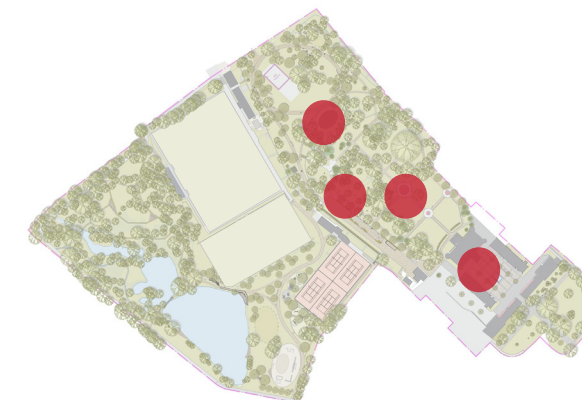

- mlatové povrchy, kamenné dlažby z přírodního kamene
- formální kompozice historické části
- druhová skladba dřevin tradiční pro historické zahrady a jejich sbírkový charakter
- stříhané tvary dřevin a živých plotů
- pravidelné letničkové záhony
- sezonní proměnlivost - atraktivita parku po celý rok

Referenční obrázek

Použití sortimentu rostlin odpovídajících historické epoše

Sbírkové dřeviny budou použity především v historických částech parku.

Referenční obrázky

ořechovec vejčitý

liliovník tuplipánokvětý

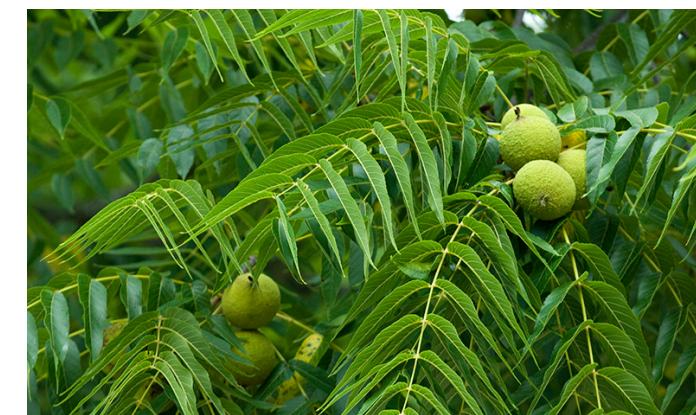
jírovec maďal

platan javorolistý

sbírkové duby

ořešák černý

3.2 PRINCIPY NÁVRHU

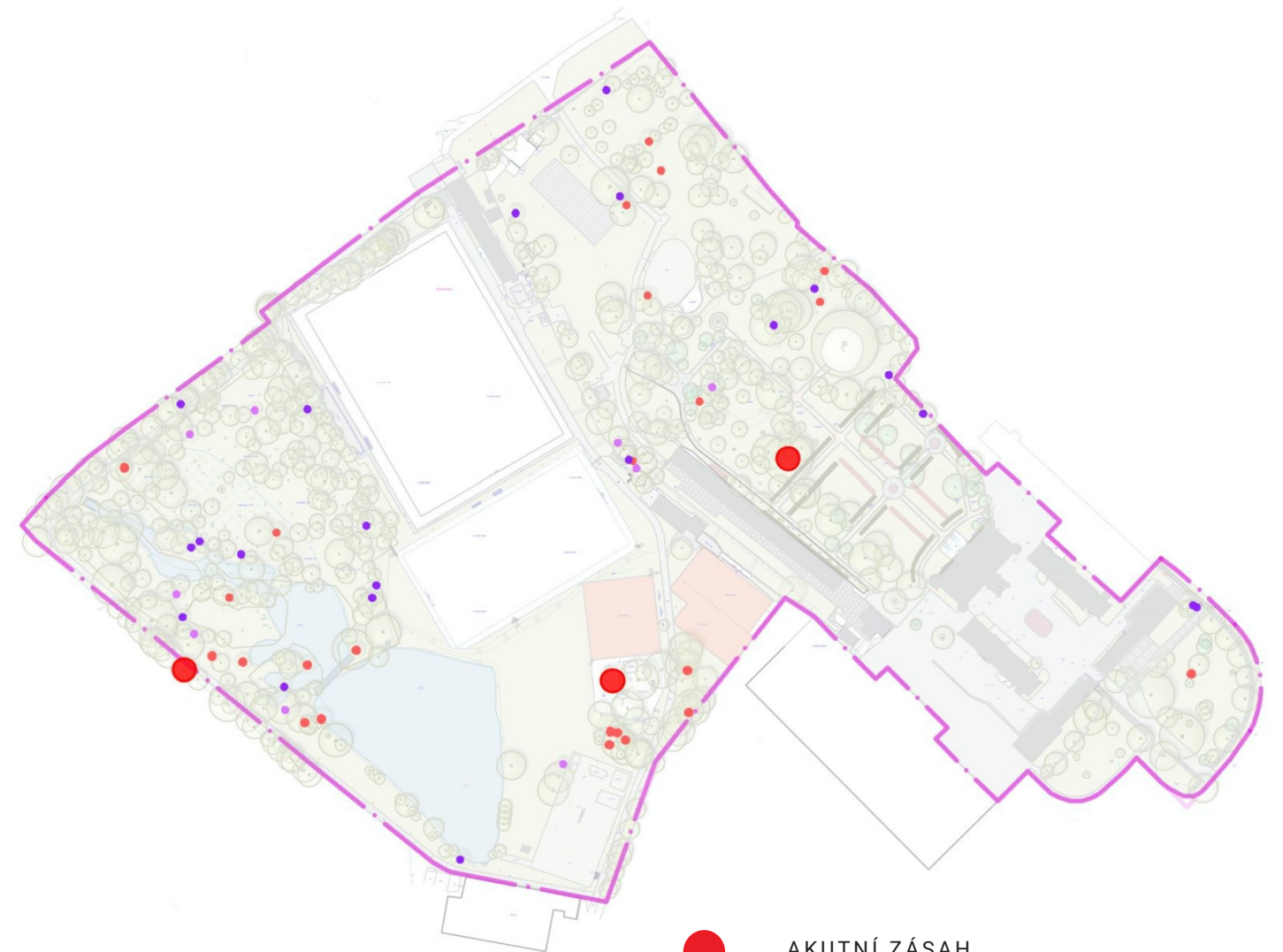
UDRŽITELNOST A BIODIVERZITA

Mapa stávající vegetace

Inventarizace dřevin s hodnocením, návrhem zásahu a štitkováním.
Zhotoveno firmou Safe Trees ve dvou etapách
(08/2024, 11/2024).

Stávající vegetace s vyznačením rizikových dřevin

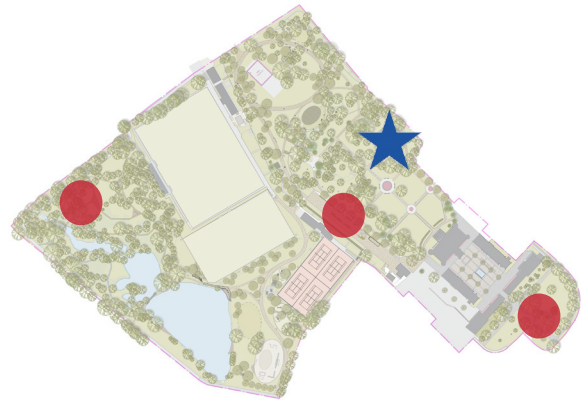

- AKUTNÍ ZÁSAH
- NALÉHAVÝ ZÁSAH - I. etapa prací
- STŘEDNÍ NALÉHAVOST - II. etapa prací
- MALÁ NALÉHAVOST - III. etapa prací

Na základě zhotovené inventarizace - firma Safe Trees (08/2024, 11/2024).

5/ Práce se stávající vegetací

- trvalý důraz na péči o památnou lípu ★
- ochrana historicky hodnotných stromů a porostů
- ochrana dřevin během realizace projektu - ochrana při stavebních činnostech
- respekt ke stávající biologické hodnotě

Využití stávajících vodních ploch

- ochrana stávající vodní plochy a mokřadu
- přístup k vodě ve formě povalových chodníků a dřevěných mol = omezení pohybu návštěvníků ve prospěch přírodních společenstev
- práce s dešťovou vodou - zadržování vody v řešeném území (vsaky, terénní deprese)

6/ Doplnění původní vegetace domácími druhy dřevin

Referenční obrázky

vrba jíva

Příklad použití původních dřevin - habr obecný, vrba jíva, bříza bělokorá, duby letní a zimní, topol osika, lípy, hlohy,...

hloh obecný

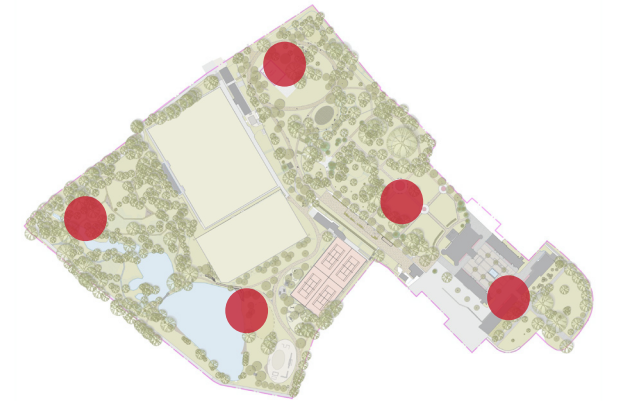

dub letní

bříza bělokorá

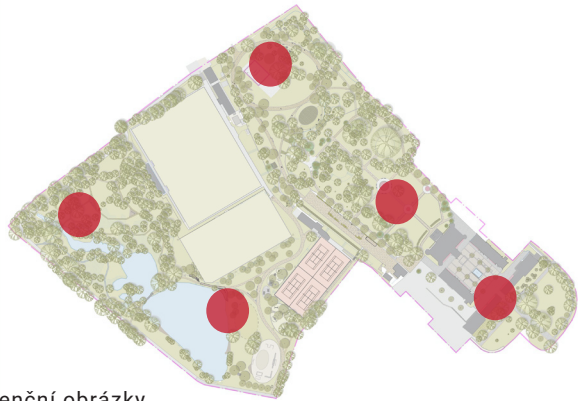
Ideový přístup k práci se stromovým patrem

- ochrana historicky hodnotných stromů, porostů, alejí
- respektování původního druhového složení a kompozičních principů parku
- respektování ekologického přínosu dřevin a podpory biodiverzity
- postupné nahrazování introdukovaných a koncepčně nevhodných dřevin souběžně s adekvátními dosadbami

7/ Využití přírodních a recyklovaných materiálů

Referenční obrázky

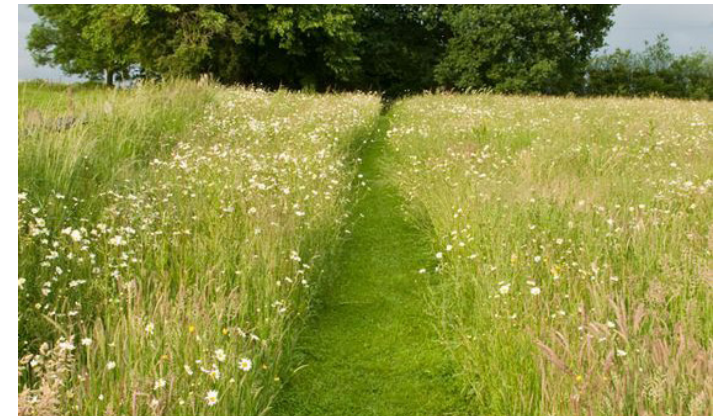
- udržitelnost
- využití přírodních materiálů - dřevo, kámen
- použití propustných povrchů: mlat, propustný beton, dlažba se širokou spárou
- použití recyklovaných materiálů: dlažba, beton (v částech bez památkové ochrany)

8/ Prvky na podporu biodiversity

Referenční obrázky

- zakomponování přírodě blízkých lučních ploch
- mozaiková seč pro podporu opylovačů
- zvýšení podílu vegetace pomocí trvalkových záhonů
- instalace ptačích budek a hmyzích hotelů, které by poskytly úkryt pro drobné živočichy
- edukační náplň - ptačí pozorovatelný, viditelné prvky pro podporu biodiversity

3.2 PRINCIPY NÁVRHU

PROSTUPNOST
OBYTNOST
VYBAVENOST

9/ Doplnění cestní sítě

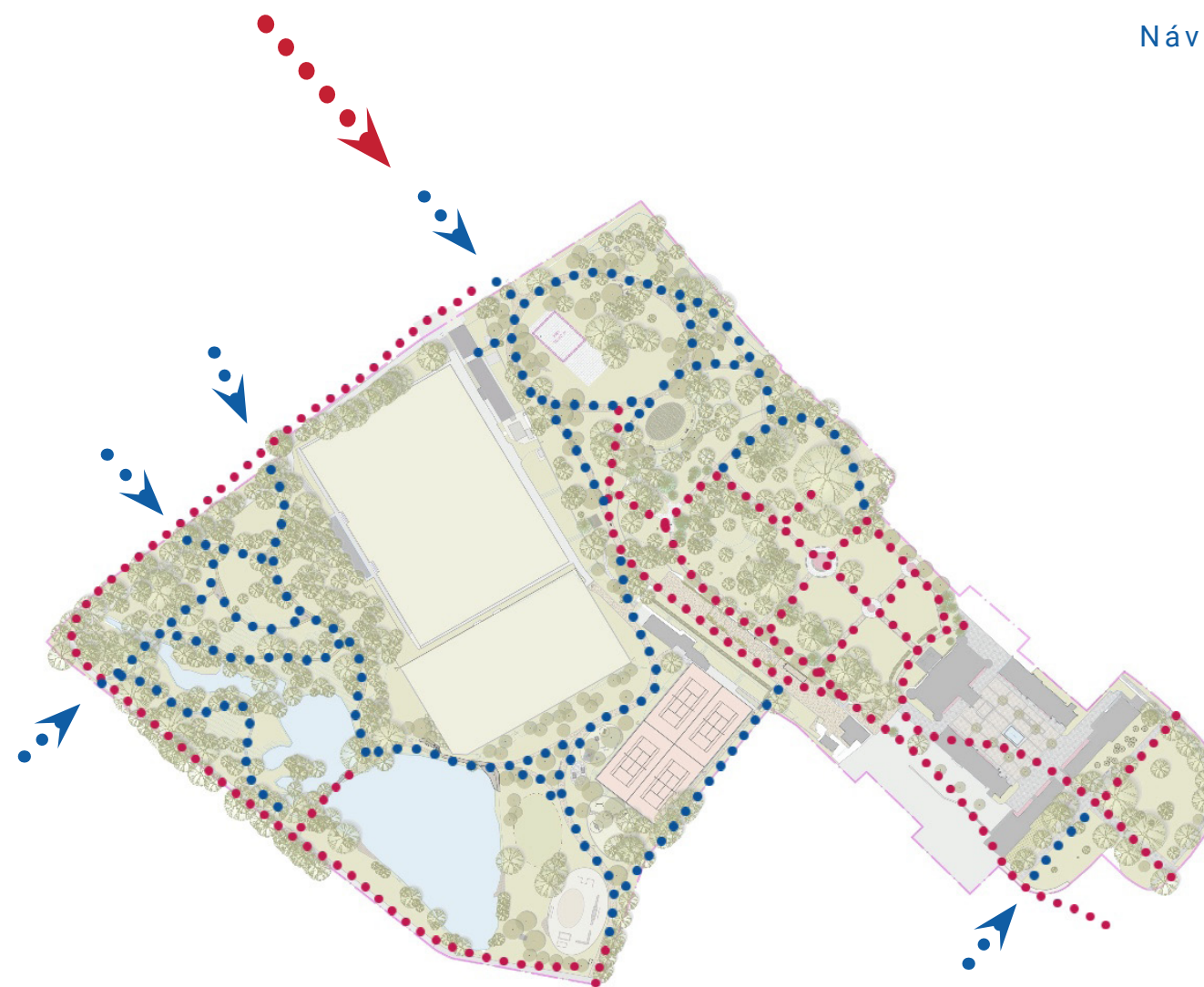
Stav

Návrh

LEGENDA:

- • • • • původní cestní síť
- ◀ • • • stávající vstupy do území
- — — absence cestní sítě
- ⊙ neprůchodné podmáčené území

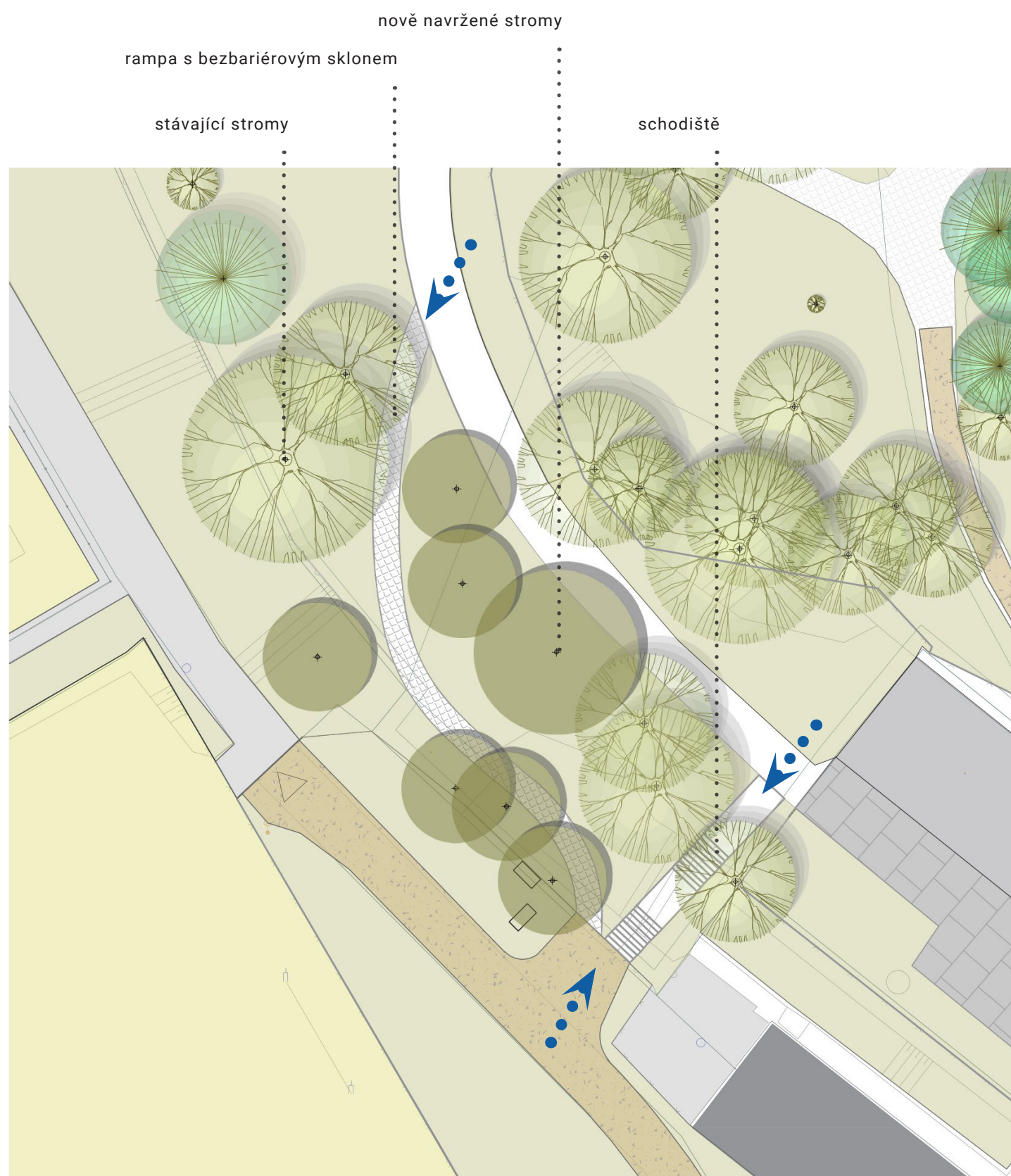
LEGENDA:

- • • • • původní cestní síť
- ◀ • • • původní vstup do území na hlavní ose barokní kompozice
- • • • • nově navržená cestní síť
- ▶ • • • doplněné vstupy do území

Navržená cestní síť propojuje celý zámecký areál, vytváří nové okruhy a zpřístupňuje dosud neprostupná místa, především podmáčené plochy přírodně krajinářské části parku.

Cestní propojení - detail

Návrh propojení historické části
se sportovišti a krajinářskou částí parku

Pěší propojení je navrženo v podobě **bezbariérové rampy a schodiště ve svahu**. Povrch rampy bude zpevněný (dlažba) pro snadný pohyb hendicapovaných osob, její sklon odpovídá požadavkům na bezbariérový přístup. Betonové schody s podestou jsou navrženy ve svažitě části, lemovány budou subtilním kovovým zábradlím v černé barvě.

Vizualizace

10/ Řešení nevyhovujících stavebních objektů a ploch

1 Stavební zbytky

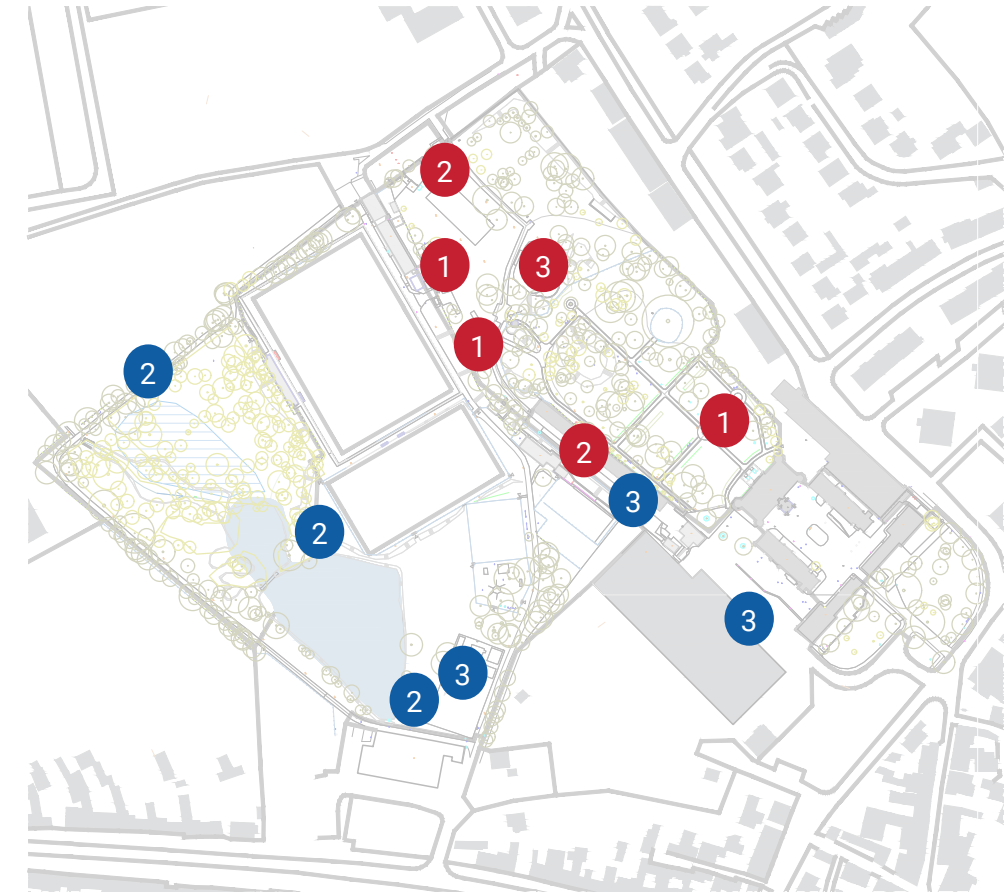
2 Nevzhledné objekty

3 Nadměrné zpevněné povrchy

- upravované objekty
- objekty k odstranění

3

příklad úpravy vzhledu
technického objektu

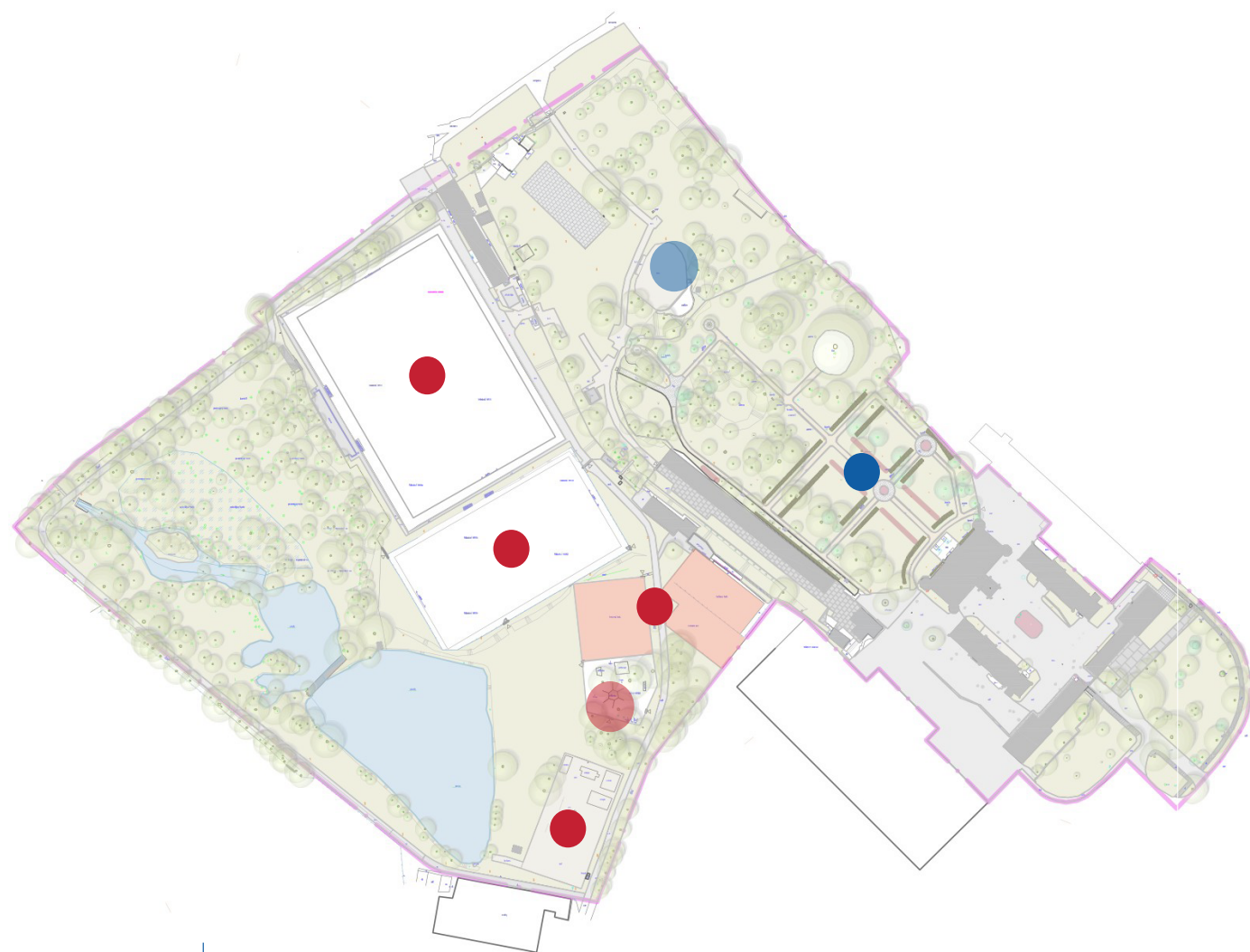

Referenční obrázek

11/ Podpora stávajících a vytváření nových funkcí

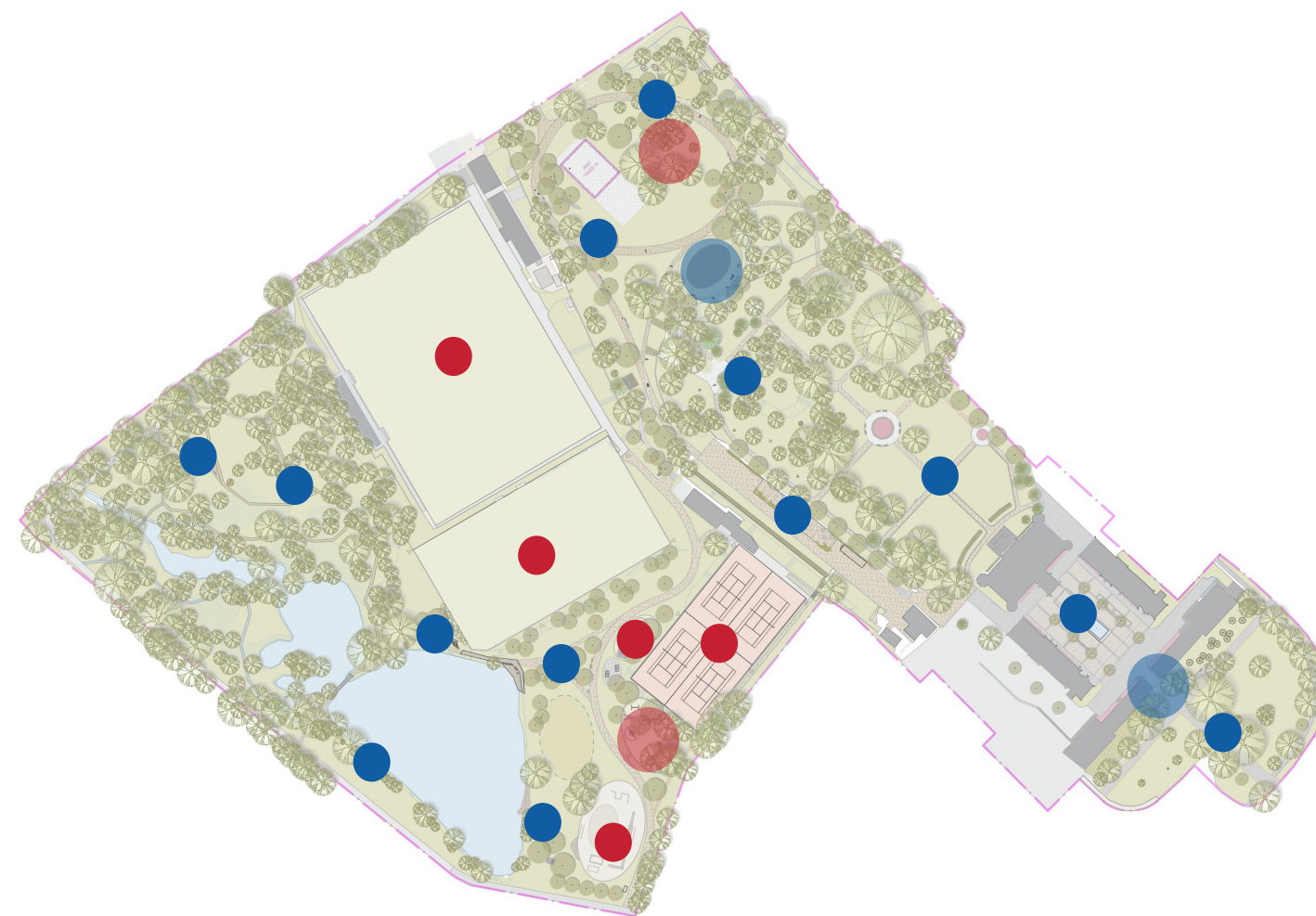
Stav

Návrh

LEGENDA:

- kultura v parku
- pobytová místa
- hra a pohyb
- sportovní plochy

V celém areálu jsou navržena pobytová místa v podobě laviček, sedacích schodů či palub v mokřadních částech území. Přibyla drobná přírodní hra a místa pro sportovní využití. Areál tak může nabídnout různá místa k zastavení a odpočinku, aktivním kulturním či sportovním činnostem, pro všechny věkové skupiny.

infosystém

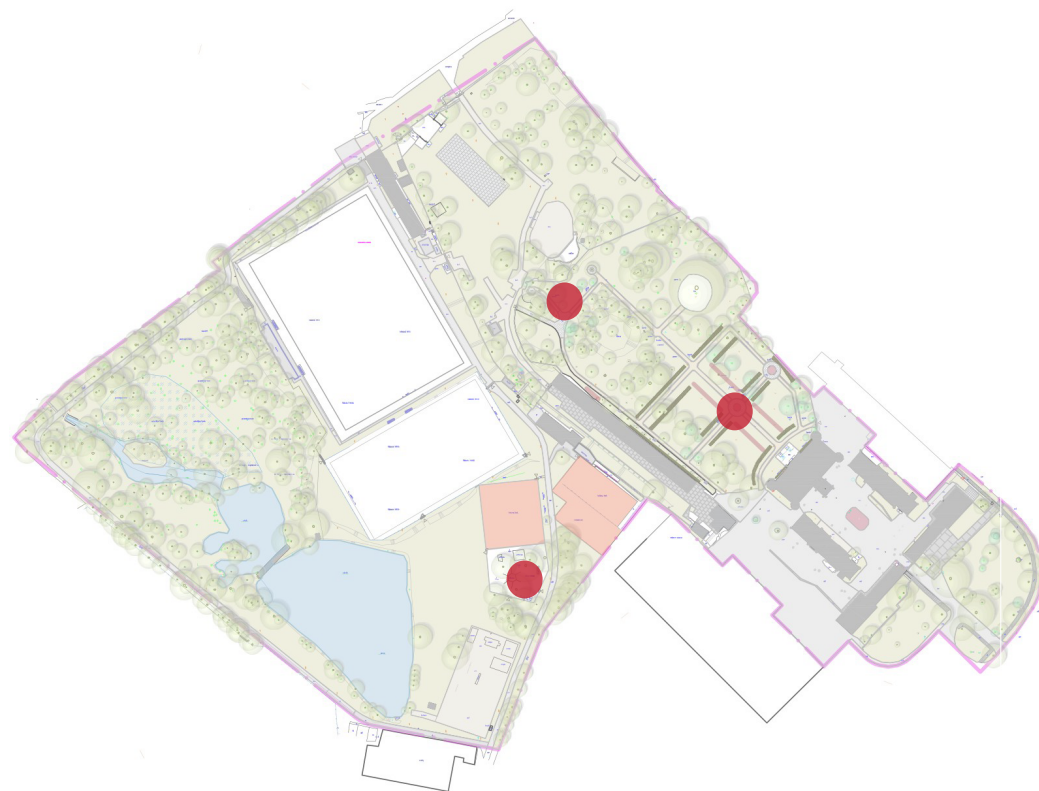
V řešeném území bude pro přehledný a snadný pohyb instalován jednoduchý informační systém v jednotném provedení. Součástí informační tabule může být i připomínka historie či poukázání na jedinečný význam daného místa.

Referenční obrázek

12/ Obnova a doplnění mobiliáře a prvků obytné hodnoty

Stav

Referenční obrázky

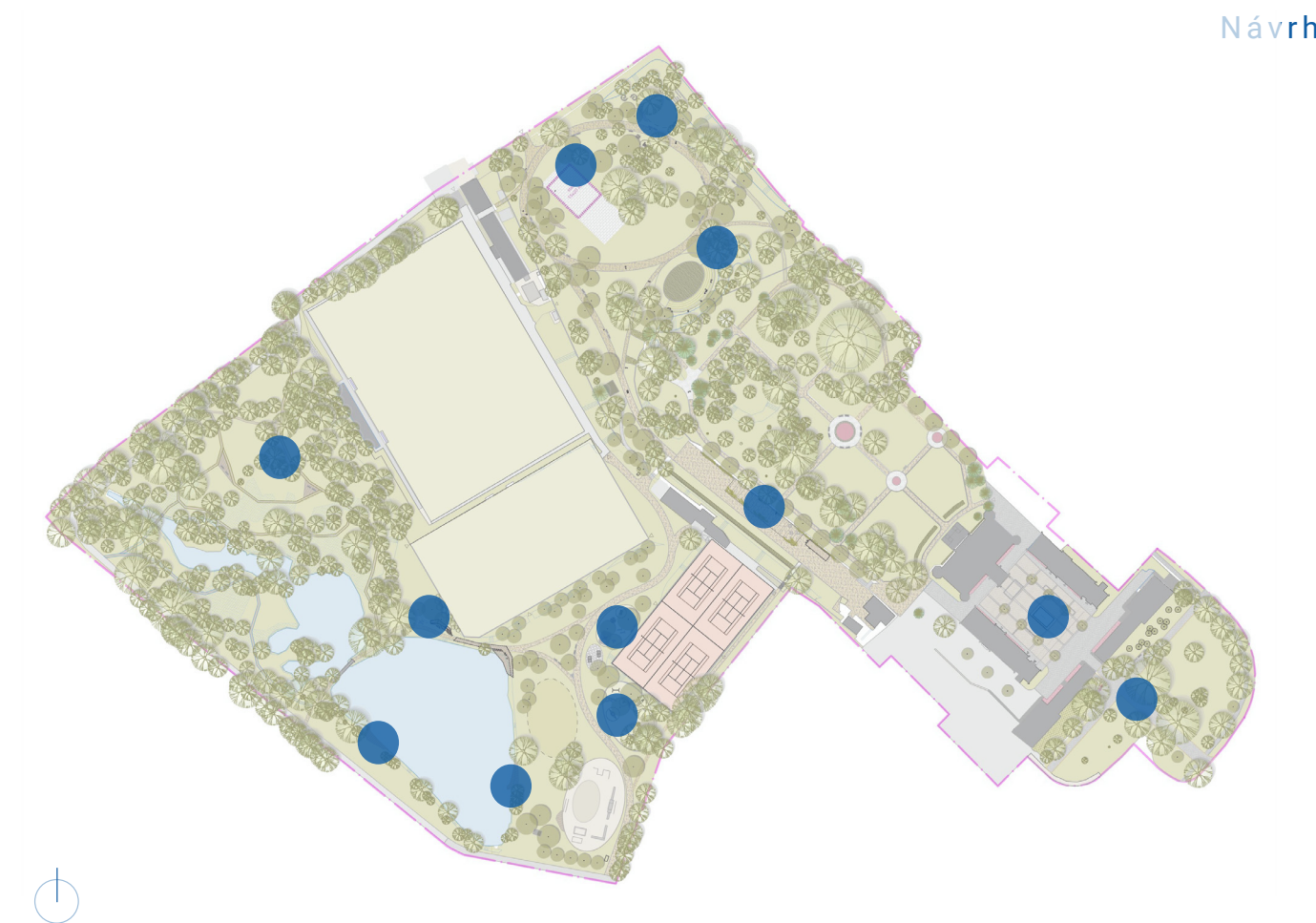
LEGENDA:

stávající umístění mobiliáře

nově vznikající pobytová místa

Návrh

Schema s vyznačenými místy doplněnými o sedací mobiliář v různých podobách - lavičky s opěradly i bez, piknikové stoly, dřevěné paluby u vodních ploch.

Materiálová skladba

- lavičky v provedení dřevo (akát), natřeno ochrannou vrstvou oleje, kovové části (područky, konstrukce) v bílé barvě (teplý odstín)
- dřevěné paluby - dřevo akát, bez povrchové úpravy

Celý areál bude doplněn o odpadkové koše a cyklostojany v jednotném materiálovém i barevném provedení, v předpolí zámku bude umístěno pítko.

Návrhová situace

Návrh citlivě navazuje na historickou strukturu parku a zároveň reaguje na současné potřeby uživatelů. Propojuje a doplňuje cestní síť, uzavírá logické okruhy a vytváří přehledný, snadno dostupný prostor. Odstraněním nefunkčních prvků park získává jasnější strukturu a větší pobytovou kvalitu. Otevřená prostranství i stinná zákoutí s kvalitním mobiliářem nabízejí místo pro každodenní procházky, klidný odpočinek i volný pohyb s pocitem bezpečí. Park počítá s kulturními a společenskými akcemi i aktivním využitím – běžci a sportovci zde najdou vhodné trasy, rekreační plochy a místa pro cvičení. Stává se tak živým prostorem pro všechny generace i zájmové skupiny, kde historie ožívá v souladu s moderním životním stylem.

Popis návrhu

Referenční obrázky

rekonstruovaný přírodně krajinářský park

pobytové louk

amfiteátr

přírodní část parku

nová pěší propojení

doplněné kompoziční body
pergola na místě oranžerie

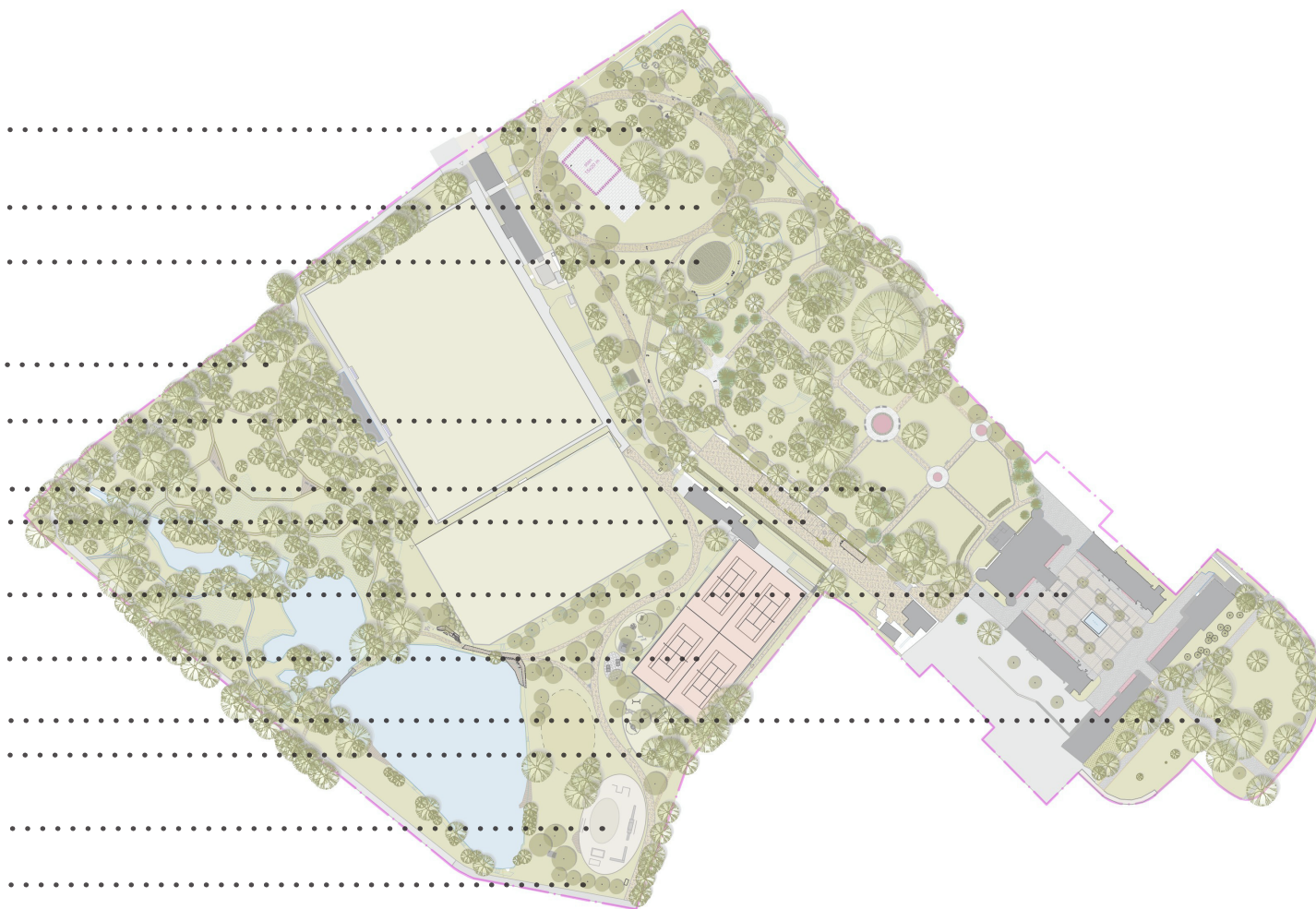
revitalizované nádvoří zám-

reorganizovaná dispozice tenisových kurtů

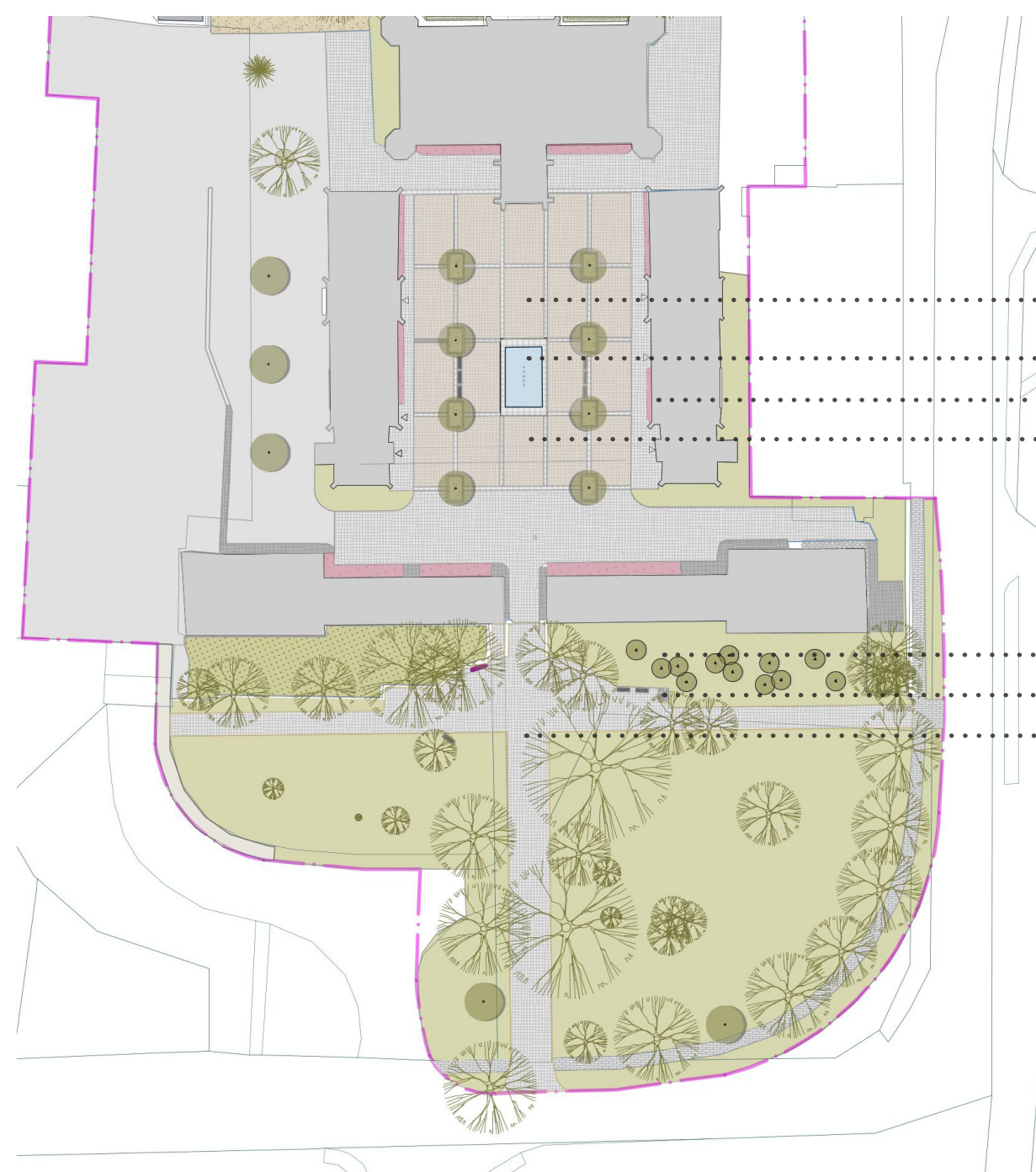
zkultivované předpolí zám-
nové dětské hřiště

skate park

odclonění supermarketu - alejové stromy

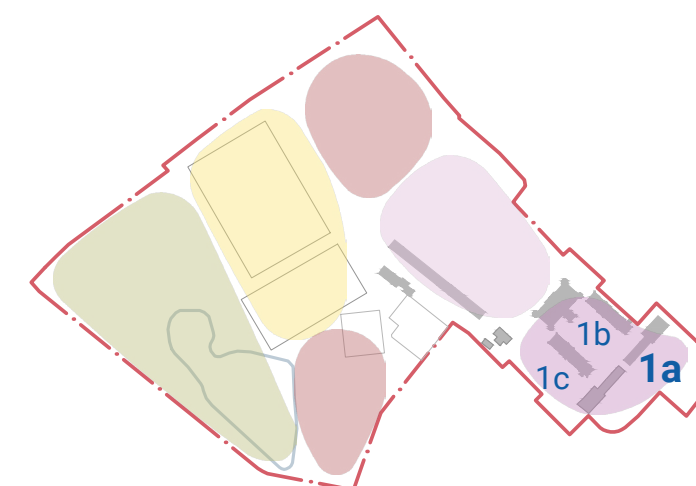

1a Předpolí zámku

centrální zpevněná plocha
vodní prvek - vodní zrcadlo
okrasné záhony po obvodu nádvoří
symetrické osy s menšími stromy

plocha s vícekmennými stromky
pítko
nástupní plocha s lavičkami

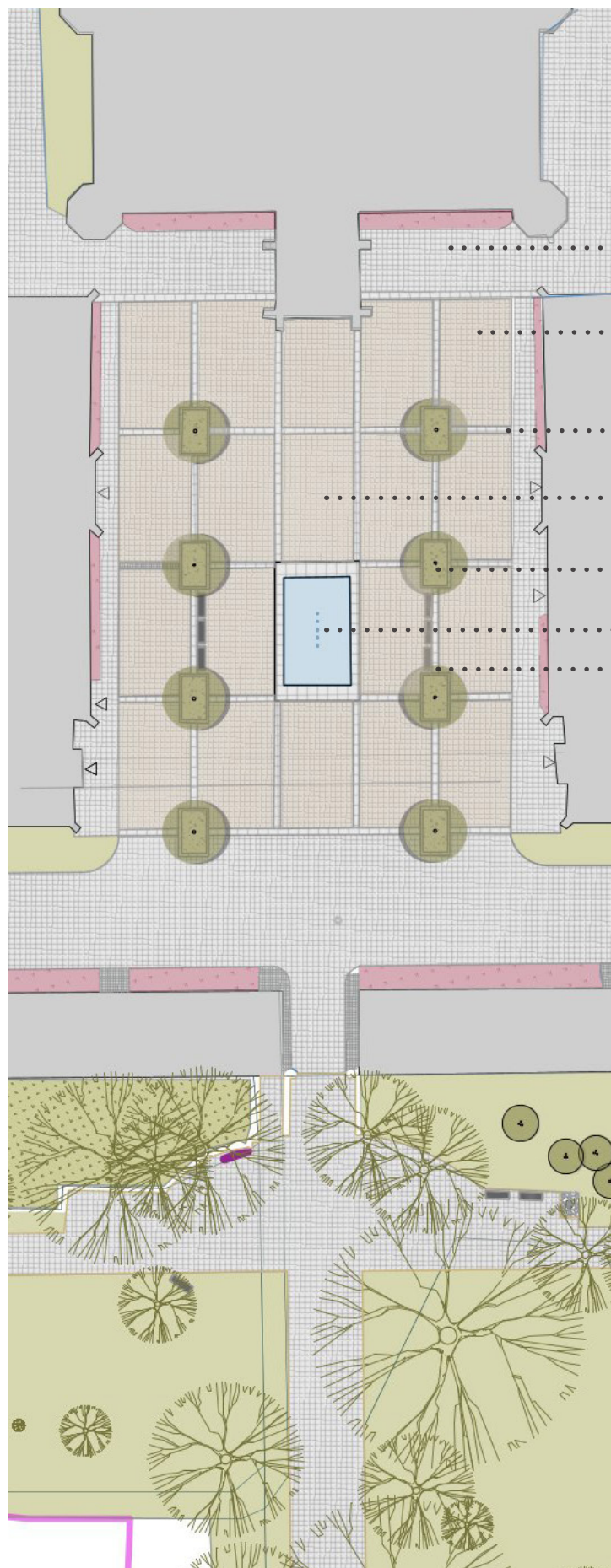
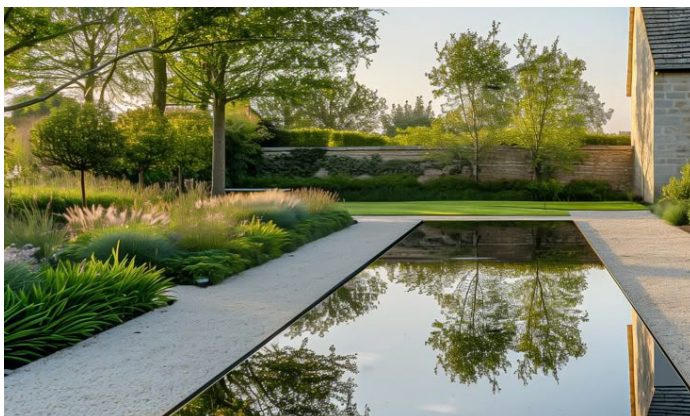

- symetrické uspořádání
- dominantní vodní prvek
- doplnění prostoru o dřeviny s malou korunou
- okrasné záhony
- zpevněné plochy umožňující shromažďování, umístění prodejních stánků a stage
- omezení vjezdu aut

Vizualizace

Referenční obrázky

..... drobná kostka - přírodní kámen šedý

..... drobná kostka - přírodní kámen melír

..... velkoformátová dlažba - pásy v pravidelném
rastru odpovídajícím prvkům na fasádě zámku

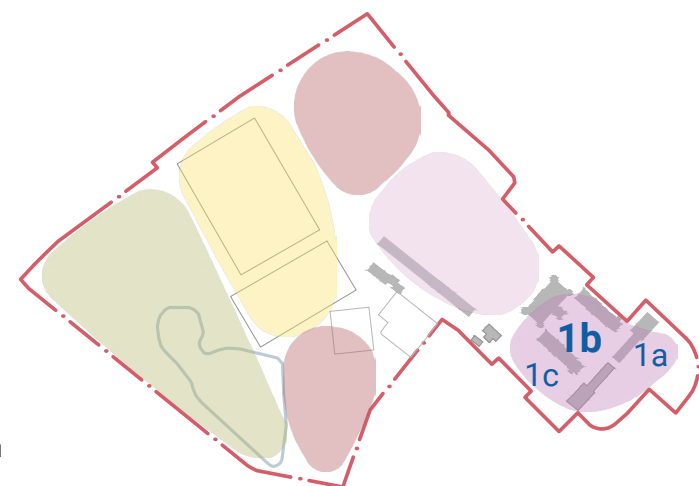
..... zpevněná plocha - prostor pro shromažďování
a příležitostné akce

..... symetrické linie stromů s menší korunou v mlatových raba-

..... liniový vodní prvek v kombinaci s vodním "zrcadlem"

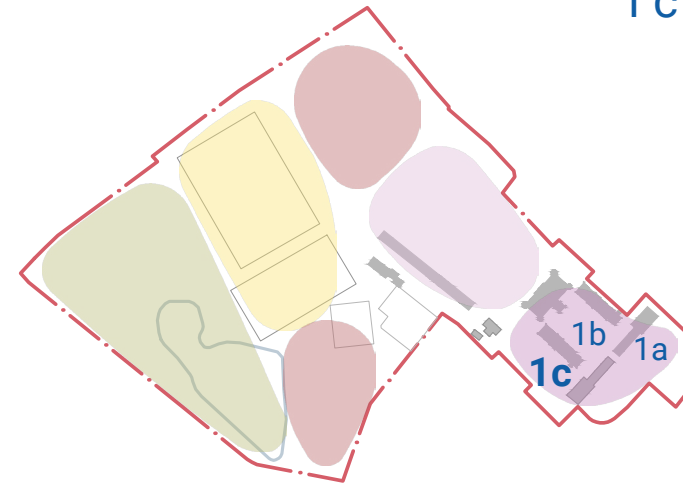
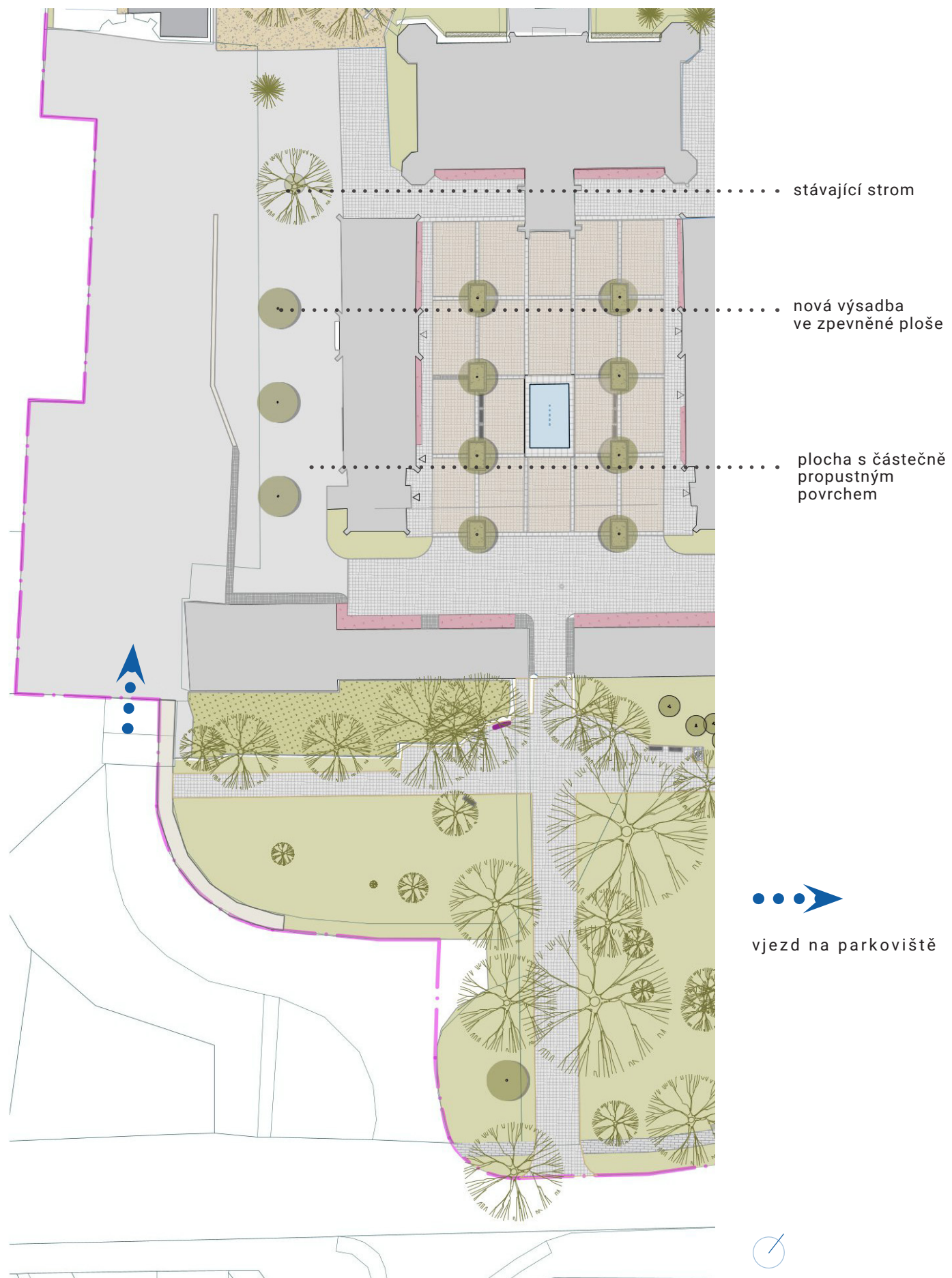
..... parkové lavičky

1b Nádvoří zámku

Vizualizace

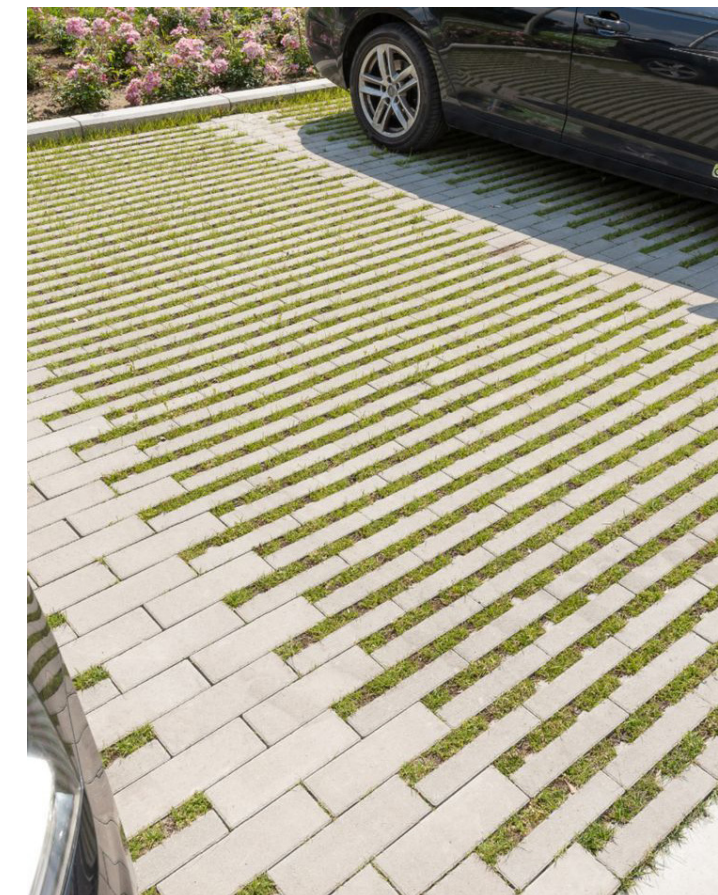
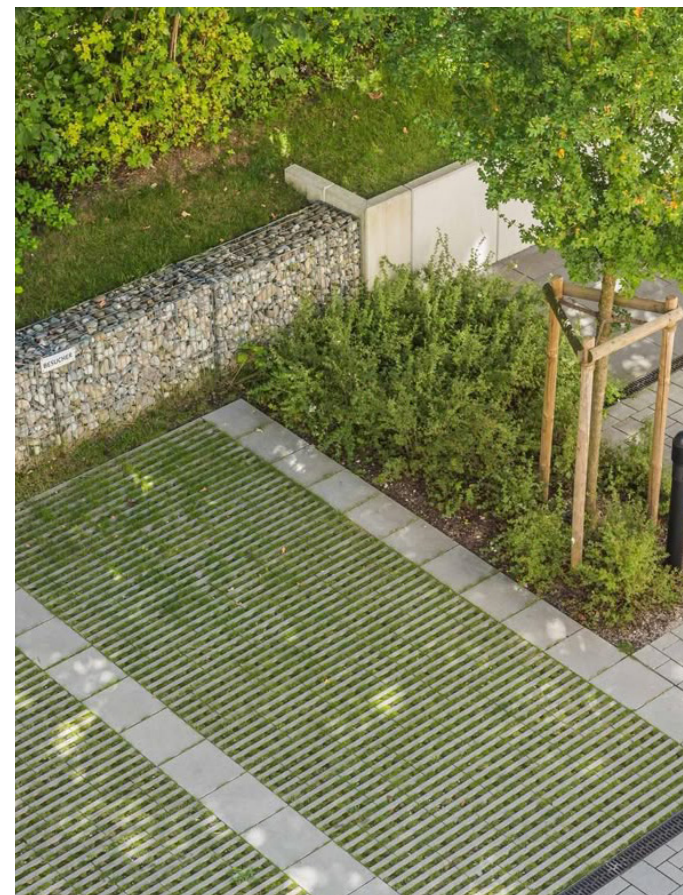

1c Parkoviště před zámeckým
vinařstvím

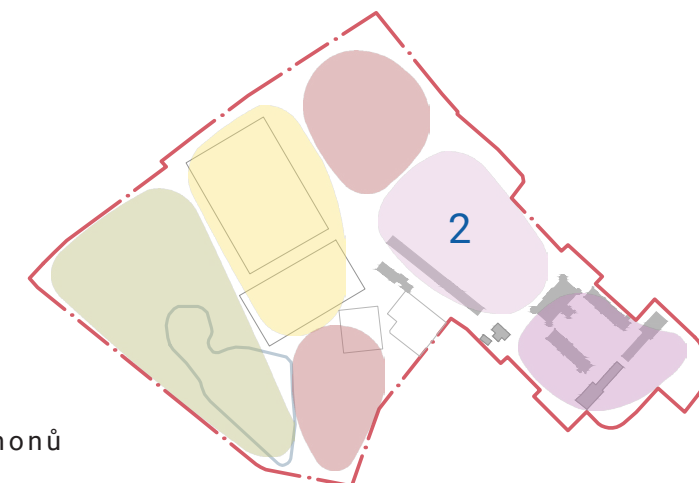
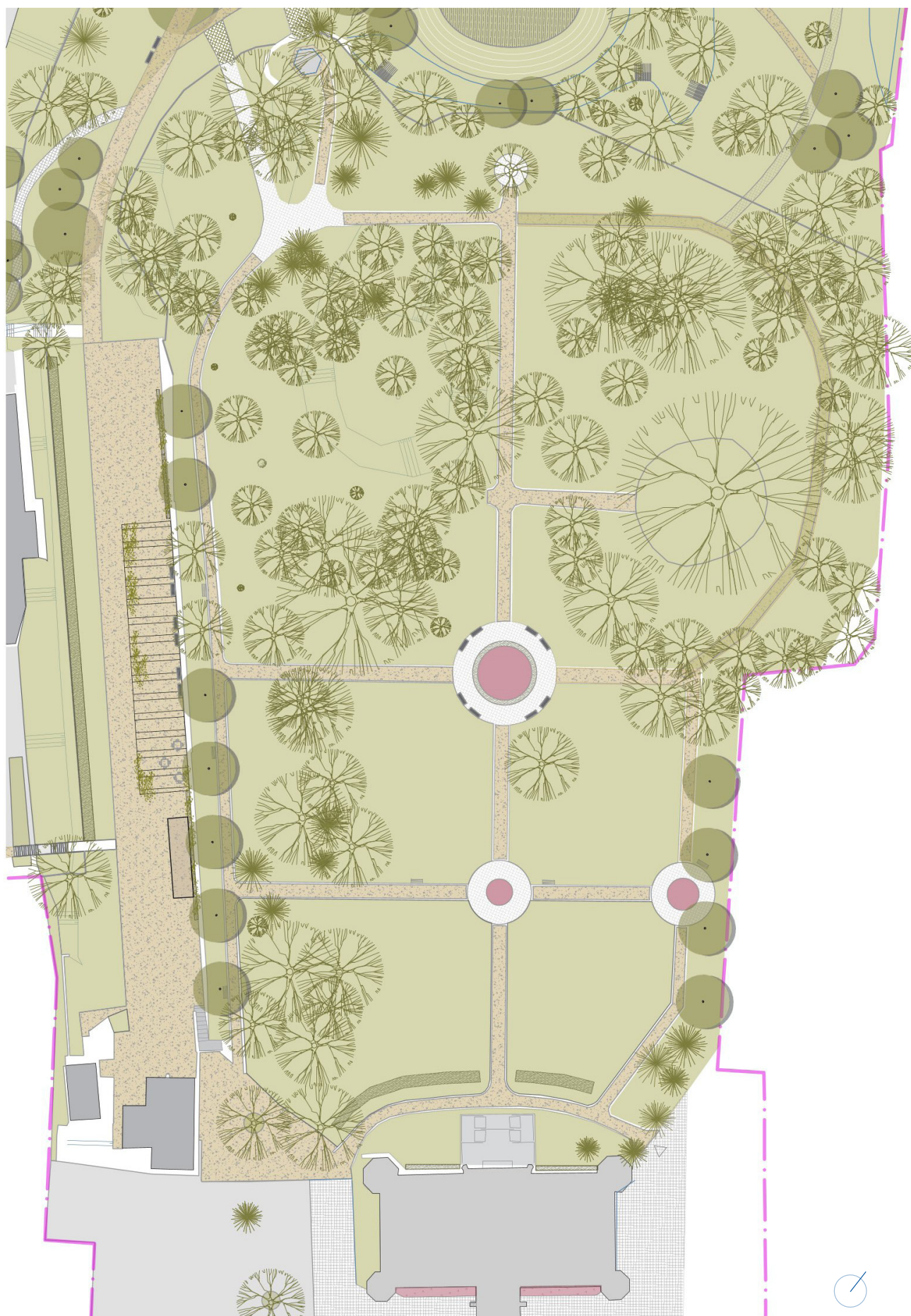
Referenční obrázky

Výsadba alejových stromů přináší místo stín
a příznivější klima.

2 Formální parter

- návrh postaven na kompozici os
- zvýraznění protnutí pomocí letničkových záhonů
- obnovení figury stromořadí lemujících barokní zahradu
- očištění od později vysázených živých plotů a trvalkových záhonů (v postupných krocích)
- odstranění nevhodných později vysázených druhů dřevin - jehličnany, kultivary ovocných dřevin (v postupných krocích)
- použití ornamentálních rostlin a odpovídající druhové skladby dřevin

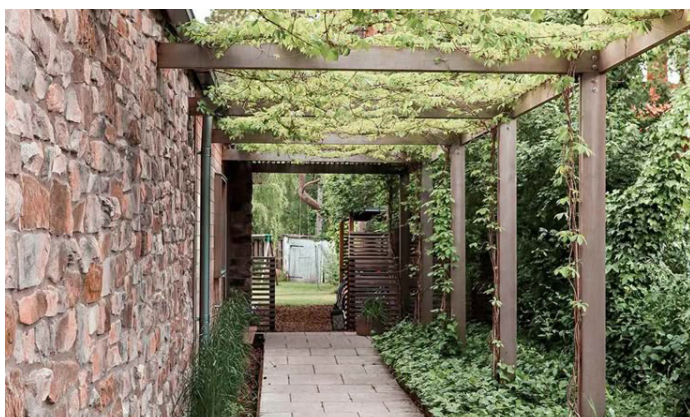
Referenční obrázky

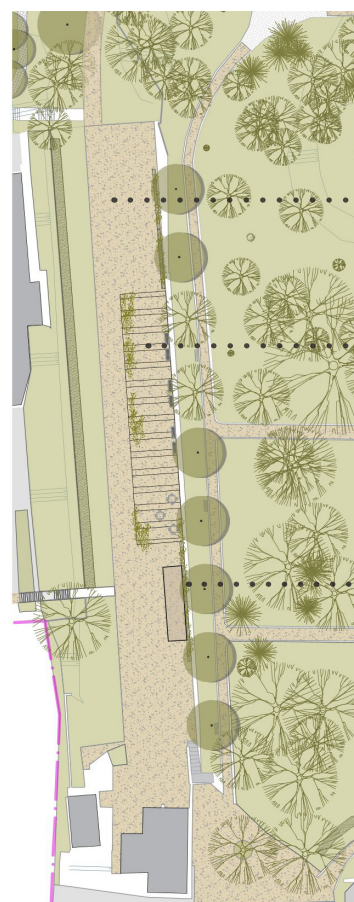
Terasa s bývalou oranžerií

Referenční obrázky

- připomínka barokní oranžerie formou pergoly - paměťová stopa
- odhalení pozůstatku oranžerie - historické zdi
- obytná terasa s výhledem a možností sportovně společenského vyžití, např. petanque

mlatový povrch

dřevěná pergola
s popínavkamiprostor
pro petanque

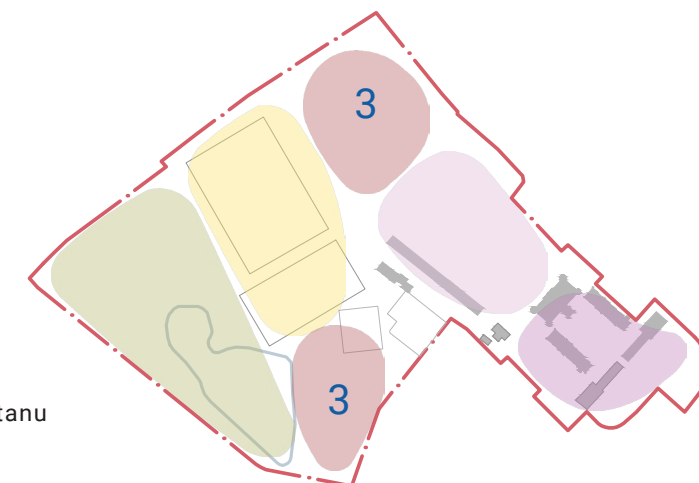
3 Přírodně krajinářský park

Část přírodně krajinářského parku doplněná o okružní cestní síť, která rozšiřuje možnosti pohybu touto částí areálu.

Navržena je zde doplňková výsadba stromových skupin a luční trávníky s nižší potřebou údržby. Okrajové svahy jsou využity pro herní účely a celkově je prostor vybaven lavičkami a přírodními herními a cvičebními prvky.

Je ponechána dostatečně velká plocha pro shromažďování během kulturních akcí.

Počítáno je také s potřebou příjezdu vozidel k amfiteatru.

reálné rozměry využívaného stanu
(15 x 20 m)

okružní cesty

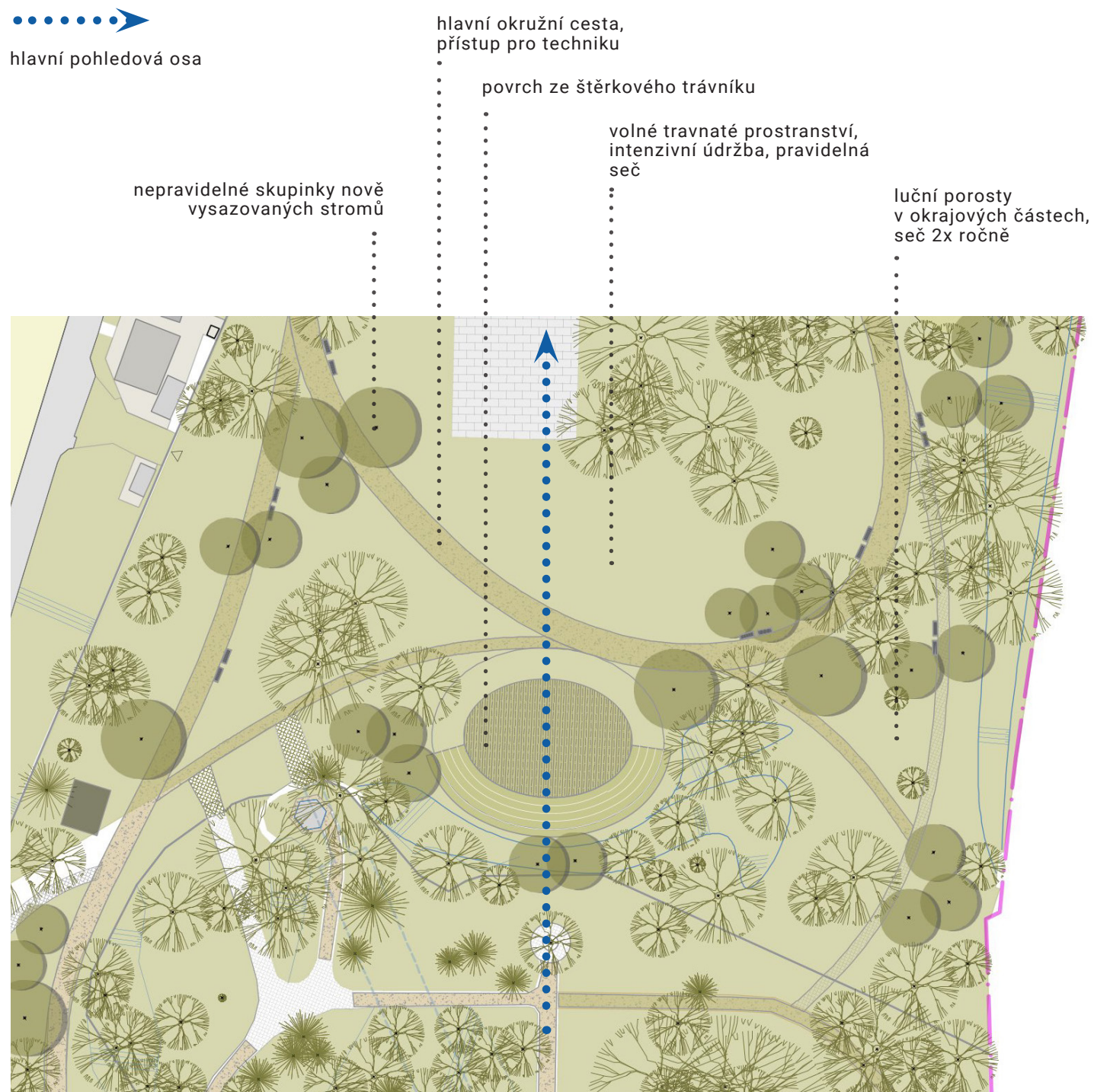
využití terénu - herní svah

cvičební prvky v trávníku

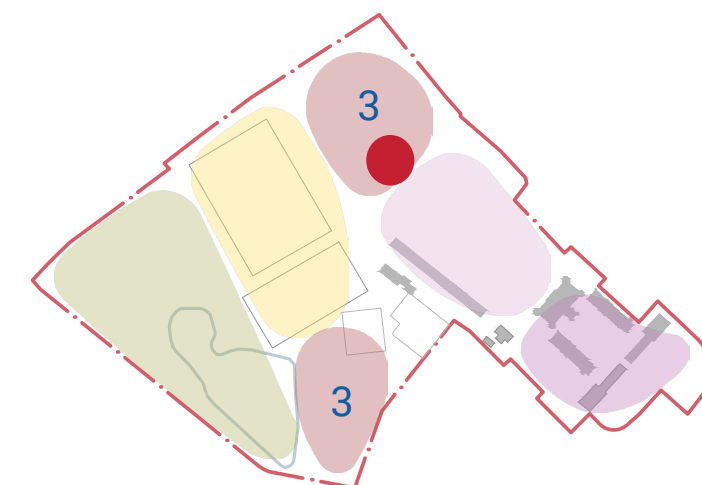
travnaté plochy
s pravidelnou sečídoplňkové výsadby
stromů ve skupinách

páteční cesta

Amfiteátr

Stávající konstrukce jeviště bude zachována, dokud to bude umožňovat její technický stav. Poté bude nahrazena navrženým amfiteátre.

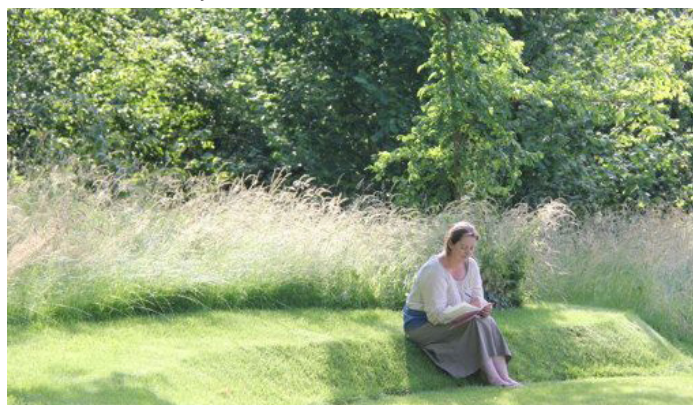
Návrh

- amfiteátr ve formě travnatého schodiště
- plocha jeviště - štěrkový trávník
- využití ke hrám, posezení a kulturním akcím s využitím vlastních zařizovacích předmětů

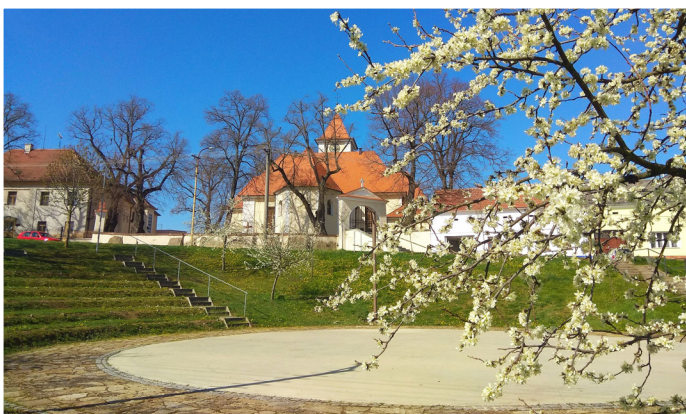
Vizualizace

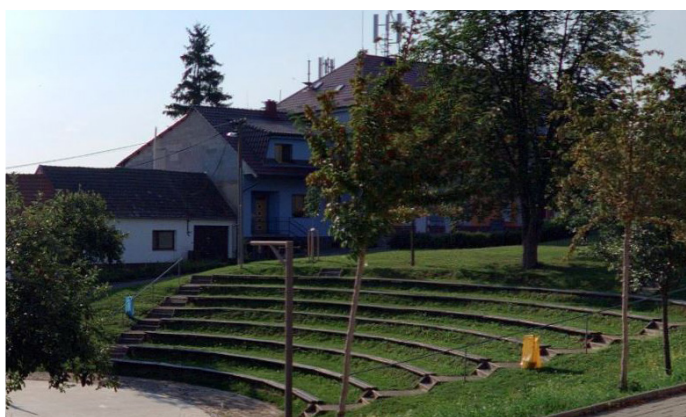
Referenční obrázky

Amfiteátr

obr.1 Amfiteatr Vlčnov – stav r. 2020. (Zdroj: Mapy.cz, foto Klára Horáková 2019)

obr.2 Amfiteatr Vlčnov – stav r. 2023. (Zdroj: Mapy.cz, foto Klára Horáková 2019)

obr.3 Amfiteatr Vlčnov - Jízda králů 2025 (Zdroj: jizdakralu.cz)

obr.4 Longwood Gardens, Philadelphia, USA, autor Kim Wilkie. (Zdroj: kimwilkie.com)

Přínosy nové koncepce

Prostorové uspořádání – přesunutí pódia do spodní polohy umožňuje využít svah jako přirozené hlediště. Zlepšuje se tím akustika, viditelnost i celkový komfort návštěvníků.

Obnova historické osy – současná konstrukce stojí v hlavní historické pohledové ose parku a zastíňuje ji. Její odstranění umožní tuto osu znovu otevřít. I přes mladou lípu vysazenou v trase průhledu bude z horních řad hlediště možné podívat se směrem k zámku a jeho zadnímu průčelí. Tím se obnoví původní kompoziční logika areálu.

Estetika a začlenění – travnaté stupně plynule navazují na okolní vegetaci, odstraňuje se rušivá konstrukce a prostor se otevírá výhledům. Nové řešení má lehký, krajinářský charakter, který respektuje historický park.

Víceúčelovost – plocha jeviště řešená jako šterkový trávník umožní kromě kulturních akcí i každodenní využití – hry, posezení, neformální setkávání.

Reverzibilita a jednoduchost – terénní modelace a zatravněné stupně jsou snadno udržovatelné a nepůsobí trvale rušivě; v případě potřeby lze prostor upravit podle aktuálních požadavků (akustické zástěny, mobiliář).

Ekologie a klima – travnatý povrch zlepšuje vsakování dešťové vody, snižuje přehřívání a podporuje přírodní charakter parku.

Možné varianty provedení
(podle referenčních příkladů)

Stupňovitý trávník, modelace svahu - obr. 1, 4

- travnaté schodiště formované do svahu (příklad Longwood Gardens, Philadelphia).
- výborná viditelnost, přirozené a pohodlné posezení, jasně čitelné uspořádání amfiteátru.

Travnaté stupně s pevnou hranou - obr. 5, 6

- kombinace travnatých ploch se zpevněnými nášlapnými hranami (cihla, kámen, beton, dřevo), např. Avondale Park Garden Theatre (Birmingham, USA) Saint Marcel de Felines, Francie, Bangalore Office Park, Indie.
- jasně definované hlediště, vyšší komfort sezení, odolnější proti erozi, snazší údržba.
- větší investice a konstrukční zásah, nutnost vhodně volit materiál do historického prostředí.

Kombinace s mobiliářem - obr. 2

Regionální příklad – Vlčnov

- travnaté terasy využívané pro folklorní a kulturní akce.
- komfortní posezení, vhodné i pro seniory a rodiny, možnost postupné realizace (nejprve terénní úpravy, později doplnění mobiliáře).
- osvědčené provozně i technicky, přirozené hlediště s dobrou kapacitou; nejprve travnaté, v další fázi.
- doplněno lavicemi pro větší komfort.

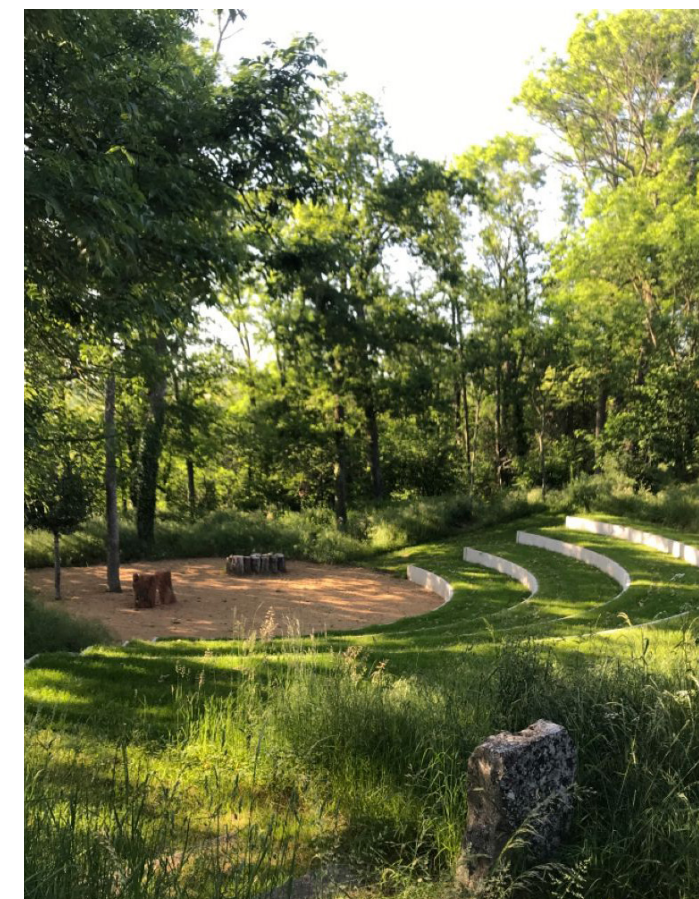
Minimalistická řešení s ocelovými prvky - obr. 7

- např. cortenové pásy vložené do trávníku (Somerset).
- jasně vymezené stupně, trvalý a odolný materiál.
- tvrdší výraz, méně vhodné do historického prostředí parku.

Variantní řešení – zastřešení pódia - obr. 8

(např. Park Střed Most)

- moderní zastřešená scéna s jednoduchým rámem, sloužící pro kulturní a komunitní akce.
- pódium vytváří jasný středobod prostoru a přirozeně organizuje okolní park. Je vizuálně čitelné a poskytuje praktické zázemí pro různé formy vystoupení.
- propojení s pohledovou osou: umístění konstrukce na vhodném místě může rámovat hlavní kompoziční osu a zároveň nepůsobit rušivě, pokud bude materiálově a hmotově řešena střídě.
- provozní role: kromě estetické a pobytové funkce může konstrukce sloužit i jako technické zázemí (zabudované šatny, uchycení osvětlení, kabeláže pro kulturní akce).

obr.5 Le Grand Theatre, Saint Marcel de Felines, Francie (Zdroj: domainsaintmarceldefelines.fr)

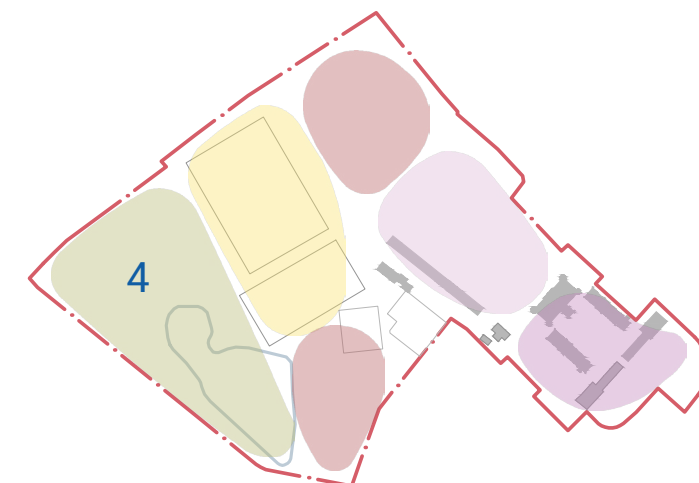
obr.6 Amfiteatr v Somersetu, Velká Británie, autor Bunny Guinness (Zdroj: thetraditionalco.co.uk)

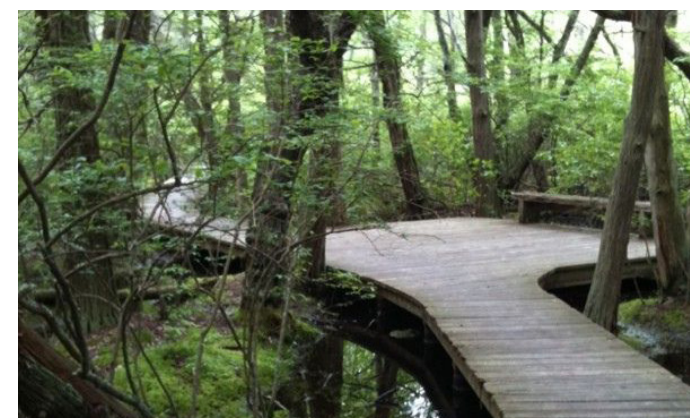
obr.7 Příklad řešení pódia v Parku Střed, Most, autoři atelier Till Rehwaldt a Patrik Hoffman (Vizualizace Patrik Hoffman architekti)

4 Přírodně krajinářský park - lužní charakter

- zpřístupnění mokřadu
- vytvoření pobytových míst
- přístup k hladině rybníka
- edukativní rozměr
- bird watch - pozorovatelný

Referenční obrázky

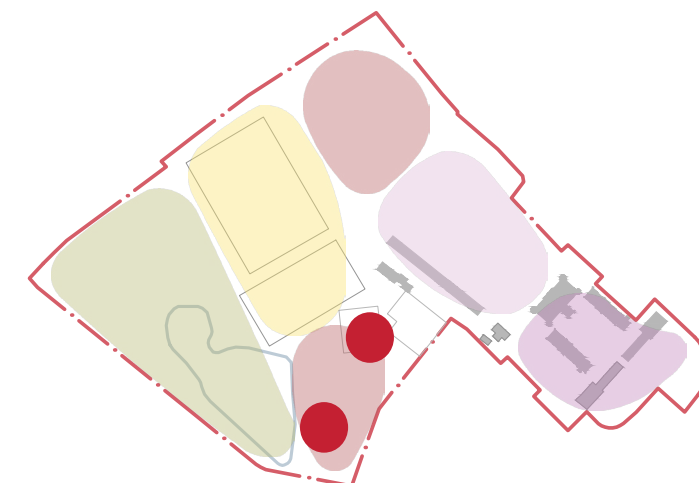

Vizualizace

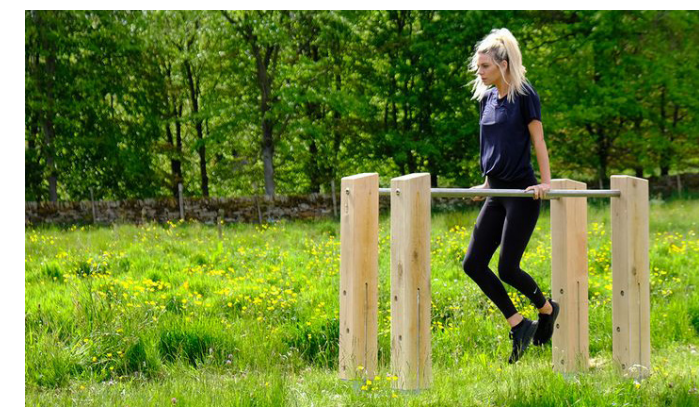
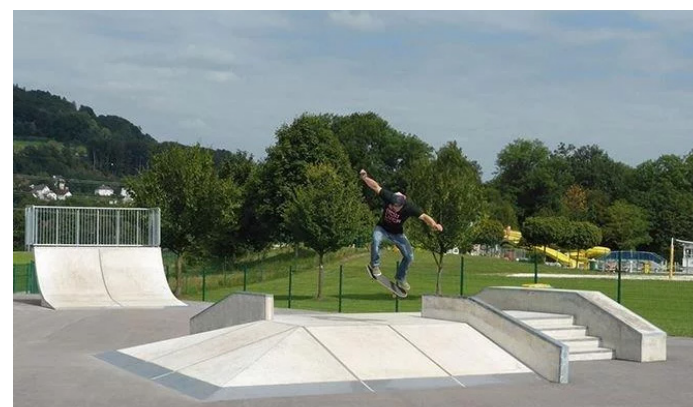

Sportoviště

- protahování, posilování
- workoutové sestavy zaměřené na práci s různými částmi těla
- použití přírodních materiálů
- možnost instalace dalších sportovních prvků jako stolní tenis
- typové skate prvky, „vana“
- umístění pítka a laviček podél cest

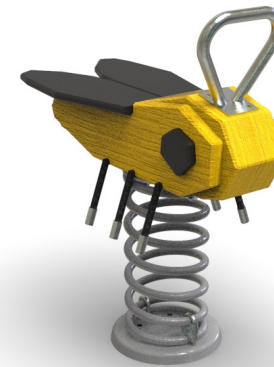
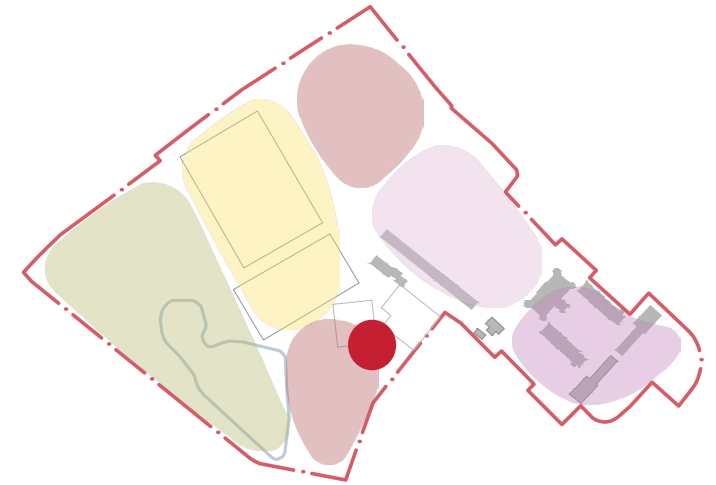

Referenční obrázky

Hřiště pro nejmenší

- jednoduché herní prvky pro různé věkové skupiny
- podpora vnímání přírodních procesů, edukativní charakter
- kontakt s přírodními materiály

Referenční obrázky

Etapizace

LEGENDA:

hranice řešeného území

I. ETAPA

II. ETAPA

III. ETAPA

Části území:

1. Předpolí a nádvoří zámku
 - 1a Předpolí
 - 1b Nádvoří
 - 1c Parkoviště před vinařstvím
2. Formální parter
3. Přírodně krajinářský park
4. Přírodně krajinářský park - lužní charakter
5. Sportoviště a hřiště

Etapa	co zahrnuje	část
I. Etapa - „okamžitý efekt pro veřejnost“ (nové vstupy, rybník, skatepark)		
bezprostřední okolí zámku (ná vaznost na rekonstrukci budov)	nové povrchy na nádvoří včetně výsadby stromů, trvalkových záhonů a instalace vodního prvku (vodní stříky, vodní zrcadlo, s krytem)	1b
parkoviště mezi zámkem a vinařskými závody	úprava parkovacích stání na plochy z vegetační dlažby s propustným povrchem, včetně výsadby stromů do připravených prokořenitelných prostorů	1c
předpolí zámku	obnova cestní sítě, instalace pítka, nezbytné kácení a nové dosadby	1a
zajištění prostupnosti parku od ulice Sportovní ke sportovištím - rampa a schodiště, včetně části nové cestní sítě v přírodně - krajinářském parku	terénní úpravy ve svahu v sousedství tenisového klubu, přemístění vstupu do zámeckého areálu z ulice Sportovní na hlavní osu parku (s odkazem na historické souvislosti), vybudování nového vstupu ze zámeckého parku do areálu fotbalového hřiště, zrušení zpevněné plochy u pódia, přeložení stávající zpevněné plochy používané pro trhy a slavnosti (natvarování, změna materiálu nebo jiné vhodné řešení), součástí je nezbytné kácení a nové dosadby; v rámci těchto zásahů je doporučeno provést celý nově navržený cestní okruh	3
bezprostřední okolí jižního rohu tréninkové fotbalové plochy a rybníka	terénní úpravy, zhotovení soustavy dřevěných mol a piknikového posezení	3
rekonstrukce skateparku a výsadby odcloňující supermarket Penny	zrušení stávajícího skateparku, nahrazení vhodnými skate prvky včetně vybudování "vany", zahrnuje nezbytné kácení a nové dosadby	3
II. Etapa - „návrat historické hodnoty“ (formální parter, oranžerie)		
rekonstrukce části nádvoří před divadélkem	měla by navazovat na rekonstrukci nádvoří, pokud by to bylo možné, je lépe provést najednou, jinak zopakovat povrchy a zajistit nezbytné kácení a výsadby	1b
odborné zásahy do historické části parku	očištění kompozice od nevhodných výsadeb bez historických návazností - zahrnuje vybrané živé ploty a dřeviny; dále přidání velkého kruhového záhonu na křížení historických kompozičních os	2
dotvoření nově navržené cestní sítě v přírodně krajinářské části	zahrnuje kácení a probírky výsadeb a nové výsadby	3
úpravy v přírodně krajinářské části lužního charakteru, vybudování cestní sítě z povalových chodníků	zahrnuje kácení a probírky výsadeb a nové výsadby	4
přemístění a celková reorganizace tenisových kurtů a vybudování nového dětského hřiště a instalace pítka	odstranění stávajících nevyhovujících ploch kurtů a hřiště a vybudování nových, přeložku inženýrských sítí, nové oplocení, vybudování cestičky se schodištěm podél jihovýchodní hranice parku směrem k hale vinařských závodů a nezbytné kácení a nové dosadby; součástí by rovněž měl být dílčí návrh a realizace krajinářského řešení v bezprostředním okolí tenisového klubu	5

Etapizace

terasa s bývalou oranžerií	odstranění staveb stávajících skleníků a kůlny, očištění historické zdi, její stabilizace a rekonstrukce, vybudování pergoly jakožto paměťové stopy bývalé oranžerie	2
zásahy do stavebně technických objektů - opláštění nebo rekonstrukce	týká se celého areálu	celý areál
III. Etapa - „moderní vybavenost“ (fitness, hřiště, odpočinkové zóny)		
vyčištění severozápadní části parku v jeho přírodně krajinářské části, dosadby a vybudování dětského hřiště	zahrnuje terénní úpravy, vybudování herních ploch a instalaci herních prvků, nezbytné kácení a nové dosadby	3
vybudování outdoor fitness area včetně instalace fitness prvků pro sportovce a doplňkového mobiliáře jako jsou pingpongový stůl nebo šachový stůl v sousedství dětského hřiště a kurtů	doplnění parku o tento typ vybavenosti	3
obnovy zbytkových ploch, mj. plochy mezi severovýchodním křídlem zámecké budovy a oplocením	zatravnění, případně výsadby pnoucích rostlin na rekonstruovanou zeď	1a
zastřešené podium v amfiteátru	odstranění bez náhrady poté, co přestane být technicky vyhovující	3
Průběžně		
obnova mobiliáře	v souladu s průběhem jednotlivých etap, nutno držet jednotný mobiliář nebo mobiliář v podobném stylu	celý areál
obnova a rekonstrukce oplocení v historickém duchu		celý areál
obnova areálového osvětlení	v souladu s průběhem jednotlivých etap, nutno držet jednotný styl	celý areál
Souběžně s etapizací budou probíhat zásahy na dřevinách dle zhotovené Inventarizace - firma Safetrees, 08/2024, 11/2024		celý areál
kácení havarijních stromů dle etapizace ...		
napojení na související projekty		
výhled: rekonstrukce parkoviště u zámku podél ulice Těmická v obdobném duchu jako je již navrženo parkoviště u vinařství (propustné povrchy, výsadby stromů)		

Možnost dotace v rámci realizace (OPŽP, IROP,...)

Obnova zámeckého parku v Bzenci je projektem, který svým zaměřením odpovídá několika dotačním titulům, z nichž může město čerpat finanční podporu.

Přehled dotačních možností pro obnovu zámeckého parku Bzenec:

program / zdroj	podpora (oblast)	způsobilé výdaje	míra dotace*
OPŽP 2021–2027	Ochrana přírody, adaptace na změnu klimatu	výsadba stromů, obnova zeleně, vodní prvky, hospodaření s dešťovou vodou	až 85 %
IROP 2021–2027	Revitalizace veřejných prostranství, kulturní a přírodní dědictví	cesty, mobiliář, bezbariérovost, návštěvnické zázemí, infopanely	70–85 %
Ministerstvo kultury	Program záchrany architektonického dědictví	obnova památkově chráněných prvků areálu (zdi, stavby, sochy)	40–80 %
MMR – Podpora rozvoje regionů	Veřejná infrastruktura menšího rozsahu	mobiliář, drobné stavby, úpravy veřejných prostranství	50–70 %
Jihomoravský kraj	Životní prostředí, kultura a památky	obnova zeleně, kulturní akce, komunitní projekty	30–70 %
Nadace Partnerství, granty	Komunitní a ekologické projekty	výsadby, zapojení veřejnosti, edukace	20–80 %

* Míra dotace je orientační, liší se podle konkrétní výzvy

Doporučení:

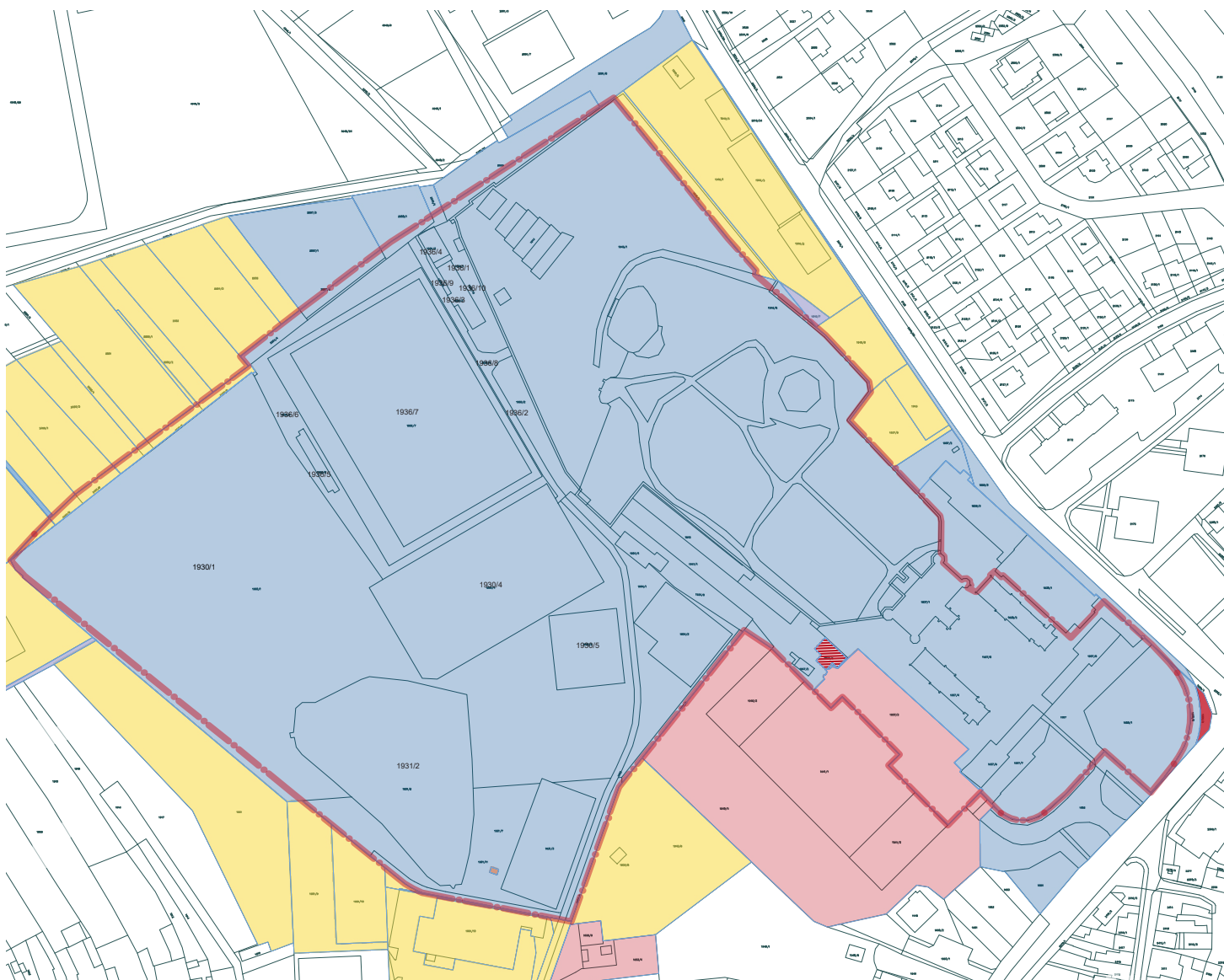
- Sledovat aktuální výzvy OPŽP a IROP, kde je největší potenciál financování
- U památkově chráněných částí využít Ministerstvo kultury
- Pro komunitní a menší akce doplnit financování z kraje a nadací
- Kombinace zdrojů umožní pokrýt ekologickou, infrastrukturní i kulturní složku obnovy parku

zámecký park BZENEC

4

ANALYTICKÁ
ČÁST

Majetková mapa

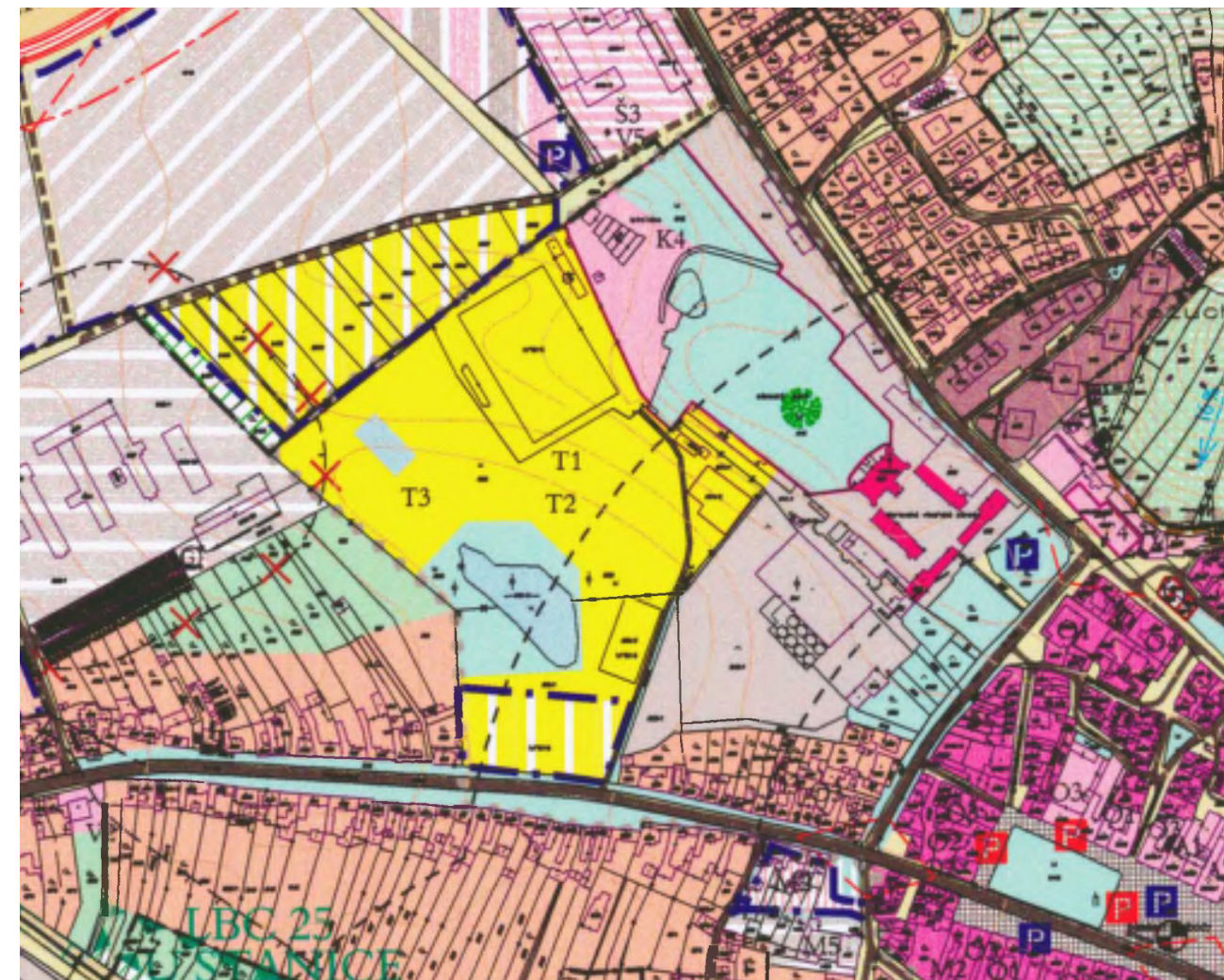
LEGENDA:

- hranice řešeného území
- hranice katastru
- 1937/1 parcelní čísla
- MĚSTO BZENEC
- MĚSTO BZENEC
Zámecké vinařství Bzenec, s.r.o.
- Zámecké vinařství Bzenec, s.r.o.
- Jihomoravský kraj
- soukromé vlastnictví

M 1 : 3 000

Územní plán

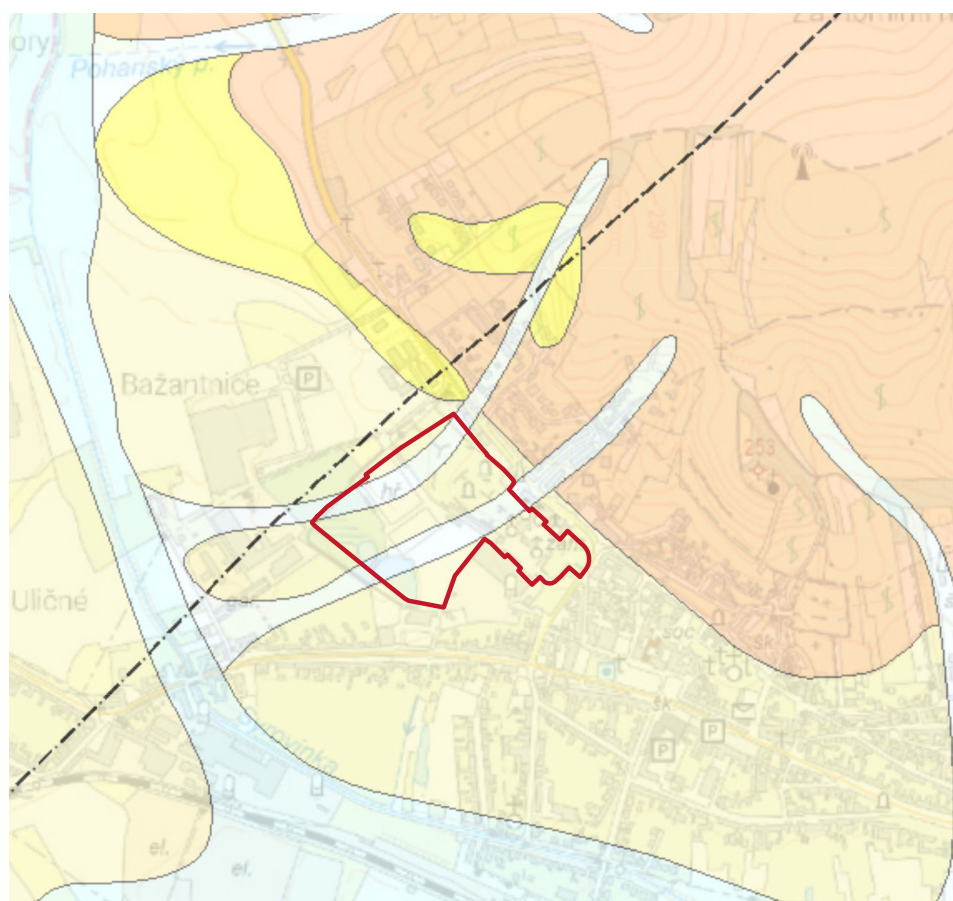
LEGENDA:

- památkově chráněné objekty a areály
- veřejná zeleň
- K 4 letní amfiteátr
- T 1 sportovní areál
- T 2 drobná hřiště
- T 3 koupaliště
- vodní toky a plochy
- průmysl, sklady

M 1 : 5 000

Abiotické podmínky

Geologické poměry

Geologická mapa ukazuje zastoupení dvou typů hornin:

- navátý písek (křemen s příměsí)
- smíšený sediment (jemnozrnný)
- obsahuje různé částice (písek, jíl, štěr, organické hmoty)

V území se tedy nacházejí nebezpečné sedimenty - naváté nebo usazené z částic pevných látek.

LEGENDA:

- navátý písek
- smíšený sediment
- spraš a sprašová hlína
- jíly, prachy, prachovce, písky, lokálně štěr

M 1:15 000

Ochrana půdy - BPEJ
(bonitované půdně-ekologické jednotky)

V území se vyskytují dvě půdně-ekologické jednotky - s II. a IV. třídou ochrany zemědělského půdního fondu.

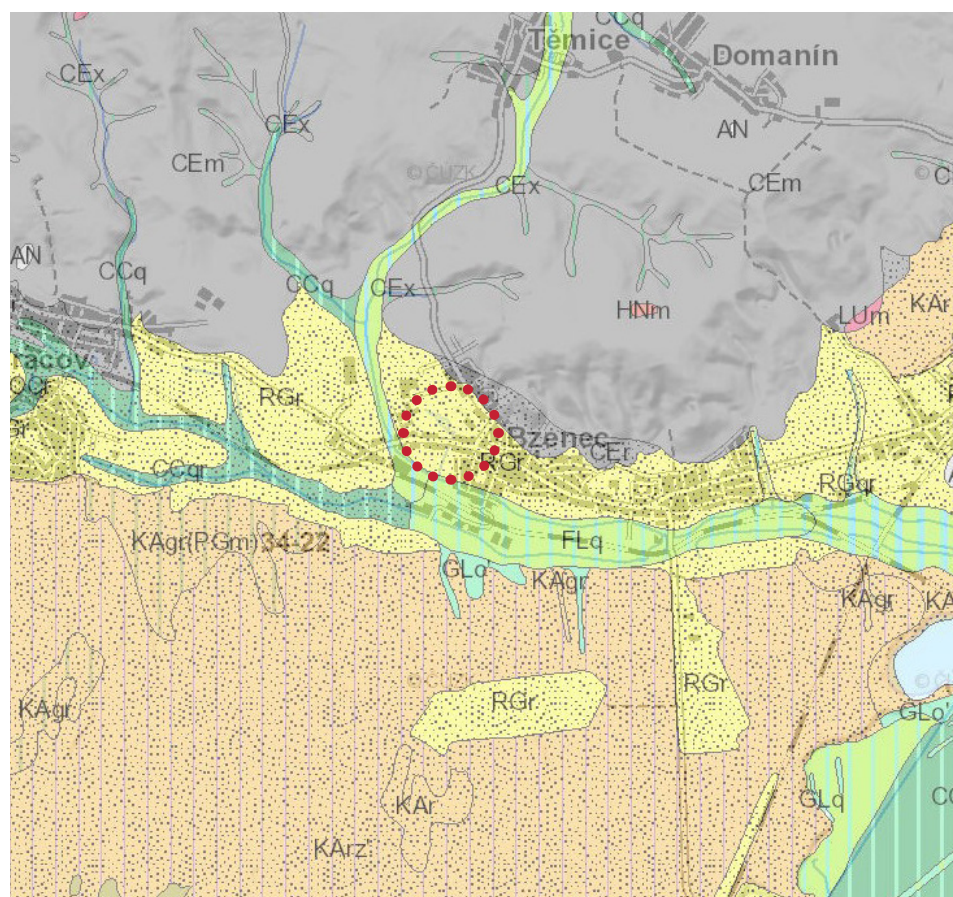
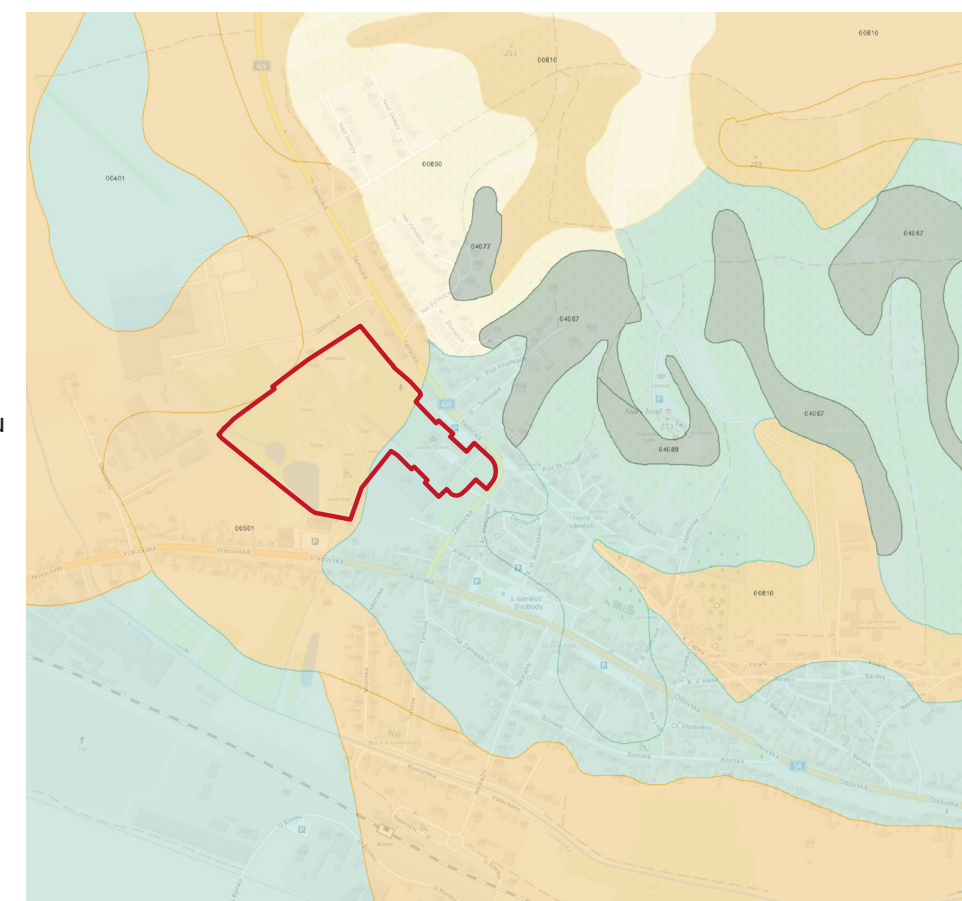
II. třída zahrnuje půdy **vysoce chráněné**, s nadprůměrnou produkční schopností, jen podmíněně využitelná pro stavby.

IV. třída ukazuje půdy s podprůměrnou produkční schopností, s možností výstavby i k nezemědělským účelům.

LEGENDA:

- II. třída ochrany ZPF
- III. třída ochrany ZPF
- IV. třída ochrany ZPF
- V. třída ochrany ZPF

M 1:15 000

Pedologické poměry

Na celé ploše řešeného území se nachází půdní typ **regozem**. Pro tento půdní typ je typická lehká zrnitost a to i u těžších substrátů. Je extrémně vodopropustný a vysychavý.

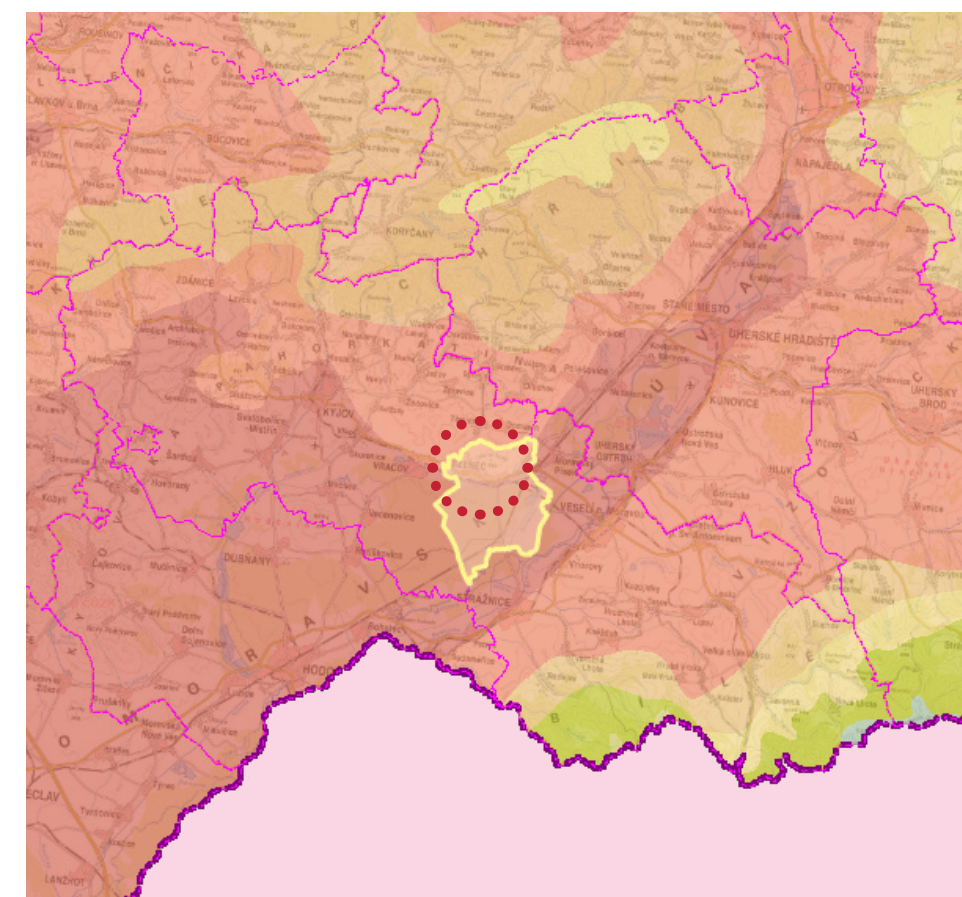
V navazujících plochách se vyskytuje černozem (šedá) a fluvizem (zelená).

Klima

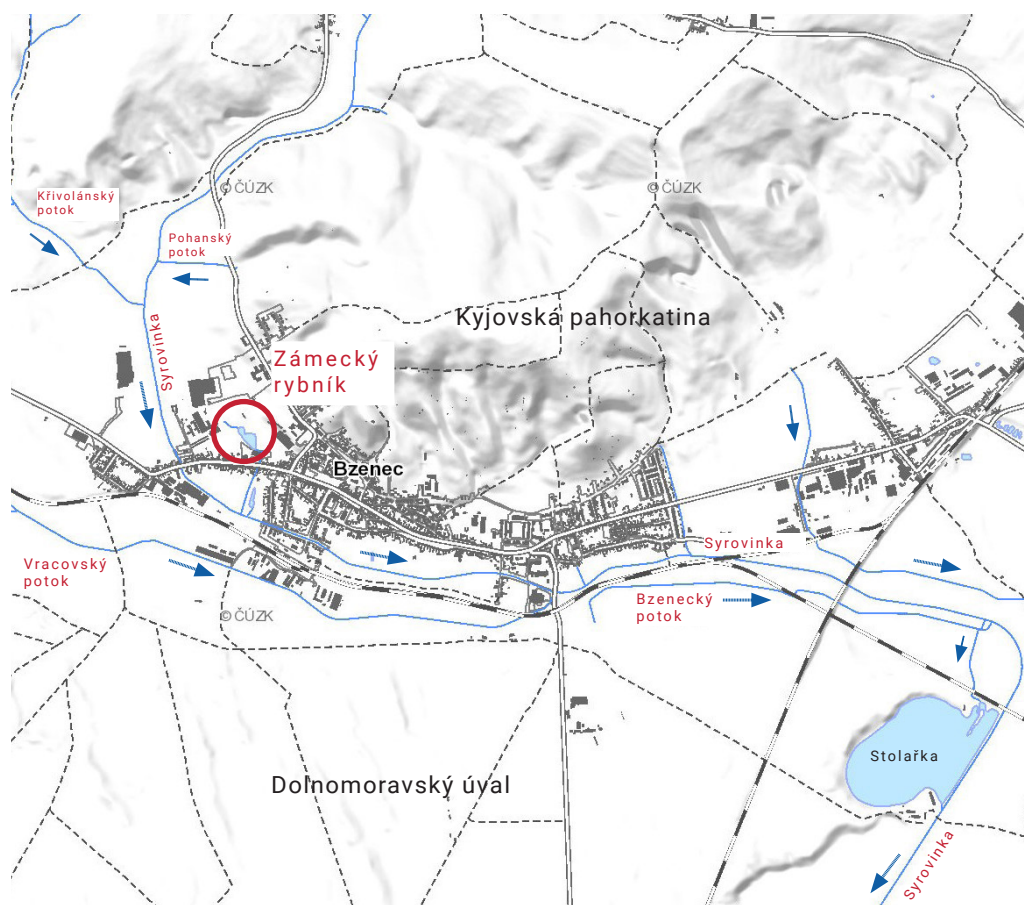
Klimaticky území Bzence náleží k **teplým oblastem T2 a T4** (Klimatické charakteristiky teplé oblasti (zdroj: Quitt, 1971):

T2 - Jaro je poměrně krátké, teplé až mírně teplé, léto je teplé dlouhé a suché, podzim je poměrně krátký, teplý až mírně teplý, zima je krátká, suchá až velmi suchá. Průměrné množství srážek dosahuje 550-700 mm (ve vegetační sezóně 350-400 mm). Nejteplejším měsícem roku je červenec s průměrnou teplotou 18-19 °C.

T4 - Jaro je velmi krátké a teplé, léto je velmi dlouhé, velmi suché a velmi teplé, podzim je velmi krátký a teplý, zima je velmi krátká, teplá, suchá až velmi suchá. Průměrné množství srážek dosahuje 500-650 mm (ve vegetační sezóně 300-350 mm). Nejteplejším měsícem roku je červenec s průměrnou teplotou 19-20 °C.

Morfologie, voda

Území jako celek se nachází v subsystému Panonská pánev, oblasti Jihomoravská pánev, na rozhraní geomorfologických celků Kyjovská pahorkatina a Dolnomoravský úval. Jedná se o plochou nebo jen mírně zvlněnou nížinu, nadmořská výška zde průměrně dosahuje 183,2 m.n.m. (rozsah 150-200 m.n.m.).

Bzencem protéká potok Syrovinka (dle některých zdrojů Syrovinka) a dále menší vodní toky (Vracovský potok, Bzenecký potok). Ze severu se do Syrovinky vlévají Pohanský a Křivolánský potok. Na území přírodně krajinářského parku se nlézá **Zámecký rybník**.

Voda v řešeném území

Záplavové území

Dle mapového podkladu je řešené území mimo dosah záplavových vod.

LEGENDA:

- 20ti letá voda
- 100 letá voda
- aktivní zóna 100 leté vody

👁️ pohled č. 1 - proti směru vodního toku

👁️ pohled č. 2 - Zámecký rybník

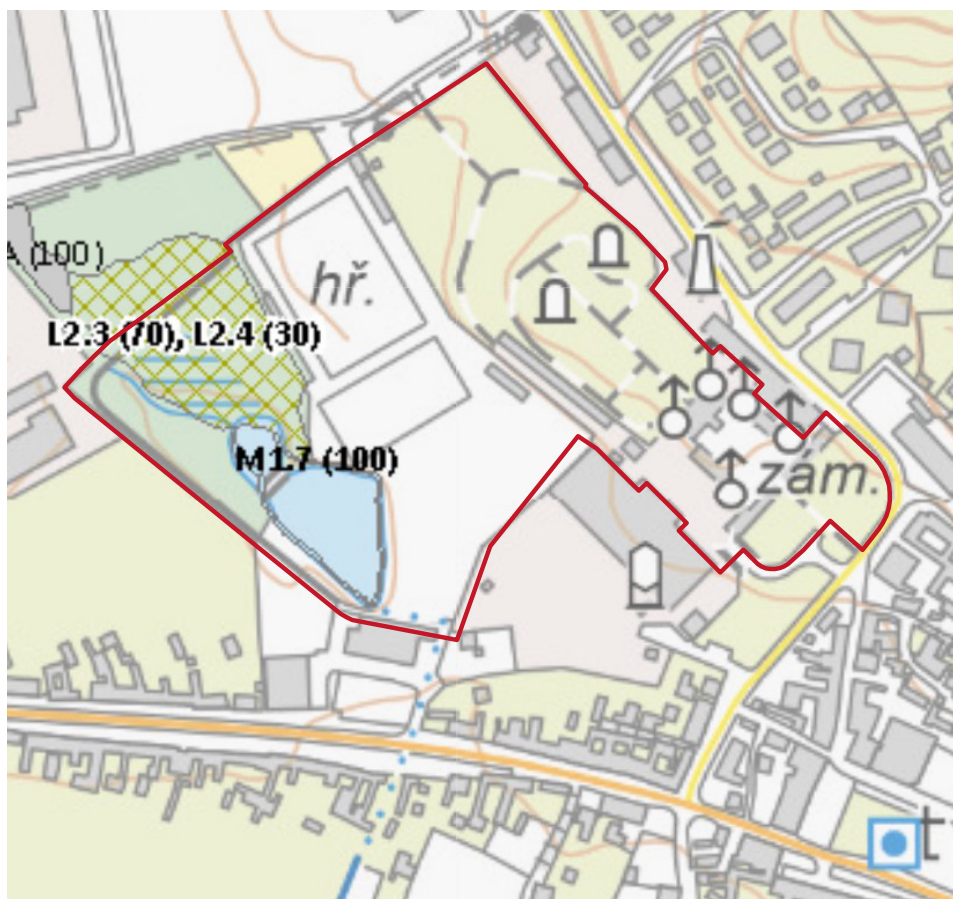
Historicky bylo v rámci zámeckého parku pracováno s vodním prvkem v podobě kanálů. Tato stopa již nenávratně zmizela, a na místo vodních kanálů byl zbudován Zámecký rybník s přítokem. V současné době je rybník využíván především pro rybářské účely, zároveň však tvoří dominantní prvek celého území. Je útočištěm pro drobné živočichy i voděodolné rostliny.

Soutisk - hydrologická mapa a III. vojenské mapování

Příroda a biodiverzita

ÚSES

Přírodní biotopy

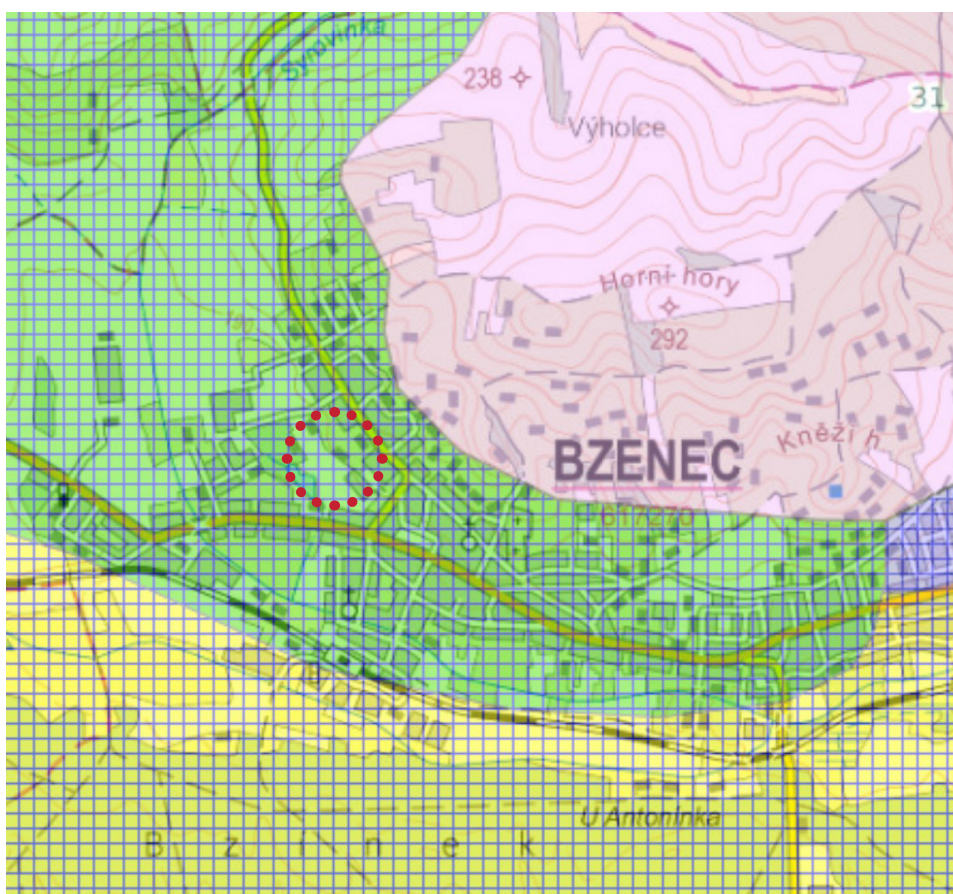
V přírodní části území se nacházejí významné biotopy:

L2.3 - tvrdé luhy nížinných řek
Třípatrové jilmové a topolové doubravy a jasaniny s dominancí dubu letního (*Quercus robur*), jasanu ztepilého (*Fraxinus excelsior*) a jilmů (*Ulmus laevis* a *U. minor*). Ve stromovém patře jsou přimíšeny *Acer campestre*, *Prunus padus* subsp. *padus* a *Tilia cordata*, na vlhčích místech *Alnus glutinosa* a *Populus nigra*.

L2.4 - měkké luhy nížinných řek
Světlé přirozené porosty tvořené dominantní vrbou bílou (*Salix alba*), místy s příměsí vrby křehké (*S. fragilis*), topolu černého (*Populus nigra*) nebo i topolu bílého (*Populus alba*).

M1.7 - vegetace vysokých ostřic
Jednovrstevné až dvouvrstevné porosty s převahou vysokých ostřic.

M 1 : 5 000

Potenciální přirozená vegetace

Lokalita spadá podle Mapy potenciálně přirozené vegetace České republiky (Neuhäuselová, Zdenka a kolektiv, Akademia 2001) pod mapovací jednotku **prvosenná dubohabřina**.

Vhodné dřeviny pro solitérní výsadbu či rozptýlenou zeleň: dub zimní (*Quercus petraea*), dub letní (*Quercus robur*), habr obecný (*Carpinus betulus*), lípa srdčitá (*Tilia cordata*), javor babyka (*Acer campestre*), jeřáb břek (*Sorbus torminalis*), třešeň ptačí (*Prunus avium*), řešetlák počistivý (*Rhamnus catharticus*), ptačí zob obecný (*Ligustrum vulgare*), hlohy (*Crataegus* sp. div.), dřín obecný (*Cornus mas*), svída krvavá (*Swida sanguinea*), líska obecná (*Corylus avellana*), brslen bradavičnatý (*Euonymus verrucosa*).

V řešeném území nejsou v současné ÚPD vymezené prvky ÚSES.

V rámci k.ú.Bzenec jsou v okolí areálu vymezeny Nadregionální biokoridory, Regionální biocentra s Regionálními biokoridory a Lokální biocentra s Lokálními koridory.

Průzkumy v území (DP)

Na základě výběru dodavatele městem Bzenec zpracovala firma Safetrees **dendrologický průzkum** (09/2024).

Území bylo rozděleno do tří částí, s následným hodnocením:

(1) Okolí fotbalového hřiště

- průměrné nároky na péči

Plocha tvořená stromy rostoucí v okolí fotbalového hřiště, dětského hřiště a vodní plochy. Stromy v okolí vodní plochy a dětského hřiště mají významější defekty - jako významné prosychání / odumření částí korun, silné suché větve v koruně, infekce kmene a větví apod. a je nutné je co nejdříve ošetřit dle navržených zásahů.

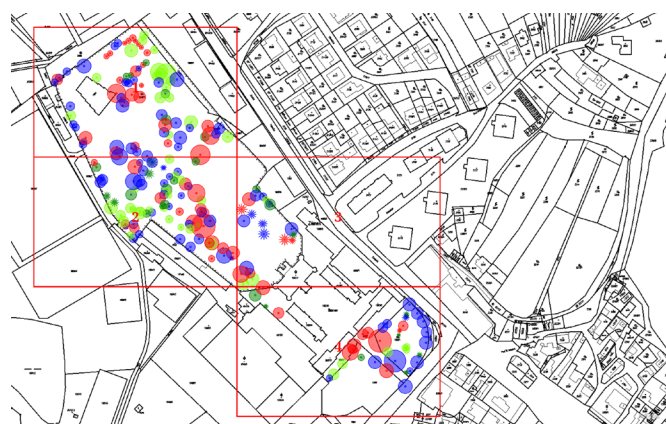
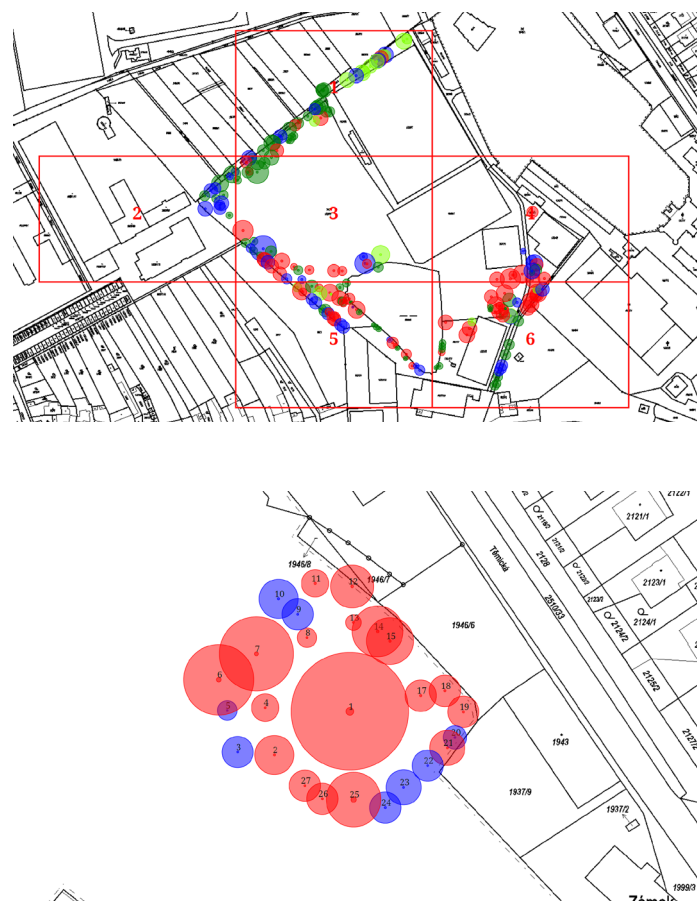
(2) Tisíciletá lípa

- mimořádné nároky na péči

(3) Zámek a okolí

- mimořádné nároky na péči

Zámecká zahrada a její okolí s různověkými stromy s potřebou individuálního přístupu dle navržených opatření.

V listopadu 2024 bylo dodatečně zpracováno doplnění malých stromů v rámci historické zahrady (4) a hodnocení nadlimitních stromů v přírodně krajinářské části (5).

Navazující záměry

Navazující projekty (seřazeno dle roku vydání)

- Obnova zámeckého parku v Bzenci (I. etapa) – Zahradní architektura Želešice, Ing. Eva Damcová, 2007
- Revitalizace zámeckého parku – Ing. Dalibor Vostal, 2009
- Obnova zámeckého parku v Bzenci (II. etapa) – Zahradní a krajinářská architektura s.r.o., Ing. Eva Damcová, prosinec 2014
- Bzenec – diplomová práce (možný budoucí rozvoj města, řešení tří významných lokalit) – Ing. arch. Erik Ebringer, FA ČVUT Praha, 2020
- Revitalizace brownfieldu „Zámek Bzenec“ – SYTYS CZ s.r.o., 2021
- Hřiště s umělým trávnikem (UMT) Bzenec – dokumentace pro provedení stavby (DPS) – Jansport Projekt s.r.o., Ing. Tomáš Jánský, Ondřej Hošek, 2022
- Propojení krajiny Bzenec – Vracov, architektonicko-krajinářská studie – M&P Architekti a Atelis.eu, 2024
- Přeměna bývalé lisovny na zámku na turistické informační centrum města Bzenec – atelier Emil s.r.o., 2024 (probíhající)
- Dětská skupina v zámku Bzenec – sm.A.A. Srdan Markovič, nedatováno

Výstupy - zapojení veřejnosti

Anketa proběhla během června 2024, kdy bylo osloveno celkem **92 respondentů**, z toho **60 žen a 32 mužů**.

Jejich věkové složení bylo následující:

- do 26 let - 12 osob
- do 35 let - 34 osob
- do 50 let - 33 osob
- do 65 let - 8 osob
- nad 65 let - 5 osob

Převládá tedy mladší věková kategorie, **mezi 26 a 50 lety**.

Respondenti byli dotazováni na své pocity a vnímání parku, kdy a proč park navštěvují, jakým způsobem zde tráví čas, čeho si nejvíce cení a co jim vadí a zásadně chybí.

Zhodnocení ankety

Zde uvádíme pouze hrubé shrnutí ankety, které se stalo jedním z podnětů návrhu krajinářských úprav:

- **Vnímání parku v současnosti**

- určitě pozitivně - 11 osob
- spíše pozitivně - 33 osob
- neutrálně - 24 osob
- spíše negativně - 21 osob
- určitě negativně - 3 osoby

Převládá tedy spíše pozitivní až neutrální pohled, ale významná část respondentů má kritický pohled.

- **Nejčastěji spojovaná slova s parkem**

- výrazně dominují slova „klid“ a „lípa“
- častá jsou i následující slova - zámek, procházka, zeleň, pohoda

- **Nejvíce v parku ceněno**

- klid
- naše tisíciletá lípa
- vzrostlé stromy, stín
- květinové záhony
- péče o zámeckou zahradu

- **Nejnavštěvovanější části parku**

- zámecká zahrada
- sportoviště
- asfaltová cesta za rybníkem, nádvoří zámku a rybník
- amfiteátr a dětské hřiště

- **Způsob trávení času v parku**

- procházka
- setkávání s přáteli
- návštěva sportovišť
- venčení domácích mazlíčků
- kulturní a společenské akce

- **Co návštěvníkům nejvíce vadí**

- park je zanedbaný, znečištěný
- nedostatek vhodných nebo zajímavých aktivit
- neprůchodnost centrální části
- absence okružní trasy
- lidé se necítí bezpečně
- chybí vyžití pro děti

- **Co v parku nejvíce chybí**

- okružní trasa na procházku, běh
- vycházková trasa kolem rybníka
- hřiště pro různé věkové skupiny
- skatepark, workout, petanque
- grill point, louka pro piknik
- zpřístupnění mokřadu

Představa budoucího charakteru zámku

- kombinace klidové zóny a aktivit - 58 osob
- klidová odpočinková zóna přírodního charakteru - 33 osob
- sportovně-aktivní prostor - 1 osoba

Většinová představa návštěvníků je harmonické propojení relaxace a aktivního způsobu odpočinku.

zámecký park BZENEC

5

FOTO
DOKUMENTACE

Fotodokumentace

Současný stav I.

Zámecké nádvoří

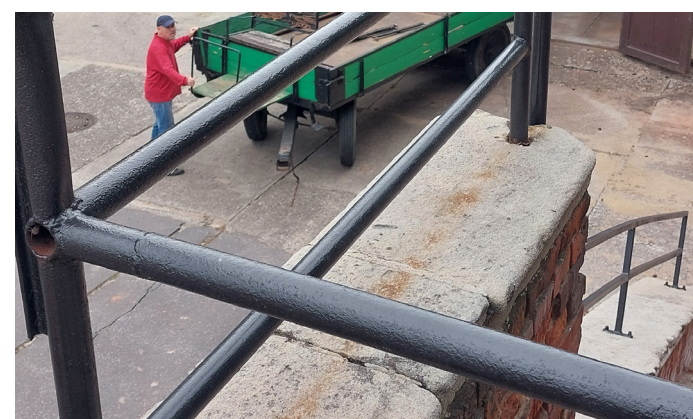
Pohled ze zahrady

Bzenecká lípa s ohrazením

Parkovací plocha před Vínářskými závody Bzenec

Propojující schodiště ke skleníku

Tenisové kurty s lemem ze zeravu (*Thuja*)

Propojující mlatové cesty

Zastřešený altán

Stávající skleníku se skladovými prostory

Pohled přes barieru k fotbalovému hřišti

Pásky keřových živých plotů

Vstup do sklepnicích prostor

Podium v zadní části zahrady

Fotodokumentace

Současný stav II.

Kryté jeviště se shromažďovací plochou

Hlavní cesta v zadní části parku

Nepřístupný zelený ostrůvek

Lesní porosty přírodního charakteru

Vstup na fotbalové hřiště od ulice Sportovní

Pěší cesta lemující hranici území

Dřevěná lávka

Pohled na rybník

Udržovaný trávník fotbalových hřišť

Antukový povrch tenisových kurtů

Objekt na břehu rybníka

Přístupová cesta od ulice Vracovská

Vstup k fotbalovému hřišti

Zázemí tenisového klubu

Oplocené hřiště pro nejmenší

Plocha se skate prvky

Vybavenost

Lavičky

Tělesa veřejného osvětlení

Odpadkové koše

Dřevěný altán

Komíny

Nadzemní výdechy

Betonové panely

Nadzemní výdechy

Povrchy, materiálová skladba

Asfaltový povrch na nádvoří

Povrch u Zámeckého vinařství

Žulová kostka v historické části parku

Mlatové cesty s obrubou z kamenných kostek

Betonové panely podél skleníku

Zpevněný povrch u mladé lípy (pohledové dominanty)

Betonové panely v zadní části parku

Zpevněné plochy pro shromažďování -
betonová dlažba

Fotodokumentace

Nadhledy

Pohled na zámek ze zahrady

Osa celého parku

Historická část parku

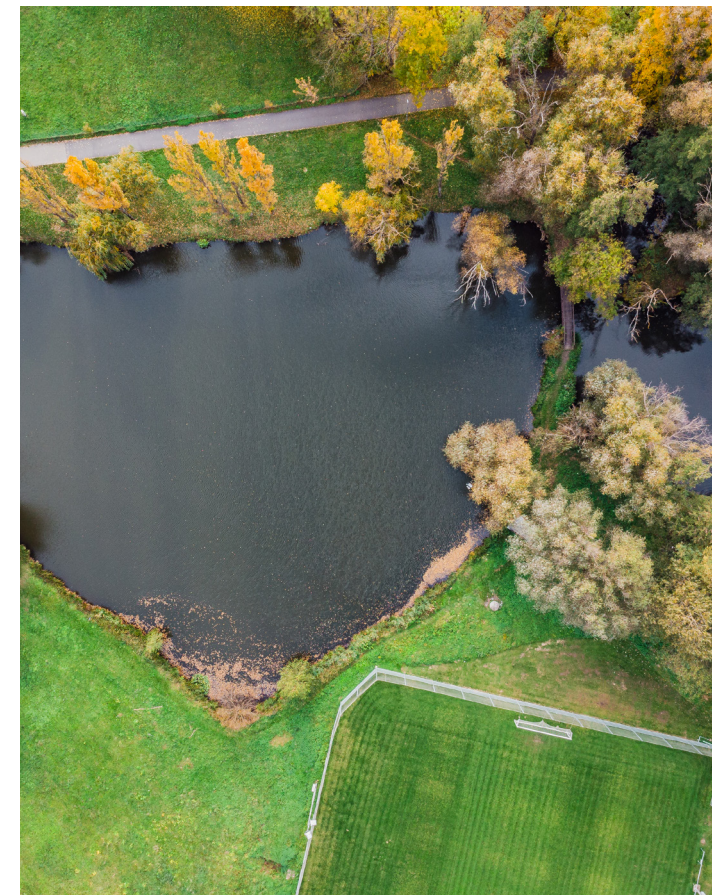
Parkoviště u Těmické

Předpolí zámku

Sportoviště

Rybník a okolí

Architektura začíná tam, kde je konec slova.
Ale vždy je nutné být si vědom historie,
protože každé místo má svůj vlastní příběh,
který by měl být respektován.“

Ludwig Mies van der Rohe

Zdroje

Textové prameny

- KRONIKA města Bzenec. Expozice města Bzence.
- MICHAL a kol. Stavebně historický průzkum: Zámek Bzenec. Pastiglia, Brno: Národní památkový ústav, 2022.
- STÁTNÍ OKRESNÍ ARCHIV Hodonín. Místní archivní fondy.
- VÝVOJ zámeckého parku a zahrady v Bzenci. Brno: Národní památkový ústav, 2022–2023.

Obrazové přílohy

- Městský úřad Bzenec. Vyobrazení zámku a zahrad, 2. polovina 16. století. Kopie obrazu. Převzato z: PASTIGLIA, Michal a kol. Stavebně historický průzkum: Zámek Bzenec. Brno: NPÚ, 2022.
- Expozice města Bzence. Výřez zámeckého areálu z pozemkové mapy, 1728. Převzato z: PASTIGLIA, Michal a kol. Stavebně historický průzkum: Zámek Bzenec. Brno: NPÚ, 2022.
- ČÚZK. Katastrální mapa a indikační skica Bzence, 1827. Převzato z: Vývoj zámeckého parku a zahrady v Bzenci. Brno: NPÚ, 2022.
- Archiv Hodonín. Fotografie východního průčelí zámku, 1917. Převzato z: PASTIGLIA, Michal a kol. SHP Zámek Bzenec.
- Archiv Hodonín. Dobová dokumentace do r. 1938. Převzato z: PASTIGLIA, Michal a kol. SHP Zámek Bzenec.
- Rodina Čižmářová. Nedatovaná fotografie východní části areálu, 2. pol. 20. století. Autor František Dias. Převzato z: sarybzenec.cz.
- Sbírka města Bzenec. Fotografie jihovýchodní části areálu (před výstavbou družstva). Převzato z: sarybzenec.cz.
- JANOVSKÝ, P. Boční zámecká budova, cca 1920–1930. Převzato z: sarybzenec.cz.
- Rodina Hiršova. Jírovcová alej, 1938. Foto Laga. Převzato z: sarybzenec.cz.
- KUČEROVÁ, M. Barokní oranžerie, fotografie 1929. Převzato z: Vývoj zámeckého parku a zahrady v Bzenci, 2023.
- KUMPÁN, P. Bzenecká mládež u zámku, 1930s. Převzato z: sarybzenec.cz.
- Sbírka města Bzenec. Fotografie z 11. 3. 1952 (ráno po požáru). Převzato z: sarybzenec.cz.
- sarybzenec.cz. Pohodový snímek z parku, 1950s; Sokolský slet, 1930s.
- Archiv NPÚ Brno. Fotodokumentace soch Diany a Apollona, starých lip, 1950–1960. Převzato z: PASTIGLIA, Michal a kol. SHP Zámek Bzenec.
- MĚSTSKÝ ÚŘAD Bzenec. Vyobrazení zámku a přilehlých zahrad, 2. polovina 16. století. Kopie obrazu. Převzato z: SHP Zámek Bzenec (Pastiglia, 2022).
- EXPOZICE města Bzence. Výřez zámeckého areálu z pozemkové mapy, 1728. Převzato z: SHP Zámek Bzenec (Pastiglia, 2022).
- MZA / Archiv města Brna. Indikační skica Bzence, 1827. [online]. Dostupné z: www.mza.cz; převzato z: Vývoj zámeckého parku a zahrady (Janovský, 2023).
- MZA – Moravský zemský archiv. Indikační skica Bzence, 1875. [online]. Dostupné z: https://www.mza.cz/in-dikacniskici/skica/detail/420; převzato z: Vývoj zámeckého parku a zahrady (Janovský, 2023).
- ČÚZK. Mapa evidence nemovitostí Bzence, 1966–1972. Převzato z: SHP Zámek Bzenec (Pastiglia, 2022).
- StarýBzenec.cz. Výřez zámeckého areálu z leteckého snímkování, 1938. Převzato z: Vývoj zámeckého parku a zahrady (Janovský, 2023).
- KUČEROVÁ, M. Barokní oranžerie, fotografie 9. 6. 1929. Převzato z: Vývoj zámeckého parku a zahrady (Janovský, 2023).
- LAGA (fotograf). Jírovcová alej v parku, 1938. Sbírka rodiny Hiršovy. Převzato z: sarybzenec.cz.
- Sbírka města Bzenec. Fotografie „ráno po požáru“, 11. 3. 1952. Převzato z: sarybzenec.cz.
- KUMPÁN, P. Bzenecká mládež při hře u zámku, 1930s. Převzato z: sarybzenec.cz.
- MĚSTO Bzenec. Zahradní průčelí zámku (historické okno/dveře, balkón na krakorcích), nedat. Fotodokumentace. Převzato z: SHP Zámek Bzenec (Pastiglia, 2022).
- NPÚ Brno. Fotodokumentace soch, starých lip a prvků parku, cca 1950–1960. Převzato z: SHP Zámek Bzenec (Pastiglia, 2022).

Mapové podklady

- ČÚZK. Katastrální mapa – současný zákres areálu. Převzato z: SHP Zámek Bzenec (Pastiglia, 2022).
- Mapy.cz. Ortofotomapa / letecké podklady – současný stav. [online]. Dostupné z: https://mapy.cz
- ARCGIS, Geobotanická mapa, https://www.arcgis.com/index.html
- MAPY.GEOLOGY.CZ, Geologická mapa, https://mapy.geology.cz/geo/
- AGS.CUZZK.CZ, Geomorfologická mapa, https://ags.cuzk.cz/archiv/
- GEOPORTAL.GOV, https://geoportal.gov.cz/web/guest/map
- QUITT, E. Klimatické oblasti Československa. Brno: Geografický ústav ČSAV, 1971.
- https://www.openstreetmap.org//
- AOPK.maps.arcgis.com, mapa biotopů, https://aopk.maps.arcgis.com/apps/mapviewer/index.html
- VUMOP.CZ, Ochrana půdy
- GIS-AOPKCR.opendata.arcgis.com, Památné stromy, https://gis-aopkcr.opendata.arcgis.com/
- UTILITY.arcgis.com
- UP města Kyjov, https://www.mestokyjov.cz/
- ZEMĚMĚŘICKÝ ÚŘAD (ČÚZK). Stablní katastr Bzenec: indikační skica a katastrální mapa. Archiv ČÚZK, 1827–1828.

Produktové / referenční fotografie (pro návrh mobiliáře aj.)

- MMCITÉ. Produktové fotografie městského mobiliáře. [online]. Dostupné z: https://www.mmcite.com
- EGOÉ. Produktové fotografie (Egoé/Nest/Life). [online]. Dostupné z: https://www.egoe.eu
- STREETPARK s. r. o. Produktové fotografie městského mobiliáře. [online]. Dostupné z: https://www.street-park.cz
- PINTEREST. Inspirační fotografie / moodboard (více autorů). [online]. Dostupné z: https://www.pinterest.com
- Kudy z nudy. Bzenec – turistické a kulturní akce. [online]. Dostupné z: https://www.kudyznudy.cz/
- VAN DEN BERK. Okrasná školka – stromy a keře. [online]. Van den Berk Nurseries, 2023 [cit. 22. 8. 2025]. Dostupné z: https://www.vdberk.cz
- HŘIŠTĚ.CZ. Herní prvky a mobiliář pro dětská hřiště. [online]. Hřiště s.r.o., 2023 [cit. 22. 8. 2025]. Dostupné z: https://www.hriste.cz
- kimwilkie.com
- domainsaintmarceldefelines.fr
- thetraditionalco.co.uk
- jizdakralu.cz

Ostatní

- fotografie, současný stav - vlastní zdroje TERRA FLORIDA
- fotografie, současný stav, dron - Jakub Tomšej
- vizualizace - Ing. Adam Kořistka

© 2025 by TERRA FLORIDA.

Design a obrazové materiály v prezentaci jsou idejemi TERRA FLORIDA, Praha.

Všechna práva vyhrazena, TERRA FLORIDA, Praha.

Obsah této prezentace je důvěrný. Využití myšlenek, návrhů a koncepcí je přípustné pouze v námi povoleném rozsahu.

Neoprávněné užívání, kopírování, zveřejnění či šíření obsahu tohoto PDF je přísně zakázáno a může být nezákonné.